

WISSELEND GETIJ

WILLI BREDYK

EMMY BELINFANTE·BELINFANTE

WISSELEND GETIJ

(Bladz. 85). „U komt op aanbeveling van . . . eh . . . van . . .”

WISSELEND GETIJ

DOOR

EMMY BELINFANTE - BELINFANTE

MET TEEKENINGEN VAN WILLI BREDIJK

TWEEDE DRUK

VALKHOFF & Co. — AMERSFOORT

Aan Ariane.

„Wat zei de vroede vader?”

Pim Weldam, het ondeugende hoofd even heffend uit den waschbak, keek vragend op naar haar tweelingzus Pol.

„Wat zou wit haar je goed staan,” bewonderde Pol, die juist was binnen gekomen, het met shampooing ingezepte hoofd van haar zuster.

Pim, met half toegeknepen oogen blikte even in den spiegel, terwijl waterstraaltjes van haar hoofd dropen.

„Net het markiezinnenhoofd van moeder,” lachte ze dan. „Maar... wat zei vader...?”

„Nou, 't gewone recept: vraag het je moeder!”

„Liet je je toch niet mee afschepen?”

„Allicht niet.”

„En...?”

„Vijftig piek vacatiegeld en: „jullie moeten 't zelf maar weten. Nobelevader, hè?”

Pim sloeg van louter vreugde haar linkervoet tegen haar kin, een kunstje, dat haar uren van oefening had gekost.

„En moeder heeft vijf en twintig toegezegd, dat is vijf en zeventig,” rekende ze snel uit. „En wat hebben wij door zes maanden krom liggen bij elkaar gekrabbeld?”

„Twee en veertig gulden en zestig cent,” zei prompt Pol.

„Pauline Ernestine, vergist ge u niet? Waren we de vijftig piek niet reeds overschreden?”

„Neen, Christina Wilhelmina, ge vergeet het offer voor Chita's vierde huwelijksjaar.”

„Jakkie, da's waar ook! Nou, ik wasch m'n haar even en dan beraadslagen we verder. In ieder geval gáán we.”

Het wit-beschuimde hoofd dook weer in den waschbak, twee handen beplensden het ijverig.

Toen het frisch gewasschen en ontdaan van alle zeep uit den waschbak tevoorschijn kwam, zei Pol bereidwillig:

Het witbeschuiimde hoofd dook weer in den waschbak.

„Zal ik je even föhnen?”

„Graag.”

Pim schudde als een jonge hond de waterdruppels van zich af, zette zich dan om geföhnd te worden.

„Hoe komen we nu aan de rest van het geld?” vroeg ze dan. „Met wat we nu hebben houden we 't geen veertien dagen uit.”

Pol zei iets terug. Pim zag haar lippen bewegen, maar door het gegier van de föhn verstond ze haar niet.

„Wat zeg je?” gilde ze boven het gieren uit.

En Pol, de föhn even stop zettend, zei bedaard:

„Chita aanklappen. Die kan best wat van d'r kleedgeld missen.”

„Ze zal ons aan zien komen!” veronderstelde Pim.

„In ieder geval probeeren.”

Pol liet de föhn weer haar heeten adem uitblazen over Pim's blonde haren, die te berge rezen.

Dien middag — heel toevallig — had de getrouwde zuster, die buiten woonde, opgebeld en Pim had verrast geroepen:

„O, Chita, jij? dàt treft! Ja, ik zal moeder direct roepen, maar hoor eens: we zouden toch naar Vlaanderen, Pol en ik, nou... wat zeg je? Ja, natuurlijk vinden vader en moeder 't best! Maarre... we komen er niet met de spietjes! Hoe lang? 'n dag of twaalf, veertien. Nou, zeg! toen jij achttien was... wat zeg je? veertig pop? O, je bent een dot! een engell! Je hoeft er toch niet krom voor te liggen? Nou, zeg, we brengen vast een gedenckenis uit Vlaanderen voor je mee! Ja, ik zal de madre roepen!”

Toen de geldkwestie opgelost was, bleef er nog die van de auto.

Want ze hadden zich nu eenmaal in 't hoofd gezet, den tocht per auto te maken en waren voornemens voor dit doel de two-seater van hun broer in beslag te nemen.

Maar Wim was niet scheutig met zijn wagentje en stond het de zusters, ofschoon ze hun rijbewijs hadden en uitmuntend chauffeerden, slechts een enkel keertje genadiglijk af.

„Vraag vader's wagen,” had hij gegromd.

„Jakkes, dat groote bakbeest! niks jeuig,” hadden de zussen gezegd.

Al maanden tevoren hadden ze met veel blague heel hun vriendenkring verkondigd:

„We gaan naar het land van Pallieter!”

„We kunnen er met goed fatsoen niet meer van af,” deden ze hun best den broer te overtuigen.

En Wim Weldom, die het idee niet prettig vond, dat z'n zusters op hadden gesneden en er nu geen gevolg aan konden geven, had hen de two-seater tenslotte maar afgestaan.

Waarop Pim, het brutale wipneusje in den wind, weinig dankbaar tegen Pol had beweerd:

„Hij gaat toch met Tom van Eerden zeilen, zóó'n opoffering is 't nu ook weer niet.”

En ze waren gegaan, de twee achttienjarigen, en toen ze de glanzende two-seater in stapten, werden ze met voldoening nagewuifd door broer Wim, die toch wel trotsch op de knappe zusjes was.

„Geraffineerde nesten,” had hij gedacht, ze naglurende, zooals ze daar zaten, precies eender gekleed, de witte renkappen op het hoofd, gehuld in witte jassen, waaruit speelsch de einden van een blauw en wit gemoesde das wapperden. Het wagentje stoof weg en in de felle zon blikkerde het glanzende nikkel van het beslag.

Twee wit gehandschoende handjes wuifden een laatsten groet.

„Good luck!” riep Wim hen na en met een lach van voldoening op het gelaat ging hij het huis weer in.

Het wagentje gleed intusschen vederlicht over den weg en twee gelukkige meisjesgezichten knikten elkaar toe.

„Fijn, om in de lente te gaan,” zuchtte Pim tevreden.

„Heb je de wegenkaart?” vroeg Pol — die aan het stuur zat — ze zouden om beurten chauffeeren.

„In de mand,” wees Pim naar den grond.

De mand, was een groote korf van donkerbruin riet, met hengel, waarin alles was opgeborgen voor direct gebruik.

De rest van de bagage was ondergebracht in de dicky-seat.

Pim had de mand in een warenhuis bemachtigd voor de

somma van vijf en negentig cent en was trotsch als een pauw op haar aankoop, waarvan moeder, die meestal alles te duur vond wat ze kocht, geraden had, dat die wel drie gulden gekost zou hebben.

„Je kunt 'm nou gewoon voor alles gebruiken,” had Pim gesnoefd en Wim had voorspeld, dat ze de mand in 't eerste 't beste hotel zou laten staan.

„Hotelletjel” had Pol gezegd. „We hebben geen geld voor hotels.”

„Geef me de kaart even?” vroeg Pol.

„Moet je 'm nu al hebben? Ik ken het ding bijna uit m'n hoofd,” lachte Pim, maar ze ontvouwde toch gewichtig de kaart.

„Eenig, zeg! als je zoo de route vóór je ziet liggen,” en haar zeemleeren wijsvinger wees langs den weg dien ze te gaan hadden.

„Dus ineens door naar Antwerpen,” zei ze dan. „Hoe laat zouden we er zijn?”

„Ik denk tegen vier uur. Als alles tenminste strijk en zet gaat. Je kunt 't nooit weten met een auto.” Pol zei het een beetje gewichtig.

„Nou, zeg! hij is in de beste conditie. Vader heeft hem nog heelemaal laten nazien.”

„Wat heerlijk al die roode en witte meidoorns langs den weg. Hoe vin-je die zoete lucht?”

„Eén kluit zaligheid!” zuchtte Pim.

„Toch maar verstandig, dat we gewacht hebben tot de IJsheiligen hun biezen hebben gepakt.”

„Wil je gelooven, dat ik nu al honger heb?”

„Omdat je weet, dat moeder het noodige eetbaars in de mand heeft gestopt. Loer maar even wat er allemaal in is en stop mij dan ook wat toe.”

„Wil je ham of tong?” vroeg Pim, die een keurig stapeltje sandwiches uitpakte.

„Allebei,” lachte Pol.

„Zeg, eieren ook,” ontdekte Pim. „En ol net wat voor moeder, zout in een zakpuntje!”

Al etend, lachend en babbelend, stoven ze langs den weg en het vaartje waarin ze reden was heel wat sneller, dan ze de bezorgde moeder beloofd hadden.

„Maar moeder is ook zoo’n ongelooflijk angstige kloek,” had Pol gezegd.

En Pim had er aan toegevoegd:

„Je kùnt haar gewoon de waarheid niet zeggen, dan zou ze ons niet rustig laten gaan.”

„Ik zal er heusch geen doodenrit van maken,” beloofde Pol. „Maar tenslotte *kun* je niet zoo onsportief rijden.”

Ze hadden geen panne, ze passeerden zonder overlast de douane en precies vier uur reden ze Antwerpen binnen.

„Eigenlijk akelig glad gegaan,” vond Pim, toen ze op hun hotelkamer aankwamen, waar ze zich heerlijk opfrischten en van alle stof ontdeden.

„Kind! zeg het niet te hard!” riep Pol en ze klopte onder tafel denkbeeldige booze geesten af.

„Bijgeloovige ziel!” plaagde Pim, die den koffer ontsloot en naar een gezellige jurk zocht.

„Haal den boel niet zoo door elkaar,” waarschuwde Pol. „Ik pak niet iederen keer weer over.”

Maar Pim zocht naar „die knal-jurk” en schold op Pol, die er niets voor voelde om zich zoo piekfijn te kleden.

„Jakkas, zeg! we zijn op vakantie. Juist leuk er zoo sportief mogelijk uit te zien,” vond Pol.

„Jij met je eeuwig sportief!” mopperde Pim. „We gaan in een gezellig restaurant eten en dan moet je er behoorlijk uitzien.”

Het was de steeds weerkerende strijd tusschen de tweelingzusters, die het meestal alweer heel gauw samen eens werden.

Want *hoe* verschillend van karakter en aanleg ze ook waren, er was een saamhoorigheid tusschen het tweetal, die maakte, dat iedere oneenigheid op vredelievende wijze werd opgelost.

Zoo was het geweest toen ze nog heel kleine meisjes waren en zoo was het gebleven tot den huidigen dag.

Pol, de meer ernstig aangelegde van de twee, voelde lang niet zooveel voor mooie toiletjes en uitgaan als de wat luchthartige Pim, die als een vlinder door het leven ging en overal de lichtkanten zocht.

Waren ze innerlijk antipoden, uiterlijk was het verschil niet minder groot. Pol was van een stevigen bouw, lenig en gespierd. Pim tenger en rank, was wat kleiner dan Pol.

„Raspaardje,” plaagde Pol haar, als ze, vermoeid door sport, zich uitgeput kon laten neervallen.

„Jij bent ook zoo'n fierling!” zuchtte Pim dan en er waren oogenblikken waarin 't haar kon irriteeren, dat Pol zoozonder eenige sporen van vermoeidheid te toonen, uren lang kon loopen of fietsen.

„Ik ben ook direct moe” klaagde ze dan.

En Pol had vastgesteld, dat ze zich te weinig trainde.

„Je bent net zooals onze dierbare zuster Chita vroeger was en jij zult je leven ook wel niet verbeteren alvorens er een knaap als Maarten verschijnt, die van een pietlut een gezonde, stevige meid van je maakt.”

„Ik net Chita?” was Pim opgestoven. „Ben ik soms zoo'n geweldige flirt als Chita, toen ze achttien was?”

„Zoet maar,” had Pol haar gekalmeerd. „Je bent wèl een kleine flirt, maar niet half zoo erg als zuslief 't was.”

„En nu is ze zoo'n Sainte Chita geworden,” had Pim gehoord. „Ze kan zoo akelig braaf doen, dat kan ik gewoon niet hebben. Vergeet ze dan heelemaal, hoe ze zelf was?”

Maar Pol had verzoenend gezegd:

„Waarschijnlijk heeft ze er toen narigheid genoeg door gehad en wil ze jou haar strijd besparen.”

Maar hoezeer de tweelingzussen ook van elkaar verschilden, hoe ver ook hun ambities en hun sympathieën uiteen liepen, ze voelden zich nooit prettiger, dan met elkaar en totnogtoe was er niets geweest, dat hen van elkaar had kunnen verwijderen.

„Wat staat er ook weer voor vandaag op het programma?” riep den volgenden morgen Pim, die nog even na lag te genieten van een door niets gestoorde nachtrust, naar Pol, die al kant en klaar voor de opengeslagen balcondeuren stond en keek naar het drukke stadsgewoel van de oude havenstad.

„Wel kwiek!” riep deze naar binnen, „die verkeersagentjes met hun witte helmen. En wat staan ze op een koddig tribunetje!”

Pim, in pyama, sprong het bed uit, kwam naast haar staan.

„Kind! je staat gewoon te kijk!” waarschuwde Pol.

„Wat zou dat? juist zoo zalig, dat geen kip je hier kent. Dag meneer!” wuifde ze overmoedig naar een heer, die een geamuseerden blik naar boven wierp.

„Toe nou, Pim!” en Pol, een beetje nijdig, trok haar de kamer in.

„Tju! schijnt de zon fijn!” jubelde Pim. „We gaan naar Lierke-Plezierke! ik moet de Nethe zien en alles waar Timermans 't in z'n zonnige Pallieter over heeft.”

„Hoeveel kilometer zou 't zijn?”

„Hè, jij met je kilometers! wat kan dat nou bommen! We gaan naar Lier en daarmee uit!”

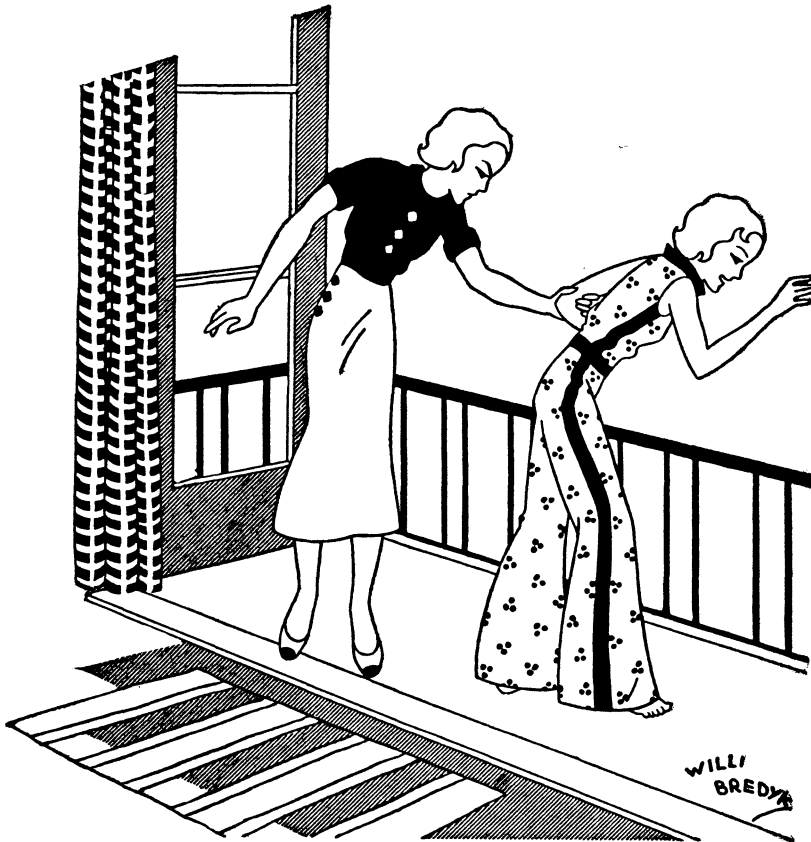
Ze reden den weg van Antwerpen naar Lier en gingen langs bloeiende beemden en sappige weitjes.

„O, wat een eenig stedekel!” juichte Pim, toen ze over de hobbelige keien reden om de Nethe op te sporen.

„Wat is dat voor een grappig uurwerk?” vroeg Pol, toen

ze langzaam voorbij den stompen toren met de Zimmerklok reden.

„Laten we even uitstappen, zeg!”

„Dag meneer,” wuifde ze overmoedig naar een heer.

Pim, zonder de minste belangstelling, steeg eveneens uit en terwijl Pol haar licht opstak bij een vriendelijk nonnetje, dat met een troep schoolkinderen gekomen was om hen het interessante uurwerk te toonen, dat behoorde tot een van Lier's grootste bezienswaardigheden, dwaalde Pim rond en

toen ze aan een oud bruggetje kwam waar onderdoor een klaar water stroomde, zei ze in zichzelf:

„Dat moet bepaald de Nethe zijn,” en turend over de brugleuning, trokken voorbij haar oog al de lichtende figuren uit Pallieter, zag ze den geurenden hof van den jongen boer, den levenskunstenaar, de heele zonnige entourage, waarvan zij, die de zon aanbad, zoozeer genoten had.

„Ik moet het begijnhof zien,” dacht ze en ze liep verder door, vergetend, dat ze Pol en het wagentje vóór de Zimmerklok had achtergelaten.

Een vriendelijk oud vrouwke wees haar den weg erheen en, moeilijk gaande op haar hoge hakjes over de ongelijke keien, ondernam ze, terwijl de zon haar koesterend bescheen, den weg naar het begijnhof.

Ze dwaalde rond langs de lage huizeke's van het stille hofje, waarvoor de bloementuintjes te stoven lagen in de zon.

„Zouden ze hier nu hun mooie kantjes maken, de stille begijntjes?” dacht ze en ze gluurde nieuwsgierig door de ruiten of er niet zoo'n stil vrouwke te zien was, dat geen andere gedachten had, dan aan wat goed en vroom was.

Uit een van de portiekjes kwam een struische vrouw getreden.

„Zoekt ge iets, Madam?” vroeg ze vriendelijk.

„Neen, ik kijk maar even naar uw mooie hofje, waarover Timmermans zóó schoon heeft geschreven, dat wij uit Holland het zoo graag eens van nabij willen zien.”

„Allé,” zei de vrouw verbaasd, maar met weinig belangstelling, hetgeen op het enthousiasme van Pim een domper zette.

„Wonen hier nu in al die huisjes begijntjes?” vroeg ze dan, want ze koesterde de stille hoop even binnen te mogen treden.

„O, welneen,” lachte de vrouw. „D'r woont er hier geen-eene meer, dat was in vroeger tijd.”

Het was een teleurstelling voor Pim en na een vriendelijken groet ging ze verder.

„Toch is al dat oude en verweerde de moeite van het zien wel waard,” dacht ze en ze spoedde zich terug naar den Zimmertoren, waar ze van een chauffeur van een bus hoorde, dat „die andere Madam” naar binnen was gegaan om zich het interessante uurwerk te laten uitleggen.

„Net wat voor Pol,” lachte ze in stilte.

Ze slenterde wat rond, bekeek de winkels, maakte hier en daar een praatje, bewonderde oud koperwerk en ging dan weer terug naar het pleintje, waar ze Pol aantrof, die al naar haar stond uit te kijken en haar een opgewonden relaas deed over het bizondere van het uurwerk.

„Zeg, wat kan het mij nu bommen, hoe laat 't op het oogenblik in China is — allemaal niets voor mij, hoor!” stuitte ze haar zuster's woordenvloed.

En op Pol's vraag waar ze nu heen zouden, zei ze gedeceerd:

„We gaan Timmermans een groet uit Holland brengen.”

„Zeg, ben je niet wijs; de man zal vragen of we stapel zijn!”

„Als je niet meegaat, ga ik alleen. Ik moet z'n huis en z'n hof en z'n Marieke zien!”

Als Pim zich iets in het hoofd zette, dan was ze er gemeenlijk niet van af te brengen en dit wetend, nam Pol gelaten plaats achter het stuur, van plan door dik en dun met haar mee te gaan.

„Je *hoeft* heusch niet, hoor! Ik liet jou toch ook alleen naar je wonderklok stevenen. Onze ambities *loopen* nu eenmaal uiteen.”

„Ik vind 't alleen maar zoo bakvischachtig. De jaren van artistenvereering zijn we nu toch te boven.”

„Heeft niets met leeftijd te maken, als je iemand even de hand wilt drukken uit dank voor zonnige momenten. Och, maar zooiets begrijp jij niet.”

„Waar woont-ie?”

„Aan de Nethe, natuurlijk,” stelde Pim vast. Maar Pol, de

bedachtzame, vond het toch maar beter het even te vragen en zoo werd haar beduid, dat ze „iers da' bruggeke over most en dan links om en nadien weer rechts om en dan zou ze d'n straat waar d'n Felix woonde wel vinden.”

Pol volgde de aanwijzingen en toen ze de keurige, stille straat inreden, waarin alle huizen op elkaar leken, zei Pim op beslist toon:

„Hier kàn het niet zijn!”

Maar Pol met een haast moederlijk lachje, zei toegevend:

„Neen, hier zou Pallieter niet kunnen wonen, maar je moet den schrijver niet vergelijken met de figuur die hij schiep. Willen we niet liever omdraaien?”

„Ik denk er niet aan. Kijk eens naar de nummers. Hier moet het dan zijn. Zou even goed de notaris van Lier kunnen wonen.”

„Misschien heeft die man ons verkeerd ingelicht,” veronderstelde Pol, die medelijden had met Pim's teleurstelling.

Juist ging de straatdeur open en kwam een dienstmeisje naar buiten.

„Charlot!” proestte Pol, maar Pim, eenigszins ontzet kijkende naar „de gang, zooals die in ieder huis is”, vroeg:

„Woont hier de schrijver Timmermans?”

„Jawel, Madam,” zei het meisje en ze keek eenigszins verbaasd naar de twee sportieve meisjes in het mooie wagentje.

„Woont hij hier altijd?” vroeg Pim, die nog een stille hoop had, dat hij een zomerhuis aan de Nethe had, met een hof vol bloemen en een ooievaar, een paard en een geitebok.

„Jawel Madam,” zei het meisje ten tweede male.

„O! nou dan zullen we maar verder rijden, hè?” zei ze, een beetje verlegen met haar figuur.

Pol zette den motor aan en overschreed verre de beloofde snelheid.

„We gaan onze bagage aanhalen en dan meteen door naar

het ideaal-oord waarvan Titia ons heeft verdoofd," stelde Pol voor.

Pim had er vrede mee en dus reden ze terug naar Antwerpen en vandaar in één stuk door naar Jambes, een plaatsje vlak bij Namen, van waaruit ze hun verschillende tochten zouden ondernemen.

Ditmaal zat Pim aan het stuur en telkens weer moest Pol aandringen op wat kalmer vaart.

„Zeur niet, als we in zoo'n sukkelgangetje rijden, zijn we in het holst van den nacht in dat gat."

„Gezellig ben je, zeg!" lachte Pol haar uit. „Heb je nu zoo'n knorbui omdat Timmermans niet aan de Nethe woont?"

„Klets!" zei ze stroef.

Pim was inderdaad uit de prettige stemming, waarin ze haar vacantiereisje was begonnen. Want er was maar heel weinig noodig om bij Pim den barometer te doen dalen.

„Ik mag lijden dat Jambes niet tegen valt," dacht Pol.

„Hoe laat leven we?" vroeg Pim, toen ze Namen binnenreden.

„Drie uur. Mooi, hè? we zijn hier vlak bij Jambes. Even vragen waar we zijn moeten," en Pol stak haar hoofd uit den wagen en begon een gesprek met een politieagent.

„Of 't nieuw is, vraagt-ie," wendde ze zich tot Pim.

„Nieuw? neen, juist oud."

„Hij zegt, dat hij geen nieuw hotel in Jambes kent."

„Och, 't is toch geen hotel, 't is een oud kasteel."

Pol beduidde den agent, dat het een oud kasteel moest zijn.

Ah, juist! dan wist hij het wel en nu duidde hij hen uit welken weg ze te rijden hadden.

Langs vele omwegen en na nogmaals gevraagd te hebben, reden ze door dicht begroeide lanen juist op het landgoed aan, waarvan een vriendin van hun oudste zuster zulke wonderen had verteld.

„Ziet er niet kwaad uit,” vond Pol, toen ze de oprijlaan binnen reden.

„Kijk! daar heb je de berceau waar Titia 't over had! Rijden we door, zeg! Ik wil zien of Ties niet heeft over-dreven.”

Door de als een dichte haag begroeide berceau reden ze langzaam en 't was of er geen einde aan kwam.

„O, kijk eens!” jubelde Pim.

Badend in zonlicht lag daar de enorme bloementuin en tus-schen eeuwen-oude boomen en omringd door perken van rhododendrons in wit, rose en paars, rees het kasteel op met de torentjes, de serres, de marmeren trap en de glazen koe-pel-veranda.

„Zoo straks komt de chatelaine in zwart fluweel met een stijven kanten kraag en een rinkelenden sleutelbos,” fluister-de Pim, wier fantasie alweer op hol sloeg.

„'t Moet anders een nogal dik madameke zijn,” kalmeerde Pol haar.

„Jammer,” vond Pim.

Pol stopte voor de marmeren trap, die van weerskanten begaan kon worden.

„Dat lijkt een uitgestrekt landgoed te zijn,” zei ze goedkeu-rend. „Zonde dat ze er een hotel van hebben gemaakt.”

„Dè malaise!”

Ze schoten allebei in een lach, want dit schrik-aan-jagende woord lag in vader's mond bestorven en de twee meisjes, die niets anders hadden gekend dan een onbezorgd weelde-leventje, staken er een beetje den draak mee en vonden 't eigenlijk dwaas van „den Paps” om daar zoo mee te coquet-teeren. Hij zat er immers zoo warmpjes in en thuis werd er in niets bezuinigd. Alleen als zij iets vroegen, dan kwam Paps met dè malaise op de proppen.

„Zouden we niet eens klingelen?” vroeg Pol. „Er schijnt hier geen levend wezen te zijn.”

„Als ze Fransch spreken, doe jij 't woord. In het begin durf ik nooit,” zei Pim en ze duwde Pol de stoep op.

„Niks hotelachtig,” vond Pol, toen ze te woord werden gestaan door een dienstmeisje, dat beloofde la Patronne te zullen roepen.

„Vóór-seizoen,” lachte Pim. „Een gegalonneerde portier kan er nog niet af.”

„Gelukkig maar, ik houd niets van al die soep!”

Trippelpasjes weerklonken door de breede hall en voor hen stond la Patronne, die hen in gebroken Vlaamsch verwelkomde en zei, dat ze goed 'Ollansch verstond en dit gaarne met haar „callanten” sprak.

Of ze een kamer à deux wilden hebben? Ze konden een magnifique krijgen met aangrenzend een schitterende salle de bains.

„Veel te duur!” waarschuwde Pol zacht.

„Ze hebben natuurlijk nog geen kip in huis,” fluisterde Pim terug en achter het vriendelijke inderdaad wat gezette madammeke aan, stegen ze de mooi gebeeldhouwde trap op.

De kamer à deux was angstig groot en geheel antiek gemeubileerd. De aangrenzende salle de bains bleek een zeer povere badkamer te zijn.

Pim sloeg de balcondeuren open en liet in verrukking de oogen gaan over de uitgestrekte landouwen, de lanen met meidoorns, den beuk opzij van het huis, die een half grasveld besloeg.

„Hier blijven wel!” riep ze naar binnen. „Pol, kom toch eens kijken!”

Maar Pol, die den zakelijken aard van haar vader had, was met la Patronne aan het onderhandelen over den prijs en pas toen ze het hierover eens waren geworden, besloot ook zij, dat ze zouden blijven.

En toen het vriendelijke madammeke weg was, berispte ze Pim:

„Je moet niet direct zoo verrukt doen, dan denken ze: kip, ik heb jel”

„Hè, jij met je gepingel op alles! Onuitstaanbaar is dat,” zei Pim nijdig.

„Als jij dan maar zegt hoe we rond moeten komen met het geld. Daar denk je niet aan!”

Maar Pim hing alweer over het balcon en ze riep uitgelaten:

„Hoor je den koekoek? Je hand op je beurs, Pol, anders verlies je al je geld!”

„Bijgeloovige ziell” hoonde Pol en ze kwam ook een kijkje nemen op het balcon.

„Wat een zalige rust! en wáár je ziet, groen en bloemen! Werkelijk een paradijsjel”

„En kijk eens! de Maas vlak voor ons! eenig gewoon, al die booten te zien voorbij waren. En zie toch eens, Pol, in het weiland aan den anderen kant staan koeien en ezels en lammetjes en o, wat een zaligheid! ik ga hier niet meer weg!”

„La Patronne schijnt er goed bij te zitten,” zei Pol zake-lijk. „Al die grond is haar eigendom, zei Ties.”

„En ze hebben nog een boerderij en een moestuin en weet ik wat al meer. Moeten we allemaal zien, hoor! En morgen gaan we naar Dinant.”

„O, ik dacht, dat je hier niet weg wilde.”

Dien avond, na het diner, liepen ze, de armen om elkaar heen geslingerd, door de prachtige lanen van het buitengoed en ze gingen de boerderij zien en de meisjes konden niet genoeg krijgen van al het vee, dat er gehuisvest was.

„Die koeien met hun goedige oogen,” zei Pol, en Pim zat gehurkt bij het konijnenhok.

„Morgen moet ik een rit maken op een van de ezels,” besloot ze dan.

Na den moestuin bewonderd te hebben en de broeikassen, liepen ze terug, want de schemer begon al te vallen.

„Wat is 't hier romantisch”, fluisterde Pim. „Je zult zien, dat we vanavond gewekt worden door een serenade en er een schoone jonkman langs een touwladder op ons balcon klimt.”

„Een moderne Romeo!” schaterde Pol.

„Zeg, wat een leuk, klein tuinhuisje is dat,” zei Pim, wijzend op een groenbemosd huisje, dat geheel verscholen tusschen boomen achter in den tuin lag.

„Zoo moeten er nog twee zijn. Dat vertelde Titia immers. Die verhuren ze apart. Er is alleen maar een zit- en slaapkamer in.”

„Eenig! hadden we ook best kunnen huren.”

„Zeker voor acht dagen, dommie! Daar ligt het tweede,” wees ze in de verte.

„Er brandt licht! Het is bewoond. Even loeren, zeg.”

Uit de verte klonken de tonen van een violoncel op, die schenen te komen van den kant waar het huisje lag.

„Romeo repeteert z'n serenade,” spotte Pol.

„O, kijk toch die ondergaande zon tusschen de donkere boomstammen en hoor je de vogels?”

Ze liepen zwigend door, allebei bevangen door de sereniteit van dezen prachtigen lente-avond.

Toen ze dicht bij het huisje kwamen, drongen de violonceltonen duidelijker tot hen door.

„Beethoven,” zei Pol.

„Goed,” vond Pim en ze hield haar schreden wat in.

„Forsche streek! vast een man,” stelde Pol vast.

„De gordijnen zijn pot-dicht.” Pim zei het teleurgesteld.

Ze bleven nog even luisteren, maar dan drong Pol aan op naar huis gaan, want het werd nu toch wat frisch en ze hadden dunne jurken aan.

In de groote en ook al antiek gemeubileerde conversatiezaal wachtte hen la patronne met de thee.

„Ollanders ouden van thee!” lachte ze. „En ik ep ze zelve gezet.”

De radio was op Holland afgestemd en de meisjes waardeerden al deze kleine attenties, ofschoon Pim vond, dat de thee naar tabak smaakte.

„Vraag jij straks eens wie er in het kleine huisje woont” drong ze bij Pol aan.

„Doe 't zelf!”

Maar toen Madame weer naar binnen trippelde, vroeg ze 't haar toch, wetend, dat Pim met al haar praats in sommige dingen de verlegenheid zelf was.

„Ah! in 't klein huizeke waar de licht brandt? daddies —

Madame had de gewoonte Hollandsche lettergrepen te verbinden — „een joenk meisje uit Berlijn, met haar broer. Ze zijn 'ier voor 'n paar weken en nadien gaan ze naar Palestina.”

„Reuze interessant,” vond Pim.

„Hoe heet ze?”

„Ruth Mendel. Z'ies een 'eel charmant meisje en z'ies een excellente celliste”, vertelde la patronne.

„Was zij dat, die speelde?” vroeg Pol verwonderd. „Zoo'n forsche toon!”

„En die broer?” informeerde Pim. „Wat is dat voor een knaap?”

La patronne trok een pruimenmondje en haar mollige handjes, die ze onder het spreken zoo levendig wist te bewegen, accentueerden haar woorden toen ze vertelde, hoe afwezig de joenk man was, hoe triste en timide.

„Eel anders dan de joenk meisje,” zei ze dan. „Maar u zult ze morgen zien au déjeuner. Ik zal ze u voorstellen.”

„Ik rol om van slaap,” plonsde Pol midden in het gesprek.

„Bonne nuit!” wenschte la patronne hen vriendelijk toe en ze oogde de meisjes na, toen ze de gebeeldhouwde trap opgingen.

„De belles filles,” vond ze.

„Kijk die maan eens door die gebrande ruit schijnen,” zei

Pol, toen ze bij hun kamer aankwamen en wijzend naar een andere kamer waarvan de deur open stond. „Net of 't allemaal lichtjes zijn.”

„Wat zou daar zijn?” fluisterde Pim.

„Een spookkamer!” gichelde Pol.

„Jakkas, engerd! ik droom er vannacht van.”

Pol liep even terug, keek om den hoek van de openstaande deur en riep:

„Kom eens kijken, hoe beeldig!”

De maan, die door de flonkerende gekleurde ruitjes scheen, verlichtte een mooi oud altaar, waarop tusschen bloemen een schitterend Maria-beeld. Er vóór een van die oude bidbankjes van gebeeldhouwd houtwerk met gobelin zitting.

„Wat rustig en mooi,” fluisterde Pol.

Maar Pim, die moe en nerveus was, zei wrevelig:

„Tòch eng en spookachtig. Ik weet zeker, dat ik er van droom.”

Maar toen ze in bed lag, onder de frissche lakens was haar vermoeidheid als bij tooverslag verdwenen en lag ze stil te genieten van de rust om haar heen en de zoete geuren, die opstegen uit den tuin.

En opeens hoorde ze den klaren zang van een nachtegaal.

„Pol, Poll!” riep ze. „Hoor je den nachtegaal?”

En Pol in half-slaap prevelde: „Nog zes kilometer.”

HOOFDSTUK II

„Wat zeg je tegen zoo'n man?” vroeg Pim, toen ze den volgenden ochtend op het terras hun ontbijt geserveerd kregen door een onberispelijken ober-kellner.

„Maître d'Hôtel,” onderwees Pol.

„'n Heel mondjevoll! Ober is wel zoo gemakkelijk. Zeg, daar

komt de Berlijnsche met haar broeder. Kijk nou niet direct om."

„Wat is ze knap!" bewonderde Pol, toen het tweetal plaats had genomen aan een tafeltje vlak over hen.

„Broer mag er ook zijn," vond Pim. „Op wien lijkt ie toch? Ik ben er! op Krishnamurti! Zie je dat?"

„Ja, warempel," lachte Pol. „En zij heeft iets Salomé-achtigs. Ruth is een geschikte naam voor haar. Ze heeft absoluut iets oud-testamentarisch."

„Misschien heet hij Salomo!" schertste Pim.

„Zouden 't vluchtelingen zijn?"

„Best mogelijk."

„In ieder geval zijn ze er nog niet zoo berooid aan toe, anders konden ze zich de luxe van dat gezellige huisje niet permitteeren."

„Ik brand van verlangen kennis met ze te maken en ik hoop, dat het Madammeke haar woord houdt en ons aan elkaar voorstelt."

Van het tafeltje aan den overkant werden steelsche blikken naar de beide meisjes geworpen.

„Hollanders!" stelde Ruth Mendel vast.

„Weet je 't zeker?" vroeg haar broer Stefan, wat schichtig kijkend naar het andere tafeltje.

„Héél zeker."

„Ongezellig, dat er gasten zijn gekomen. Madame zei toch..."

„Nou ja, wat kan 't je schelen. We hebben weinig met ze te maken. Toe, Stefan, eet nog wat. Je hebt pas één boterham op."

„Ik heb geen trek. Straks, aan de lunch..."

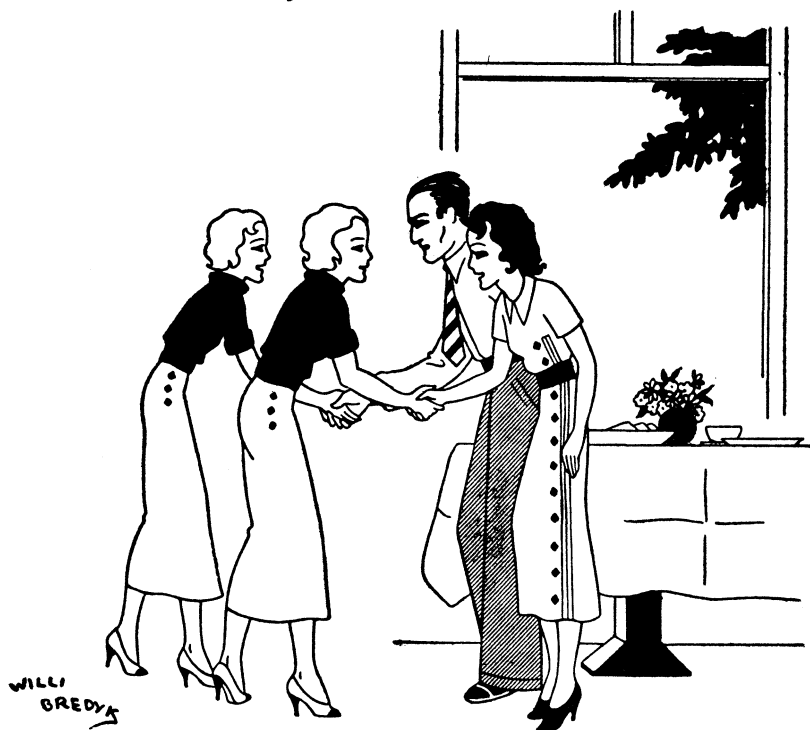
Ruth's groote, donkere oogen keken met een zekere onrust naar het bleeke gelaat van haar broer.

„Heb je weer niet geslapen?" vroeg ze dan.

„Neen."

Toen zwegen ze beiden en tuurden naar buiten, den tuin in, naar die zich hernieuwende pracht, naar al de bloeiende planten en heesters waaraan het wonder der natuur zich weer voltrok.

„Het kan niet altijd zoo blijven,” zei ze hoopvol. „Er komen weer betere tijden.”

Dan was 't een ongedwongen shake hands.

La patronne wervelde naar binnen om te zien of er niets ontbrak aan het déjeuner van haar „callanten.”

„Bien dormi?” vroeg ze, zich wendend naar den jongeman, en zijn droefgeestigen blik ziende: „Ah, ge moet naar buiten. Quelle belle journée; en ge moet tezamen gaan, jonge menschen 'ooren bij elkandere. Kom, laat me u sefkens aan elkaar voorstellen.”

Pim en Pol, die juist wilden opstaan, werden door haar aangeklampt en het levendige Madammeke bracht hen in kennis met de jonge Duitschers. Even peilden vier paar oogen elkaar, dan was 't een ongedwongen shake hands.

„'t Is plaisant voor jonge menschen met elkaar te zijn,” zei la patronne. „Ge moet maar tezamen de schoone environs gaan zien.”

„Wij hebben er niets tegen,” zei Pol.

En Ruth, doende alsof ze de eenigszins afwerende houding van haar broer niet zag, stelde in gebroken Hollandsch voor, dat ze samen een wandeling zouden maken.

„Spreekt u maar gerust Duitsch,” zei Pim fier.

„'t Is voor ons beter om Hollandsch te spreken. We zullen er langeren tijd moeten wonen.”

„Kent u Holland?” vroeg Pol.

„O, ja, we hebben er familie wonen, waar we vaak ge-logeerd hebben.”

„We moesten eigenlijk vanmorgen samen in het wagentje naar Dinant gaan,” stelde Pim voor. „Dan kunnen er om beurten twee in de dickey-seat zitten.”

„Erg vriendelijk van u, maar ik wilde wat werken,” zei schuchter Stefan Mendel.

„Geen kwestie van,” besliste zijn zuster. „In dat heerlijke zonnige weer zal het een genot zijn langs de Maas te rijden. Kom, Stefan, laat die boeken nu eens rusten en ga mee.”

„Wel ja,” moedigde Pim aan, „'t is Paaschvacantie en we gaan genieten van zon en lucht.”

En Pol commandeerde:

„Binnen een half uur zijn we allemaal klaar. We vragen of we onze lunch mee kunnen krijgen en we maken er een genoegelijk dagje van! Afgesproken!”

„Tegen drie zulke wilskrachtige vrouwen kan ik niet op,” lachte Stefan Mendel, maar er was in dien lach zooiets

droefgeestigs, dat Pim, zooals ze beweerde, toen ze met Pol naar de garage ging om de auto na te zien, er van binnen zoo raar van werd. „Maar ik vind ze een aanwist, die twee!”

„Wat kun je daar nu al van zeggen,” zei bedachtzaam Pol.

„Zien ze er dan niet bizonder uit? Zoo héél apart en interessant.”

„Nou ja, maar daarom kun je nog niet van een aanwinst spreken. In ieder geval lijkt 't me wel aardig samen een dagje uit te gaan.”

„Gereserveerde tantel” blies Pim zich op. „Zou je niet eerst informeeren wat hun Pipa doet en of het wel lui zijn waar we mee om kunnen gaan. Wat bèn je toch weinig spontaan! Als *ik* menschen sympathiek vind — en dat *vind* ik ze — dan vraag ik niet naar rang en stand of geloof, dan geef ik ze een vriendenhand en sluit ze in m'n hart.”

„Wel een beetje vlug,” vond Pol, terwijl ze zaakkundig de auto nakeek. „Hij ziet er keurig uit,” zei ze dan.

„Keurig! wat een woord en dàt voor een man, die op Krishnamurti lijkt!”

„Och, ik bedoel den wagen!” Ze schoten beiden in een lach.

„Wat een melancholie in die groote, donkere oogen!” dweepte Pim.

„Nou ja! stel je ook voor om daar maar zonder meer je vaderland uitgezet te worden. Waarschijnlijk ook weer een, die midden in z'n studie op moest houden.”

„Vreeselijk! we moeten maar héél lief voor ze zijn.”

„Hè ja! daar zijn ze mee geholpen!” spotte Pol. „Nou, meisje, ons karretje is O. K.! Wie rijdt er vanmorgen?”

„Jij maar,” bood Pim liefjes aan.

„Opdat gij met Krishnamurti in de dickey-seat kunt bengelen!” plaagde Pol.

„Nou, vooruit maar!”

Toen ze voorreden, stonden Ruth en haar broer al klaar.

.

„Sportief zien ze er uit,” dacht Pol goedkeurend en Pim riep enthousiast:

„Jullie lijken net een incognito reizende Maharadjah met z’n... z’n...”

„Maharani!” vulde Stefan aan. „Zien we er heusch zóó Oostersch uit?”

„Nou en òf!”

Pim wipte in de dickey-seat en noodde Stefan uit naast haar plaats te nemen.

Op het hoge bordes stond la patronne en ze glunderde, toen ze het vierspan weg zag rijden.

„Bon voyage et au revoir!” Haar mollig handje wuifde hen na.

„’n Aardige vrouw,” zei Pol.

„Heel sympathiek,” beaamde Ruth. „We kennen haar al lang. Ze had een hotel in West-Ende en daar gingen we bijna ieder jaar naar toe met onze ouders. Kort voor ons ver... neen, *niet vertrek*, onze vlucht uit Berlijn, had ze ons juist geschreven, dat ze dit kasteel gekocht had en ze stuurde ons foto’s. Toen we die aardige, kleine huisjes zagen, hadden Stefan en ik al direct zoo’n lust om er heen te gaan.”

Ruth zweeg even en haar ernstige oogen dwaalden langs de Maas en de begroeide rotsen aan weerskanten waartussen en bovenop de oude kasteelen verrezen.

„Toen dachten we niet, dat het al zoo gauw noodig zou zijn weg te gaan uit ons geboorteland,” ging ze langzaam voort. „Ach, we spreken er niet graag over en ik zou het ook niet doen, maar nu u allebei ons zoo vriendelijk tegemoet is gekomen, vind ik het wel prettig u ook iets van ons beiden te vertellen.”

„Doet u ’t niet als ’t u teveel aangrijpt,” zei Pol.

„Over al wat vanbinnen bij ons schrijnt en woedt, neen, daarover zou ik niet kunnen spreken, tenminste nu nog niet, maar ik vind, dat u het recht heeft te weten met wie u kennis

heeft gemaakt. We zijn de kinderen van Professor Mendel, nog geen half jaar geleden een van de meest bekende chirurgen van Berlijn."

Er was trots in Ruth's klare stem, trots op dien knappen vader, wiens vaste hand zoovelen genezing had gebracht.

„Moeder is een Oostenrijksche en ze was vroeger concertzangeres. Moeder's stem is heel mooi gebleven en iederen winter zingt ze nog op weldadigheidsconcerten."

Ruth wachtte weer even en haar gedachten gingen terug naar de volle concertzalen, naar de slanke gestalte op het podium, met het mat-bruine gelaat, naar het haar enthousiast toejuichende publiek.

En ze zag vader's melancholieke oogen — net Stefan's oogen — vol liefde en trots opgeheven naar zijn zingende vrouw. Ach . . .

„Stefan studeerde voor dokter," vertelde ze dan verder. „Kunt u voelen, wat het voor hem is de studie, die hij zoo liefheeft, plotseling te moeten opgeven? Zijn toekomst, die met zijn helder verstand en liefde voor zijn vak, zoo klaar voor hem lag, geheel vernietigd te zien?"

Pol, practische Pol, die zoo met beide voeten op de aarde stond, voelde plotseling een prop in haar keel schieten, nu Ruth vertelde van het groote leed, dat over hen gekomen was.

„We kunnen het nog steeds niet begrijpen, dat Berlijn, waar alle goede vrienden wonen, waar vader en moeder twee bekende en geliefde figuren waren, voor ons gesloten is. Het kan ook niet zoo blijven. Eenmaal komt de dag, dat deze groote dwaling ingezien wordt. Ze zullen het weer moeten leeren, dat de eene mensch gelijk is aan de ander, als hij maar werkelijk een mensch is, een, die eerlijk en rechtschapen door het leven gaat en voor zijn medemenschen wat over heeft. O, ik twijfel er niet aan, die dag zal komen, maar het zal niet gauw zijn."

In Ruth's donkere oogen was een gloed, die maakte, dat

Pol, geboeid, haar aan bleef kijken en — wat haar niet vaak gebeurde — maakte, dat ze haar stuur voor een oogenblik vergat. Gelukkig was het niet druk op den weg naar Dinant, want het was nog vroeg in den morgen.

„Stefan kan er voor het moment niet tegen op,” zei Ruth, die even geheel in gedachten verdiept was.

„Daarom zijn we hierheen gekomen. De goede lucht en de rust moeten hem sterker maken. Maar ik ben heel blij, dat we u beiden ontmoet hebben, want afleiding is goed voor hem en als we met ons tweetjes zijn, in het aardige huisje, gaan we òf allebei studeeren, of we praten over al wat ons drukt.”

„We zullen al die dagen samen blijven,” zei Pol hartelijk. „En bij Pim is hij in goede handen, die is zoo zonnig en opgewekt, ze zal zijn melancholie gerust wel op de vlucht jagen, wees daar zeker van.”

„Ik hoor ze tenminste lachen.”

Er was zoo iets moederlijks in Ruth's oogen, toen ze het zei.

„Ben je de oudste?” vroeg Pol, haar als vanzelf sprekend tutoyeerend.

„Nee, Stefan is twee-en-twintig en ik ben negentien. Maar Stefan heeft als kind nogal gesukkeld en hij is daardoor wat minder sterk naar lichaam en geest dan ik. En, ja, gek is dat, ik ben gewend hem een beetje te bemoederen, misschien lijkt het daardoor dat ik de oudere ben.”

„Wat speel je mooi violoncel. We hoorden je gisterenavond en dachten, dat het een man was, die speelde, zoo fors is je streek.”

„Ik sta nog pas aan het begin,” in Ruth's melodieuze wat donker getinte stem was een nog somberder klank toen ze zei: „Ik zal de studie er wel aan moeten geven. We moeten allebei iets zien te vinden, dat ons in staat stelt voor ons zelf te zorgen. Vader heeft een gedeelte van zijn geld mogen meenemen, maar wie weet, hoe lang het duurt, voor vader

in een ander land een aanstelling krijgt en we willen heel zuinig leven, Stefan en ik, om vader zoo weinig mogelijk te kosten. Als Stefan wat opgeknapt is gaan we naar Holland, waar we familie hebben. We willen allebei iets leeren, om zoo gauw mogelijk ons brood te kunnen verdienen."

Pol dacht aan hun eigen onbezorgd leventje thuis, aan alle pleziertjes waaraan ze konden deelnemen, aan het gemak waarmee ze nu ook weer dit reisje er door hadden gekregen.

„Vader en moeder logeeren op het oogenblik bij vrienden in Engeland. Hun plan is naar Palestina te gaan en als wij een vak kennen, dat we daar met succes kunnen uitoefenen, dan gaan we daar ook heen. Ach, we zijn nog bevoorrecht boven vele anderen, dat we tenminste nog iets over hebben om het, al is het dan ook maar kort, uit te zingen en niet direct van de genade van anderen af te hangen. Maar nu wil ik er liever niet meer over spreken en genieten van deze heerlijke tocht. Hoe vind je die zon op het water schitteren? en wat een mooi gezicht die stroomversnellingen; net water-vallen. Wat een mooi land lijkt België me toe."

„We zullen het met ons vieren doorkruisen en we zullen heel eerlijk onze zit telkens omruilen."

„Best, ik vind alles even fijn, al moest ik boven op het spatbord zitten."

„Zou je niet meevallen!" lachte Pol. „Zeg, we moesten elkaar bij den naam noemen. Als je als vier goede kameraden op reis gaat, dan juffrouw en meneer je mekaar niet."

„Piem en Pool," zei Ruth. „Wat een vreemde namen zijn dat."

„Verkorting van Christina Wilhelmina en Pauline Ernestine. Maar Pim verkoos geen Chrisje en ik geen Paultje te heeten en daarom kortten we het zoo af. Jij spreekt het nog te vloeiend uit, 't is Pim en Pol, kort, hard, zakelijk!"

„Dit korte, harde, zakelijke past heelemaal niet bij jullie," lachte Ruth.

„Bij mij wel, daar zou je je in vergissen. Maar Pim, neen, die is noch 't een noch 't ander. Die is een dweepster en ze gaat zoo licht, zoo heerlijk gemakkelijk door het leven.”

„Maar ze heeft zeker even gauw haar depressies.”

„Dat heeft ze. Jullie hebben daar een beste uitdrukking voor. Himmelhoch jauchzend...”

„Zum Tode betrübt! ja, ik ken dat. Zoo is onze Stefan ook. Zoo wàs hij tenminste. Nu is hij doorlopend in mineur. En wat geeft het? Je komt er geen stap verder mee.”

„Daar hebben we Dinant al!” riep Pim. „Aardig ligt het. We gaan maar regelrecht naar de Cathédrale.”

„Machtig staat hij daar,” zei Stefan, toen ze in de verte, somber afstekend tegen de witte rotsblokken, de cathédrale zagen verrijzen.

„Laten we den wagen ergens neerpooten en wat rond gaan wandelen,” opperde Pim, die wel een beetje stijf was geworden door het niet al te makkelijk zitten in de dicky-seat.

„Wat een dag!” was het een oogenblik later. „'t Is gewoon zomer! ik heb zin om me ergens neer te gooien en stil te genieten van die kostelijke zon!”

„O, hemel! Pim krijgt bevliegingen; dan zijn we nog niet gelukkig! dan sleurt ze ons van het eene eind naar het andere!” lachte Pol.

„Er schijnt hier niet veel gelegenheid om ons neer te gooien!” plaagde Stefan, die er tot Ruth's blijdschap opgewekter uitzag, dan ze hem in langen tijd gezien had.

„Zoet maar! we vinden wel een plekje.”

Ze kuierden gevierden het plaatsje door, bekeken er de bezienswaardigheden.

„Wat is dit?” vroeg Pol, wijzend op een muur, waar vele namen ingebeiteld waren en verdorde kransen en bloemen hingen.

„De namen, van al die hier gefusilleerd werden, tijdens den oorlog,” las Pim.

Stefan met over de borst gekruiste armen, bleef turen naar die namen.

„Kom,” zei Ruth, „laten we verder gaan, het plekje opzoeken waar we ons kunnen neervlijen.”

Maar Pim vond opeens Dinant somber en stelde voor een eind door te rijden, tot ze een zonnig plekje hadden gevonden, waar ze dan meteen hun lunch konden verorberen.

Pol raadpleegde haar kaart.

„Rochefort,” zei ze dan.

„Maar geen grotten-gekijk,” commandeerde Pim. „Zon moeten we hebben, volle zon!”

„Wil jij nu rijden?” vroeg Pol.

„Nee, ik rijd den terugweg.”

„Zoo als je wilt, dame!”

Toen Pim tersluiks blikte naar haar buurman, dacht ze, dat ze nog nooit zoo'n somber gezicht had gezien.

De jonge mannen waar zij mee om ging waren allen ziel-tjes zonder zorg en mocht de een dan wat ernstiger zijn dan de ander, somber was er niet één.

Het had voor Pim een aparte bekoring, dit strakke, bleeke gelaat met de weemoedig blikkende oogen.

„Ik moet „the sun in his eyes” zien te krijgen,” dacht ze en ze vond er iets romantisch in, dat zij hem zou opwekken tot nieuw leven, tot lachen en jong zijn.

„Ik heb het geweten, dat deze reis iets zou opleveren, dat heel interessant is. Buitendien heeft Miss Knyting het me uit de kaarten voorspeld.”

Miss Knyting was de kapster, die Pim's haren in zoo bevalligen vorm wist te leggen en die tevens de haar-verzorgster was van al Pim's vriendinnen sinds deze gehoord hadden, dat ze de kaart kon leggen. De slanke blonde Miss had een merkwaardig combinatie-vermogen en ze wist op vaardige wijze uit de verschillende meisjes-intimiteitjes, die ze te hooren kreeg haar conclusies te trekken, om ze dan te

gebruiken bij het leggen van de kaarten en de meisjes-harten te verrukken door de „ongeloofelijke dingen, die zoo heelemaal klopten.”

Pim kennende, had ze al bijvoorbaat geweten, dat er op haar reisje wel iets zou gebeuren, dat Pim interessant zou vinden en dat ze op reis zou gaan was haar ter oore gekomen bij een van haar vriendinnen.

De handige wijze, waarop ze dergelijke dingen te berde wist te brengen, was werkelijk meesterlijk.

„En had ze niet gesproken over een donker uitziend persoon?” dacht Pim, geheel vergetend, dat Miss Knyting haar een langen blonden knaap toegedacht had.

Pol verfoeide al die nonsens, zooals ze altijd zei en kon het niet hebben, dat Pim zich bij iedere kap-séance de kaart liet leggen. Pim verzweeg dus al die belangrijke mededeelingen voor Pol. Maar nu speet 't haar toch, dat ze Pol deze laatste voorspelling niet had verteld, had ze eens kunnen zien....!

Ruth keek eens om naar het tweetal achter haar, nu ze Pim's vroolijk gebabbel niet meer hoorde.

Ze zag een droomerige Pim en naast haar, met in de verturende oogen, die niets schenen te zien, Stefan.

„Is dit geen zonnige plek?” riep ze naar Pim, wijzend op een begroeide heuvelreeks, waar tegenover een wijd korenveld lag.

„Ja, eenig!” riep Pim enthousiast.

„Stop, Pol! hier gaan we liggen. Hé sinjeur!” schudde ze Stefan door elkaar. „De trein is aan! Alle passagiers uitstappen!”

Ze vlijden zich neer tegen een berm, om te stoven in de zon.

„Weldadig!” genoot Pim. „Zeg, Pol, we zullen ons best doen net zoo bruin terug te komen als zij.”

„Zal jullie niets aardig staan bij je blonde haren,” vond Ruth.

„Ik ben niet blond,” zei Pim. „Thuis ga ik voor donker door. Maar bij jou vergeleken ben ik blond, dat is waar. Jij bent ook het summum van zwarteheid. Ik hoop maar, dat je een lelieblanke ziel hebt, want als *die* in verhouding met je huid is...! Stefan, vertel eens, hoe staat je zuster's ziel tot haar zwarte huid?”

Stefan die naar de blauwe lucht lag te turen, had haar vraag niet verstaan.

„Zeg es, meneer, zou je je niet eens wat meer met je tochtgenooten bemoeien? Je doet maar of we lucht zijn!” plaagde Pol.

„Ach, ja,” zei Stefan beschaamd en hij streek met de hand over zijn voorhoofd, alsof hij daar pijn had.

„Het is zoo moeilijk, al wat je bezwaart op zij te zetten, al schijnt ook de zon zoo heerlijk en zijn we in zulk prettig gezelschap. Ik moet wel een heel onbeleefden indruk op U maken, maar ach...”

„Spreek het maar gerust uit,” zei Pol hartelijk. „We voelen het best. Het *is* immers ook zoo begrijpelijk, dat U niet van ganscher harte vroolijk kunt zijn, alleen, U maakt het niets beter door zoo neerslachtig te zijn.”

„Dat zegt Ruth ook en ik wilde, dat ik haar kracht, haar optimisme had. *Zij* gelooft nog in een toekomst.”

„Ja, dat doe ik!” zei Ruth en ze voelden het allen drie, dat ze 't niet zei, om Stefan een hart onder den riem te steken, maar dat 't haar vaste overtuiging was.

„Het *moet* kunnen. Als je het goede wilt, dan komt het tot je. Niet altijd in den vorm waarin je het je gedacht hebt, maar als je wilt aanvaarden zooals het komt en tracht er het beste van te maken, dan is je toekomst *niet* verloren. Dan ligt er in een klein hoekje van de wereld toch nog een arbeidsveld voor je open.”

Pim, het fijne kopje gesteund in de handen, zat voorovergebogen te kijken naar Ruth, naar de bezielde uitdrukking

op het ernstige meisjesgelaat. Ja, haar *moest* het gelukken, dat geloofde ze ook. Maar Stefan....

Er was iets van het vuur waarmee Ruth sprak op hem overgegaan en ze zag zijn oogen hoopvol oplichten.

„Gaan jullie van België uit direct naar Holland?” vroeg Pol.

„Ja, we gaan voorloopig bij moeder's broer in huis. We hopen maar, dat het ons gauw lukt een baantje te krijgen, want het is daar een druk huishouden en tante heeft de handen vol met man en kroost.”

„Wat zou het voor een betrekking moeten zijn?” informeerde Pol.

„We kunnen geen voorkeur hebben,” spotte Stefan. „Wat er komt is goed”.

„Ja, maar, waar zijn jullie geschikt voor,” hield de praktische Pol aan.

„Voor Stefan zou land-arbeid of tuinbouw uiterst geschikt zijn,” zei Ruth en ze dacht hoe het gezonde spitten en graven hem naar lichaam en geest sterker zou maken.

„Maarten!” jubelde Pim opeens. „*Die* moet helpen! laat dat maar aan mij over.”

„Pim, Pim,” waarschuwde Pol. „Doe nou alsjeblieft niet zoo overhoop. Je weet heelemaal niet of Maarten een werkracht noodig heeft. We zouden het in ieder geval kunnen probeeren. Voel je er iets voor, Stefan?”

„Vraag me dat niet,” zei hij zacht. „Ik mag dankbaar zijn als ik zoo iets krijg, want het ligt in de lijn van ons levensplan. Palestina en landbouw gaan goed samen.”

„Heel goed,” vond Ruth. „En als jullie in die richting iets voor ons doen kunt zullen we je heel dankbaar zijn.”

„En jij?” vroeg Pol. „Welke richting zou jij uit willen?”

„Noem maar op!” lachte Ruth. „Zoo raar kun je niet bedenken of het lijkt me. Het liefste zou ik bij kinderen willen. Ik ben dol op dat kleine grut. Maar huishoudelijke arbeid

vind ik ook best. Ik vrees alleen, dat er buiten die twee dingen niet veel over blijft, want het is eigenlijk het eenige, waar ik mezelf voor durf aan te bevelen. Moeder heeft me gelukkig cursussen in baby-verzorging en koken laten geven, dus wat dat betreft kom ik niet geheel onbeslagen op het ijs."

„Titia!" riep zielsverheugd Pim. „Het kan gewoon niet beter. Ze komt in het kindershuis als helpster! dat zaakje is gezond!"

„Hoor nou zoo'n enthousiasteling!" lachte Pol. „Tien tegen een, is Titia's ploeg al voltallig. Geef hun toch geen hoop als je het niet zeker weet."

„We zijn gewend aan teleurstellingen," zei Stefan. „Zoo-veel goede vrienden van vader uit Holland en Engeland hebben hun best voor ons gedaan en 't liep op niets uit."

„En 't is zoo begrijpelijk," vond Ruth. „In dezen tijd van werkeloosheid komen wij nog mee eten uit de ruif!"

„We zullen zóó ons best voor jullie doen," beloofde Pim. „Het *moet* lukken. We zullen vanmiddag al schrijven. En als ze jullie leeren kennen, dan doen ze 't zeker."

„Reken daar niet te vast op," zei Ruth. „Niet iedereen is zóó ruim en vriendelijk als jullie. Er zijn veel menschen die een vooroordeel tegen ons hebben en mocht er al een moment van medelijden zijn met menschen, die uit hun vaderland verbannen zijn, al gauw zijn ze geneigd te zeggen, dat ieder land maar voor z'n eigen inwoners moet zorgen. Dat is de groote moeilijkheid waartegen we te vechten hebben. Maar ook daar zal een oplossing voor komen. Strijd en onderdrukking maken immers sterk."

„Of ze verpletteren je," zei Stefan somber.

„'t Ziet er voor ons jongeren niet erg rooskleurig uit," vond Pol.

„Ik denk er zoo vaak over na, hoe onze toekomst zal zijn. Nu hebben we nog een onbezorgd leventje, schoon vader al

vaak gezegd heeft, dat er bezuinigd moet worden. Daar heb je nou Wim, onze broer, die voor dokter studeert. Over twee jaar is hij klaar, maar dan zal hij heusch niet overstroomd worden door patiënten. Onze stad zit vol doktoren. En Pim en ik. We hebben ons eind-examen Gym. achter den rug. Wat zullen we gaan doen? Meesters in de Rechten? best! loop je naderhand met je bul in je zak en je krijgt geen baantje. En je kunt toch maar niet eeuwig afhankelijk blijven van je ouders."

„Ajakkies, Pol, begin jij nu ook al!" zei Pim wrevelig. „De zon schijnt zoo zalig en we zijn uit, laten we nu alsjeblieft niet zoo zwartgallig zijn."

„Ze heeft gelijk," stemde Ruth in. „Laten we genieten van wat we op het oogenblik hebben. Maar, vertel eens van dat Kinderhuis waar je 't straks over had, dat interesseert me geweldig."

„O, dat moet Pol maar vertellen, die weet er alles van. Ga ik in dien tusschentijd onze lunch bereiden. Ik heb trek, jullie ook?"

Pim haalde uit de mand alles te voorschijn, wat het zorgzame Madammeke voor hen had ingepakt.

„'n Echte goeierd, zeg! Ze heeft er van alles en nog wat ingestopt."

Pim spreidde het servet uit, dat boven op de mand lag, lei de broodjes en het fruit neer, plukte wat veldbloemen en zei toen, dat het een vorstelijke lunch was en ze liever droog brood met een bloemetje op tafel had, dan een uitgebreide lunch daar zonder."

„De mieren lever ik er gratis bij," lachte Pol, die midden in een mierennest was gaan liggen.

„Pol wees niet zoo onuitstaanbaar. Schud die beesten van je af!" griezelde Pim.

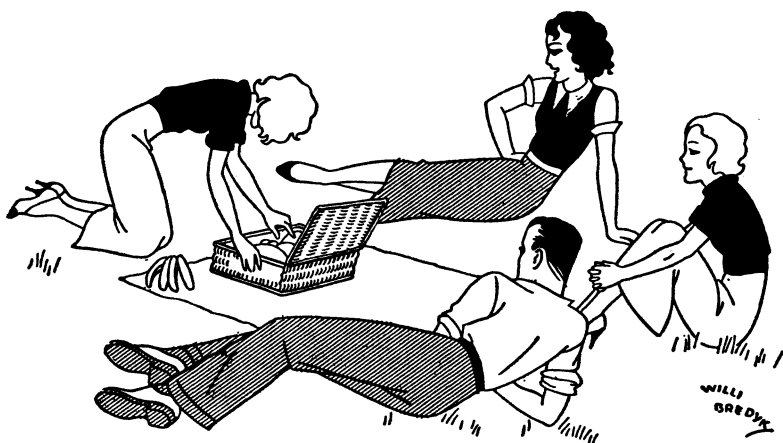
„Maak toch niet overal zoo'n drukte van," bromde Pol en bevrijdde haar beenen van talrijke mieren.

„Wat kibbelen jullie veel!” merkte Ruth op. „Jullie spreekt doorlopend in ruzie-toon.”

Pim en Pol schoten in een lach.

„Typeerend kenmerk van onze familie,” lichtte Pim haar in. „We zijn het nooit eens. Vroeger toen onze getrouwde zus nog thuis was, had je ieder oogenblik een formeele oorlog. Zij en Wim zaten mekaar steeds in de haren en wij tweeën maakten ons er gewoon een levens-opgave van Chita te treiteren.

Onze brave Paps is bijna altijd in de contramine en

„'n Echte goeierd zeg! Ze heeft er van alles en nog wat ingestopt”.

moeder is de vredesengel, die alle ruzietjes weer bij legt. Denk nou niet dat we onaardig tegenover elkaar staan. We zijn gewoon dol op malkander en de een zou voor den ander met genoeg door het vuur marcheeren.”

„Ruth kijkt ons aan of we uit een andere wereld komen,” lachte Pol.

„Ja”, zei Ruth langzaam. „'t Lijkt me zoo vreemd toe, dat je mekaar afsnauwt en kibbelt. Dat doe je niet als je veel van elkaar houdt.”

„Hebben jullie nooit eens een ruzietje met elkaar?” vroeg Pol.

„Nee, nooit, wel Stefan?”

„Wel meningsverschillen. Heel vaak zelfs. Maar ruzietjes? Die hadden we alleen toen we nog kleine kinderen waren,” zei Stefan.

„Steek in je zak!” lachte Pim.

„’t Is kinderachtig,” moest Pol toegeven. „We zijn er al vaak genoeg op gewezen. Maar ’t is zoo’n gewoonte geworden, dat we niet eens meer opletten, dat we het doen. Christina Wilhelmina, we zullen ons leven trachten te beteren.”

„Accoord, Pauline Ernestine. Ik vrees alleen maar, dat het weer bij die goede voornemens zal blijven. Ruth, zul je ons waarschuwen als we weer kemphanen?”

„Afgesproken! ik zal als een verkeersagent m’n hand opsteken, dan weten jullie dat je stoppen moet. Maar Pol, vertel nu eens van het Kinderhuis.”

„Als ik mierloos ben,” zei Pol, die nog steeds bezig was de lastige diertjes te verwijderen.

„Ga alsjeblieft ergens anders zitten, anders zit je straks weer vol,” drong Pim aan. „Ik vind ze gewoon griezelig, die dieren!”

Stefan, die met een takje in het zand zat te woelen, keek bij die woorden op.

„Och, griezelig,” zei hij langzaam. „’t Is interessant om naar ze te kijken. Precies de wereld in het klein. Werkzame, druk-doende diertjes die alle hun steentje trachten bij te brengen om hun wereldje in stand te houden. Ze bevechten elkaar, ze gaan over mekaars lijken en straks komt er een grove voet, die een deel van hun bevolking vernietigt. Ach ja, ’t is overal hetzelfde.”

„Hoe de kat valt, valt ie op z’n pootjes,” dacht Pim een beetje verveeld. „Het lijkt wel of er geen lichtpuntje meer

te vinden is," en een plotseling heimwee overviel haar naar de vroolijke kennissen, waar ze zoo'n daverende jool mee kon hebben en die niet alles zoo zwaar namen als die wel interessante, maar geducht melancholieke Stefan.

En Ruth, de donkere oogen gevestigd op Pim dacht:

„We vervelen haar en ze zal wel spijt hebben, dat ze kennis met ons heeft gemaakt. Als ik dat merk, zullen we ons wel afzijdig weten te houden.”

Het was het steeds weerkeerend wantrouwen bij Ruth, die door alle droeve gebeurtenissen van den laatsten tijd, de menschen anders was gaan beschouwen.

Haar eerste gedachte was nu: Meenen ze het met hun vriendelijkheid? is het geen medelijden? hoe staan ze in hun hart tegenover ons ras?

Bij het meisje, dat vroeger de onbevangenheid zelf was geweest, dat in haar vriendenkring bekend was om haar eerlijke openhartigheid en jovialen aard, behoorde dit wantrouwen niet en zelf trok ze er tegen te velde.

„Maar het kan ook niet anders,” had ze gedacht. „Al die narigheid maakt je zoo opstandig en je gaat twifelen aan het goede, het echte in den mensch.”

Op zulke momenten haalde ze zich haar moeder's gelaat voor den geest, zooals ze het voor 't laatst gezien had toen ze afscheid van haar nam.

De groote, donkere oogen hadden zoo oneindig droef en toch zoo teeder uit het smalle, bleeke vrouwengelaat geblikt, toen ze zei:

„Kinderen, draagt het leed, dat over ons gekomen is met fierheid. We dragen het met velen en het is er geweest door alle tijden heen. Probeer geen haatgedachten te koesteren en stel je één ding voor oogen: een mensch te worden, uit te groeien boven den smaad, die ons ras voor de zooveelste maal is aangedaan. En om Godswille, beschouw niet ieder mensch als je vijand. Er *zijn* nog groote en goede menschen

in de wereld. Stoot de vriendenhand, die je toegereikt wordt niet af door wantrouwen en ongeloof."

Zoo vaak moest Ruth aan deze woorden denken.

Ze typeerden haar moeder, die geen haat kende en zoo vertrouwend door het leven was gegaan.

En Vader?

Zijn groote kracht scheen niet gebroken door de gebeurtenissen der laatste maanden, zijn rug was geen graad krommer, op den dag, waarop hij het groote Berlijnsche Ziekenhuis voor goed verlaten had, afscheid had genomen van de hem om z'n knapheid als Chirurg vereerende collega's en assistenten.

Maar in zijn oogen was toch iets, dat Ruth er niet in gekend had en het was als een vuur, dat smeulde, dacht ze.

„Tenslotte zijn we maar zwakke menschen," had ze stil bij zich zelf geweten. En het is niet zoo gemakkelijk een groot onrecht, dat je aangedaan wordt te aanvaarden *zonder* een enkele haatgedachte.

Moeder kan het; *die* heeft haar vast geloof en vertrouwen, maar vader kan het niet, dat voel ik en *ik* ook niet, dat weet ik heel zeker.

En Stefan?"

Ze zuchtte, toen ze keek naar het teêre gelaat met de mooi gevormde maar zwakke mond. Neen, Stefan kende geen sterke gevoelens. Hij zou niet fel kunnen haten en niet, als moeder stil kunnen berusten, in vast vertrouwen, dat alles zoo moest komen en noodig was voor iets, dat haar naderhand geopenbaard zou worden.

„Ik wou, dat ie haten kon, fel en hevig. Of dat ie opstandig was. Nu is hij alleen maar geslagen, bijna lam geslagen en erachter zit alleen maar het verdriet om z'n verloren studie en z'n onbezorgd leven van vroeger."

„Wil je kalfsvleesch of kaas?" vroeg Pol, haar wekkend uit haar overpeinzingen.

„Ben je mieren-vrij?” lachte ze haar toe.

„Geheel,” zei Pol, die toch maar was gaan verzitten. „Maar ik heb een gevoel of er nog een paar honderd over m'n beenen kuieren.”

„Lieve mensen!” riep Pim, die weer in haar humeur was, „wat is het schoe wêer en wat smaken die boterhammen best!” en dan met een van die plotselinge overgangen waarin Pim sterk was: „waar zullen we morgen heen tijgen? Ik moet Brugge zien. Is dat ver, Pol?”

„Ik heb de kaart niet in m'n zak, zeg!”

„O, pardon, lief talligheid!”

„Is dat nu snauwen, Ruth?” vroeg Pol verbaasd.

„C'est le ton . . .”

„Van „ton” gesproken,” zei Pim. „Wat heeft een cello toch een mooie, donkere toon, maar wat lijkt 't me lastig toe zoo'n groot instrument te bespelen. Je weet je zeker af en toe geen raad met je rokken.”

„O, dat valt mee. 't Lijkt veel lastiger dan het is.”

„Speel je vanavond voor ons?” vroeg Pim.

„Graag. Dan komen we in de conversatiezaal en kan Stefan me weer eens begeleiden. We hebben in ons huisje geen piano, zie je.”

„Fijn, zeg! we zijn dol op muziek.”

„Spelen jullie niet?”

„Allebei een beetje piano, maar 't mag geen naam hebben, wat, Pol?”

„Absoluut niet, 't is dilettantisch geklimper. Maar Pim heeft een dot van een stem en ze zingt Engelsche liedjes, die al haar aanbidders in katzwijn brengen. En dan kan ze er zoo kostelijk Betty Boops-achtig bij doen! dat moet je zien! met schokkende heupjes en flikkerende oogjes!”

„Zul je vanavond voor ons zingen, Pim?” vroeg Ruth.

„Als ik durf, zeg! ik hakkel altijd over m'n Engelsch als ik voor 't eerst voor iemand moet zingen.”

„Voor ons hoef je heelemaal geen angst te hebben,” lachte Stefan. „Ons Engelsch is beneden peil.”

„O, dan tierelier ik m'n heele répertoire af,” zei Pim opgelucht.

„Je zult een dankbaar gehoor hebben,” beloofde Ruth. „We zijn erg verzot op songs. En Pol, vertel je nu eindelijk van het kinderruis. Ik heb er zoo braaf en geduldig op gewacht.”

„Zal gebeuren, dame! Luister:

Een vriendin van onze getrouwde zuster, die van haar prilste jeugd af het ideaal koesterde een huis te hebben, waar ze bleekneuzige kindertjes van onvermogene ouders op kon fokken tot frissche, gezonde kleuters, heeft dit ideaal verwezenlijkt, door een schenking van een bekenden en onbekenden vriend. Lijkt het niet een sprookje? Maar 't is de volle waarheid, hoor! Midden in dezen tijd van nuchterheid komt plotsklaps een brok romantiek doorschemeren, waar je van omvalt! Althans wat dien onbekenden vriend betreft. Want de vriend, die haar den grond schonk is onze zwager Maarten, maar de man die haar voor een groot deel de middelen verschafte om tot bouwen over te gaan is de groote onbekende van wien we vermoeden, dat eenmaal z'n hart in lichtelaaie voor haar heeft gestaan.”

„Neen!” verbaasde Ruth zich. „Dat zooiets nog kan bestaan. En heeft ze geen Ahnung wie het is?”

„Waarschijnlijk wel, want zij en onze dierbare zuster doen nogal geheimzinnig.”

„De edele geveer is een landgenoot van jullie,” flapte Pim er uit.

„Pim!” waarschuwde Pol, „we weten het toch niet zeker.”

„Nou, de vermoedelijke dader dan!” lachte Pim.

„Wie is 't?” vroeg Stefan.

„O! nieuwsgierige man!” plaagde Pim. „Nou, ik zal je maar niet lang in spanning houden. Kennen jullie Egon Pfeltz, den vioolvirtuoos?”

„Ja, natuurlijk,” zeiden ze beiden. „We hebben 'm vaak gehoord.”

„Die was zes jaar geleden gelijktijdig met Titia's familie en ons husje in een badplaats en daar schijnt ie verkikkerd te zijn geworden op Ties.”

„En zij natuurlijk op hem,” stelde Ruth vast.

„O, neen, Titia boomde veel en lang met hem, maar van haar kant scheen er niets te zijn wat op amour leek. Zou jij je Ties verliefd kunnen denken, Pol?”

„Verliefd?” vroeg Pol langgerekt.

„Nou ja, niet mal, overhoop verliefd, maar dat ze op haar ernstige manier heel veel van een man zou kunnen houden, dat geloof ik zeker.”

„Ik kan me Ties niet anders voorstellen, dan met een escadron kinderen ter verzorging.”

„Zou samen kunnen gaan,” vond Stefan.

„Nou ja, zoo bedoel ik 't niet. Maar zoo echt als hoofd van een inrichting, wat ze nu ook zal zijn. Dè directrice, en naast zich een staf zacht-besnaarde en moederlijke helpsters.”

„Pim, steek er den draak niet mee,” zei Pol wat kort. „Daarvoor staat Titia te hoog!”

„Och, kind, doe niet zoo dwaas, jij kunt geen pretje velen.”

„Stop!” Ruth's hand ging de hoogte in ter waarschuwing.

„Liefke,” deed Pim aanminnig, „vertel verder van het Kinderhuis.”

„Ja, dot!” schertste Pol terug. „Nou dan, het Kinderhuis, dat nu kant en klaar is en gereed om een veertig kinderen te herbergen staat in een verrukkelijke duinpan, dicht bij het huis van Zus Chita en draagt den naam van „Eibersnest”, waaruit je al direct snapt, dat iedere baby er welkom zal zijn. Er worden kinderen van een paar weken tot en met vijf jaar opgenomen en het is er zoo ideaal, dat je een baby

zou willen zijn om ervan te kunnen genieten. Waar of niet, Pim?"

„Ongeloofelijk fijn," beaamde deze. „En nu hebben wij 't nog maar gezien zonder kinderen, laat nou staan als het huis bevolkt is door al dat leuke grut!"

„En is het voor alle gezindten?" vroeg Ruth en er klonk iets als angst uit haar stem.

„Ieder bleekneusje, dat zon, goede lucht en moederlijke verzorging noodig heeft is er welkom," zei Pol en ze was blij het te kunnen zeggen.

„O," zuchtte Ruth opgelucht. „Wat zou ik daar graag willen helpen."

„Wie weet," zei Pol zacht.

„Het zou haast te mooi zijn," vreesde Ruth.

„Hoop er dan maar op," zei Pim warm.

„Maar niet te veel," waarschuwde Pol de practische.

HOOFDSTUK III.

Het was de vijfde dag van hun verblijf op Chateau des Glycines en in dien tijd was er tusschen hen en de Mendel's het begin van een prettigen vriendschapsband ontstaan.

Ze hadden met hun viere de omgeving doorkruist en waren verrukt over de „blonde schoonheid" zooals Pim het zoo fraai uitdrukte, van Vlaanderen.

Stefan begon werkelijk wat op te leven en de toekomst iets minder somber in te zien.

„Als er nu maar antwoord van Maarten en Titia kwam," zei Pim dien morgen, terwijl ze heerlijk opgefrisch uit de „salles des bains" te voorschijn kwam. „Heb je er hoop op, Pol?"

„Niet zoo heel veel, eerlijk gezegd.”

„We hebben toch zoo hartroerend geschreven. Een steenen hart zou er door vermurwd worden. Maarten doet het als ie maar even kan, dat weet ik zeker.”

„En Ties zeker niet!”

„O ja, die ook, maar Chita met d'r vooroordeelen! En ze zijn het toch zoo waard, dat ze geholpen worden.”

Toen ze aan het ontbijt kwamen vonden ze twee brieven uit Holland.

„Warempell!” riep Pim verheugd. „Van Titia en Maarten!”

„Ladies first!”

Pol scheurde Titia van Eerden's brief open.

„Natuurlijk, ze is voorzien!” zei Pim teleurgesteld, toen ze de eerste regels had gelezen.

Maar Pol, die verder las, zei bestraffend:

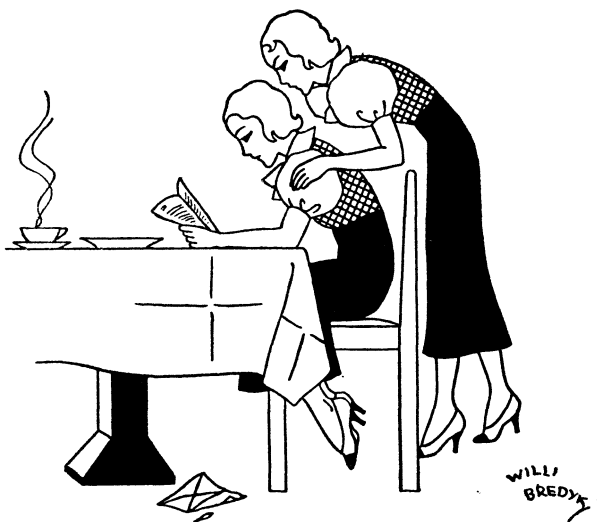
„Je kijkt weer niet verder, dan je neus lang is! hoor maar: „ik vind het echter zoo sneu voor julie Ruth, dat ik haar toch

voorstel eenige maanden in het Eibersnest te komen werken tegen een kleine vergoeding.”

„Echt Ties,” sloeg Pim direct over.

„Wie weet, wat er nog gebeurt als ze er eenmaal is. In ieder geval is het prettig, dat ze er kan werken,” vond Pol.

„En nu zien wat Maarten schrijft,” en Pim scheurde haastig den brief open. „O, Chita antwoordt,” zei ze dan en ze maakte een grimas.

Pol scheurde Titia van Eerden's brief open.

„Natuurlijk! Ze begint met een boet-predicatie. Dacht ik het niet! Net weer iets voor haar!” en Pim las:

„Wel een beetje voorbarig en overdreven van jullie, die vriendschap voor menschen waar je niets van weet. Natuurlijk heeft vader eerst geïnformeerd en is het zooals ze jullie vertelden en zijn het inderdaad kinderen van Professor Mendel!” „Hoe vin-je d'r!” proestlachte Pim. „'t Is of je vader hoort!”

„Nou ja, zij kent ze niet, dat verandert de zaak. Maar wat schrijft ze verder?”

„In ieder geval raad ik jullie aan op reis wat voorzichtig te zijn met kennismakingen.”

„Dat eeuwige gepreek!” pruttelde Pim. „Nou, verder zanikt ze door over de zee en de duinen en hun Geluk met een grrroote G. en dan basta!”

„Je ziet niet eens, dat Maarten er aan den anderen kant wat bijgeschreven heeft, nijdas! Hier lees: „Laat jullie vriend maar met z'n zuster meekomen, we zullen hem bij Nelis op Duinwijck in de leer doen. De rest komt wel in orde. Dag baby's!”

„Is dat nou niet heelemaal Maarten?” vroeg Pim verteederd.

„Ja, kort en bondig. Weinig woorden, maar daden.”

„Daar heb je ze!” riep Pim, die door den tuin Ruth en Stefan aan zag komen en ze holde hen tegemoet, blij hun het goede nieuws te kunnen vertellen.

Op de bank, die op het mollig grastapijt onder den bruienen beuk stond, gingen ze met hun vieren even zitten om het blijde bericht te kunnen verwerken.

„Kinderen! wat een buitenkansje!” riep Ruth dol verheugd uit. „En ik had aldoor het gevoel, dat er niets van zou komen.”

„Ligt het dorp dicht bij zee?” vroeg Stefan.

„Vlak bij en het is omringd door een duinenreeks, die je

het idee geeft of je in Zwitserland bent,” vertelde Pim enthousiast. „En Maarten’s tuin — Maarten is onze zwager — lichtte ze toe, „ligt er ongeveer een minuut of tien fietsen van af. Het is er een weelde van bloemen, groenten en fruit.”

„Is je zwager landbouwer?” vroeg Stefan.

„Nee, of ja... eigenlijk moeilijk te zeggen wat Maarten is, hè Pol?”

„Maarten is grondbezitter en kweeker,” zei Pol. „Maar daarnaast is ie Noordpool-reiziger en journalist.”

„Wat vertel je daar allemaal?” lachte Ruth.

„Een eigenaardige combinatie.”

„Het laatste was ie, voordat z’n hart in boeien geslagen werd door de liefvallige Conchita!” spotte Pim. „Nee, maar alle gekheid op een stokje, Maarten is de meest interessante en daarbij zoo ongelooflijk natuurlijke en eenvoudige man, die er bestaat. Als ie m’n zwager niet was, zou ik gewoon doodelijk van hem zijn.”

„Zijn voorouders hebben al in het huis gewoond waar zij nu wonen en alle van Oosterwijck’s — de mannen tenminste — hadden dien hang naar het avontuurlijke, maar werden naderhand gedegen heereboeren of kweekers — hoe je het noemen wilt. Onze Maarten is de traditie trouw gebleven en na vele jaren rondgezwakt te hebben en met expedities te zijn mee geweest, heeft hij zich nu neergezet op „Duinwijck” en wijdt hij zich met hart en ziel aan de tuinderij,” lichtte Pol hen op haar rustige manier in.

„En wanneer zouden wij kunnen komen?” Er was hunkering in Ruth’s stem.

„Wanneer je wilt. Als wij thuis zijn bespreken we de kwestie van jullie huisvesting even en dan schrijven we je dat direct.”

„Ruth woont denk ik, in het Eibersnest,” veronderstelde Pim.

„Ja, daar is plaats genoeg. En Stefan zal misschien wel huisvesting op Duinwijck vinden.”

„Het zal allemaal wel best in orde komen,” vond Ruth en er was nu al een warm gevoel in haar hart voor de menschen die hun de kans gaven op een mogelijke toekomst.

„En die Maarten,” dacht ze hoopvol, „die zal misschien van Stefan een man maken.”

„We zullen werken,” zei ze dan, „als . . . neen, als paarden is niet genoeg . . . als buffels!”

Voor de zooveelste maal keek Pim in verbazing naar Ruth op en ze dacht:

„Wat een wonderlijk kind, die Ruth! Ze ziet er uit als de sultane favorite van een Oostersch vorst en ik kan me haar best voorstellen op een rustbank met een slaaf achter zich, die haar koelte toewuift. En dan die vreugde om dat ze een slecht betaald baantje voor misschien maar een paar maanden kan krijgen waar ze zich uit moet sloven voor allemaal vieze baby's! Ik kan me die kleine, ivoorkleurige handen heelemaal niet hard werkend voorstellen. Ik vind niet eens, dat die cello bij haar past. Veel te zwaar voor haar slanke figuurtje. Eigenlijk is Stefan begrijpelijker. Die schijnt niet zoo enthousiast over z'n toekomstigen werkkring. Arme Krishnamurti! ik zie 'm al spitten bij Nelis, in 'n blauwe kiel en op klompen! jakkes! Wat kan het toch raar gaan in het leven en wat een miserabele soesah in dat Duitschland! Ik hoop maar, dat Maarten hem niet al te hard laat werken. Ik heb zoo'n vreeselijk medelijden met hem.”

En zich tot hem wendend, vroeg ze zacht:

„Zie je er tegen op, Stefan?”

„Ja, wel een beetje.”

Zijn smalle, verbeterde mond trok krampachtig tezamen en in de donkere oogen was weer de melancholieke uitdrukking der eerste dagen.

„Het zal best meevallen,” troostte ze. „Maarten is een geweldige kerel!”

„Des te erger.”

„Hoezoo?”

„Steekt mijn slapte nóg ongelukkiger tegen af. En . . . en het kan zoo terneerdrukken als je een ander ziet, die zoo flink en wilskrachtig is, zoo een, die nergens tegen op ziet en alles lukt in het leven.”

„Tja,” zuchtte Pim en ze keek even naar Pol, die iederen morgen even frisch en kwiek uit haar bed sprong, terwijl zijzelf altijd neiging had om er nog uren in te blijven. „Ja,” knikte ze, „dat gevoel ken ik. Je moet er tegen in gaan, jong, anders wordt het hoe langer hoe erger. En aan ons zul je een steun hebben, we komen vaak op Duinwijck. Toe, kijk nou niet zoo somber, wie weet hoeveel goeds er nog voor je weggelegd is op dit ondermaansche. Laten we liever bedenken wat we die twee dagen zullen doen, die ons nog resten van ons verblijf in dit zalig oord. Kinderen luister eens!” riep ze naar Ruth en Pol, die al opgewandeld waren om eindelijk te gaan ontbijten.

„Wat wenscht ge, dame?” vroeg Pol en lachend tegen Ruth: „help kijken, dat Pim met een fantastisch plan aan komt zetten voor de laatste twee dagen.”

„We moesten,” zei Pim, toen ze hen ingehaald hadden, „we moesten vanmorgen naar Ostende rijden.”

„Nogal geen klein eindje! Da's eerst naar Brugge — moeten we over Brussel en Gent — en dan Brugge—Ostende,” berekende Pol.

„Daar gaan bijna zes uur mee heen,” zei Stefan. „En dan moeten we toch weer terug. Hoe wil je dat doen, Pim?”

„Niet terug gaan!”

Pim's gezicht was één en al straling.

„Niet terug gaan!” herhaalde ze. „Een nachtje overblijven en dan 's avonds dansen in het Casino!”

„Kind,” zei Pol een beetje wrevelig. „Je denkt zeker, dat we nog bulken van het geld! We zullen net toekomen en 't zal er om hangen of we nog de traditioneele „kleinigheidjes” kunnen meebrengen. Wat ben je toch een kip zonder kop!”

„Het geld bijna op!” kreet Pim. „Wat heb je er dan mee uitgevoerd? het kan gewoon niet.”

Pol, heftig in haar wiek geschoten, snauwde:

„Gelukkig dat ik alles opgeschreven heb. Je schijnt me nogal te wantrouwen. Misselijk gewoon!”

„Stop!” Ruth's arm zwaaide de hoogte in.

„Heb je nog geld om ons pension te betalen?” vroeg Pim deemoedig.

„Natuurlijk,” stelde Pol haar vriendelijk gerust. „Er is geen benzineschuld en zelfs op fooien voor het personeel is gerekend, maar dan mag er ook niet veel meer van af. Bedenk dus maar een ander plan.”

„Toch jammer,” vond Pim. „'t Had eenig kunnen zijn.”

„Je hebt er niet eens aan gedacht, dat wij minstens zoo be-rooid zijn als jullie,” lachte Ruth.

„O, sorry!” Pim had 't land, dat ze er niet aan gedacht had. „Ik ben een zelfzuchtig monster!” zuchtte ze. „Maar, zie je, ik dans zoo dolgraag.”

Voor Pim, die geen teleurstellingen kon verdragen was van toen af de fleur van hun reisje er een beetje af en ze begon naar huis te verlangen. „Er valt hier weinig meer te beleven,” dacht ze. „Ruth en Stefan zijn erg geschikt, maar gezellig vind ik ze niet. Ze missen de joligheid van onze luidjes. Maar voor Pol zijn 't beste kameraden, die houdt van gedegeheid!”

Het was Pim ook een beetje tegengevallen, dat het avontuurtje, haar door Miss Knyting voorspeld, op niets was uitgelopen.

„Ik ben warempel niet eens verkikkerd geworden op Krishnamurti en hij niet op mij,” dacht ze en dit laatste was eigenlijk de grootste tegenvaller. „Misschien heeft hij een Duitse geliefde, die hij betreurt,” veronderstelde ze en direct spon ze de roman verder en werd Stefan weer eenige graden interessanter voor haar. „Ik moet er achter zien te komen,” besloot ze.

„We moesten vanmorgen nergens heen trekken, maar zalig hier in de zon blijven bakken,” stelde ze voor, toen ze ontbeten hadden. „Spaart benzine ook. Voor dat geld kunnen we weer een „gedenckenis” hebben.”

„Nou, zóó erg is 't nou ook weer niet gesteld met onze finantiën,” lachte Pol.

Maar ze hadden alle drie vrede met Pim's plan, vooral, omdat het een heel warme dag beloofde te worden.

„Wat doen die twee meisjes daar toch?” vroeg Pol, wijzend naar een bank achter in den tuin, waarop twee meisjes zaten, die een sneeuwige berg van wol voor zich hadden. De Patrone, die zich bij hen gevoegd had en de vraag gehoord had vertelde:

„Ah, daddies de wol van de schaapken. Daar worden ons dekens mee gevuld.”

„Ga mee kijken,” zei Pol, die altijd overal belang in stelde.

„Te warm,” Pim rekte zich loom uit.

Ruth liep met Pol mee; Stefan volgde Pim's voorbeeld en liet zich neervallen in het hoge gras.

„Wat een dag!” zuchtte Pim vergenoegd. „Over de Maas ligt een doorzichtige sluier. Mooi, hè? we moesten straks gaan baden. 't Water zal lekker zijn.”

„Kun jij nu geen minuut rustig van iets genieten zonder een ander plan te bedenken?” plaagde Stefan haar.

„Ik ben een juffertje onrust, dat is waar,” gaf Pim toe.

„Ben je in je vriendschap ook zoo veranderlijk, Pimmy?”

„Ik houd er niet veel groote vriendschappen op na. Ik

heb een leuke kliek kennissen, waar ik geweldig genoeglijk mee om ga, maar een bepaalde vriendschapsband bestaat er niet. Ik denk wel eens, dat ik niet in staat ben groote gevoelens te koesteren voor iets of iemand."

„Komt nog, als eenmaal de man in je leven komt waar je van gaat houden zooals je nog nooit van iemand gehouden hebt."

Pim had een binnenpretje, nu Stefan onbewust den kant op ging waar ze hem hebben wilde.

„Misschien," peinsde ze. „Voorloopig zeker niet, want nu heb ik nog altijd het gevoel, dat 't toch een heel iets moet zijn je te binden aan een man waar je dan je heele leven aan vastgeklonken zit. Ik geloof dat hij me na drie maanden zou vervelen en ik naar mijn vrije leventje van vroeger zou terug verlangen. Hoe denk jij er over, Stefan?"

Hij antwoordde haar niet direct, hetgeen Pim versterkte in de meening dat hij een ongelukkige liefde had.

„Als je werkelijk van mekaar houdt," zei hij dan langzaam, „neen, dan is er geen kwestie van verveling. Dan vul je mekaar aan en ga je als twee trouwe kameraden door het leven. Maar ik geloof dat je als je jong bent veel te gauw denkt, dat het de ware groote liefde is en 't is zoo begrijpelijk, dat dan de teleurstelling achterop komt."

„Maar je kunt liefde toch niet beredeneeren."

„Neen, daar heb je gelijk in en 't is ook een feit, dat er tegenwoordig veel te veel geredeneerd wordt."

„Ja, dat is zoo. Als je al die grasgroene jongelingen hoort, die er een soort sport van maken over de liefde en het huwelijk te theoretiseeren, dan krijg je een halve lachstuip. Ze weten het allemaal zoo best en ze schermen alleen maar met wat ze in de boeken lezen en op hun manier verwerken. Een kennis van ons kan dat ook zoo en dan kijken die verliefde bakvisschen hem met bewonderende blikken aan. En zóó zien ze den alleswetenden in hem, dat ze met al hun

hartsgeheimen bij hem komen. Dan ontrafelt hij hun gevoelens, als een volleerde psychiater en brengt die malle wichten soms op een geheel verkeerd spoor."

„Wat zie je dat gezond in," prees Stefan. „Je bent een grappig wezentje, Pim. Soms ben je één brok romantiek en dan treft het me weer hoe 'n heldere kijk je op de dingen hebt. Eigenlijk zit je vol tegenstrijdigheden."

„Ja, dat geloof ik ook," gaf Pim deemoedig toe. „Waaruit leid je dat nog meer af?"

„Uit je veranderlijke stemmingen en je eeuwige ongedurigheid. Het eene moment ben je hartelijk, meevoelend en het andere oogenblik ben je op het ongevoelige af en kun je een gezicht trekken of de heele wereld je verveelt."

„Je hebt me nogal waargenomen," lachte Pim.

„Och, dat hoorde bij m'n vak. Ik voel heel veel voor de psychiatrie. Veel meer, dan voor de chirurgie. Al dat snijden en kerven vind ik vreeselijk en ik heb mezelf altijd moeten voorhouden, dat het toch om het welzijn van het menschdom gaat. Als Vader dan zulk prachtig werk deed, de patiënten door z'n vlug en kundig ingrijpen van een wissel dood redde, dan was ik weer verzoend met het vak. Maar zelf had ik nooit een operatie kunnen verrichten, daar ben ik veel te week voor."

Pim dacht, dat het gesprek den verkeerden kant uitging en ze zon op middelen om hem weer op het onderwerp liefde terug te brengen.

„Ja," zei ze dan langzaam, „ik geloof ook, dat je beter voor psychiater dan voor chirurg geschikt was geweest. Je zou ook wel invloed op je patiënten hebben, dat geloof ik vast. Er is iets in je oogen . . ."

„Vin-je?" vroeg hij gevleid.

„Ja, zeker. Hebben ze je dat nooit meer gezegd?"

„Neen, nooit."

„Geen enkel meisje . . .?"

„Och, malle Pim,” weerde hij af, maar hij moest toch lachen.

„Stefan?”

„Ja?”

„Heb jij . . . heb je een meisje waar je zoo echt veel van houdt in Duitschland achtergelaten?”

„Hoe kom je daar zoo bij?” vroeg Stefan lichtelijk verbaasd.

„Nou, zou dat zóó iets bizonders zijn?”

„Neen, dat niet. Maar ik vind 't zoo grappig, dat je me daar zoo mee overvalt. Maak ik den indruk van iemand die treurt over een afwezige geliefde?” spotte hij.

„Neen, dat niet, hoewel je allemachtig melancholiek kunt kijken.”

„Hoe kwam je er dan op?”

Pim zat een beetje in de knel.

„Zoo maar,” zei ze, schokkend met haar schouders, als een schoolmeisje.

„Had je al een aardig romannetje voor me klaar, Pimmy?”

„Eigenlijk wel,” gaf ze eerlijk toe.

„En valt het je tegen, dat mijn eenige „ferne Geliebte” mijn studie is?”

„Ben je nog nooit verliefd geweest?”

„Verschillende keeren, hoor! je weet wel, zoo'n nuchtere kalver-liefde. Ben je nu tevreden?”

„Misschien vind je het meisje, dat je hart in vuur en vlam zal zetten wel in Holland. Best mogelijk, zeg!”

„Maak er maar vast een roman van.”

„Zooiets van een Maharadjah uit het verre Oosten, die naar Duinwijck komt om de landbouw te leeren kennen en verliefd wordt op een boerenmeisje.”

Stefan schaterde.

„Pim je bent onbetaalbaar. Waar haal je de nonsens van-

daan! Je moet schrijfster worden, kind! met zoo'n rijke fantasie lijkt me dat de aangewezen weg voor je."

„Ik schrijf ook," zei Pim en ze liet haar stem dalen tot een geheimzinnig gefluister. „Maar ik wil het voor geen sterveling weten. Stemningsdingen en zoo. Ik heb er al eens twee naar de redactie van een tijdschrift gestuurd."

„En? werden ze opgenomen?"

„Nooit wat van gezien. Ik heb een half jaar lang het ding ingekeken maar ik vond ze niet."

„En heb je ze niet terug gekregen? Misschien heb je geen porto voor terugzending ingesloten."

„Denk je dat ik mijn naam en adres wilde weten? voor geen goud, zeg!"

„Wat een nonsens! Je bent heusch een wonderlijk schepseltje, Pim. Weet je wat je moest doen? Je moet mij je werk eens laten lezen, zal ik je eerlijk zeggen hoe ik er over denk. Je zult misschien zeggen, wat een pedanterie van dat jog, maar ik heb zelf nogal veel geschreven, al was het dan ook in studentenblaadjes, en ik heb daardoor toch een zekere routine gekregen."

„Nou, als je wilt, dolgraag, want nu dobber ik zoo'n beetje tusschen hoop en vreeze en weet eigenlijk niet eens of ik wel aanleg heb. Als je op Duinwijck zit, kom ik je de heele kluit brengen."

„Is het zooveel?"

„Nou, wel een schrift of drie."

„Ik ben erg benieuwd. Ik heb zoo'n idee, dat je erg frisch schrijft."

„Frisch? heelemaal niet. Erg tragisch juist. Ik weet zelf niet hoe het komt, maar het wemelt van narigheid in mijn geschriften! Nou schrijf ik ook meestal als ik woedend of down ben, zie je."

„En dan ben je natuurlijk zelf de hoofdpersoon in je schetsen."

„Ik zei je toch, 't zijn stemmingsdingen. Ik begin ze vol vuur en schrijf achter mekaar door, maar op de helft weet ik me meestal geen raad en dan laat ik de malste dingen gebeuren. Nou, je zult het wel zien. Ik ben dood benieuwd wat je ervan zult zeggen. Misschien word ik door jou nog eens een beroemde schrijfster. Dan draag ik je vast een van mijn oeuvres op. Ik zie het al, zeg: Aan Stefan Mendel, uit dank . . . neen . . . aan Stefan Mendel, mijn vriend en . . . jakkes nee! nog niet eens zoo gemakkelijk om iets te bedenken. En ik vind 't toch zoo eenig staan in 'n boek, zoo'n opdracht. Je denkt je er altijd een heel romannetje bij.”

Stefan keek haar geamuseerd aan.

„Wat is ze nog een kind,” dacht hij en dan met een tikje weemoed: „wat zal het leven haar nog veel teleurstellingen brengen.”

„Zeg Stefan,” zei Pim, die Ruth en Pol in de verte aan zag komen, „je spreekt toch met niemand over mijn geschrijf.”

„Natuurlijk niet. Maar weet Pol er ook niets van?”

„Welneen, ze zou me lekker uitlachen.”

„Dat weet ik nog niet zoo zeker. Pol zal nooit lachen om een eerlijke poging.”

„Och, ze zou misschien achter m'n rug zeggen, dat het goed was en in m'n gezicht . . . och, neen, Stefan, je weet niet hoe raar we tegenover elkaar staan. Ik zou iemand een driedubbelen moord kunnen doen, die iets kwaads van Pol zou zeggen en je weet niet half, hoeveel ik van haar houd, maar ik kan het haar niet laten merken. En zoo staat zij tegenover mij ook, dat weet ik zeker. Er is geen grein vertrouwelijkheid tusschen ons, maar wanneer de een in nood zat zou de ander helpen. We kunnen mekaar niet missen en als we een van tweeën voor langeren tijd uit logeeren zijn, dan voelen we ons of we iets vergeten hebben mee te nemen, waar we niet zonder kunnen. Gek, hè?”

„Wat is gek?” vroeg Pol, die juist de laatste woorden opving.

„Dat ik de lucht van versch gemalen koffie niet kan verdragen,” zei Pim.

„Nooit iets van gemorreke,” verwonderde Pol zich.

„Ik ga vandaag een rit op den muilezel maken,” verzon Pim plotseling.

„Als waardig besluit voor deze schoone dagen. Wacht, daar loopt de Patroonsche, meteen even vragen.”

„Allé,” zei Madame, „wat haalt ge u ien 't hoofd? Ge zoudt er kunnen afvallen.”

„Welneen,” stelde Pim haar gerust. „Ik heb wel paard gereden ook.”

„He ja, op een houten knol aan het strand!” lachte Pol. „Die sjokken maar raak en je hoeft niet eens de teugels vast te houden.”

„En tòch ga ik op de muil!” hield Pim aan.

„Allé donc!” lachte Madame. „Ge moet het dan maar zelve weten.”

En Pim, opspringend uit het gras, trok Madame mee naar den kant van het weiland, waar de beide muilezels stonden.

„Jullie zullen me daar fier zien voorbij trekken,” beloofde ze.

„Pim's tocht door de Sahara!” schaterde Ruth.

Madame, die Pim niets kon weigeren, gaf bevel een van de twee muilen te zadelen en er mee voor het huis te komen.

„U is een schat,” prees Pim.

„Als ge maar voorzichtig zeit,” waarschuwde Madame en toen de tuinman den muilezel voor het huis leidde, ging ze naar het beest toe, gaf het een stuk roggebrood en hem over den kop streelend zei ze:

„Zul'de braaf zijn, Josèph en gienen kwaapieterijen doen?”

Joseph, die gewend was het dochttertje van Madame te

dragen, maakte geen bezwaar, toen Pim zich in het zadel zette en gedwee liet hij zich leiden door de groene lanen, en de berceaux.

Pim's hand streekte hem af en toe zachtkens en ze genoot van den rustigen rit door den mooien tuin.

De drie in het hooge gras aan den waterkant sloegen haar van uit de verte gade.

„Moet je die parmantigheid zien zitten!” lachte Pol.

„Gewoon een plaatje, slanke Pim in haar lichte jurk op dien donkeren muil,” vond Ruth.

„Aha! ze gaat in galop!” riep Stefan. „'t Ging haar natuurlijk te langzaam.”

„Kijk ze in het zadel wippen! Gewoon de Duitsche zit!” schaterde Pol, toen Pim dichterbij kwam.

„En galop!” hoorden ze haar Joseph aanvuren.

Maar de muil, die het zoo welletjes begon te vinden, viel terug in het gematigd gangetje van tevoren.

Pim, die een goed figuur wenschte te maken, wanneer ze voorbij het drietal reed, trok de teugels aan en vuurde het beest opnieuw aan. Dit liet Joseph zich niet ongestraft doen en met zwiepende staart sloeg hij fiksche achteruit met de achterbeenen.

„Pim! Pim! pas op, hij is nijdig!” riep Pol ongerust.

Maar Pim, woedend, dat het beest zulke capriolen maakte, gaf hem een niet malschen slag op z'n achterdeel, waarop Joseph viervoets aan den haal sloeg en haar juist voor de oogen van het verschrikte drietal uit het zadel wipte.

Pim viel voorover in het grint en bleef eenige oogenblikken stil liggen.

Stefan was direct bij haar en toen hij haar voorzichtig optilde, zag hij tot z'n schrik, dat het bloed uit haar neus gulpte.

„Gauw Ruth! haal water en watten.”

Pim, die even doezelig was geweest door de tuimeling, die ze gemaakt had, sloeg de oogen al weer op.

„Jakkas! bloed!” zei ze, toen ze het bloed opving, dat met een straaltje haar mond inliep.

„Stil maar, we zullen het stelpen,” zei Pol, die bleek van schrik zag. Ruth en Madame kwamen al aangedraafd.

Practische Ruth had water, zeep en een handdoek voor Stefan meegebracht en nadat hij zijn handen flink gereinigd had begon hij Pim, die niet alleen een neusbloeding, maar ook een wondje boven het oog had, te reinigen en te verbinden.

„Stefan in z'n element,” dacht Ruth en het stemde haar weemoedig.

Pol keek eveneens naar het vlugge en handige verbinden van Stefan.

„Nu is hij niet slap!” schoot het door haar brein. „Wat zonde toch.”

„Nou, Pimmelaar, je ziet er uit of je minstens een auto-ongeluk hebt gehad”, lachte Stefan.

„Hou nou maar een beetje je rust, dan is de zaak weer gezond. 't Is een geluk, dat je niet op je achterhoofd terecht kwam.”

Pim, met twee flinke proppen watten in haar neus en een hoofdverband beweerde, dat ze stikte en ze er die proppen „diet in denschte te douden!” waarop ze haar allen uitlachten, Stefan zei, dat ze dan maar rustig moest stikken en Pol haar voor zand-ruitster uitmaakte.

„Ik da doo diet daar duis!” kondigde Pim aan en ze verzocht om een spiegel.

„Hier ijdelheid der ijdelheden!” Pol reikte haar een spiegel over. Pim moest toch wel even lachen toen ze haar opgezwollen neus zag, waaruit aan weerskanten een dot watten stak.

„Vanmiddag mogen ze er weer uit,” stelde Stefan haar gerust. „Maar ga nu wat in de schaduw zitten.”

„Dank je dog del,” knikte Pim hem toe en steunend op zijn arm, doende of ze geen pas kon verzetten, begaf Pim zich naar een koel plekje achter het huis. Madame, Ruth en Pol, met de kommen, verbandartikelen en handdoeken kwamen achter hen aan en Pim, omkijkend, zei, dat het een prachtige „dordège” was, waaruit Pol na veel moeite opmaakte, dat ze cortège bedoelde.

Joseph, de muil, stond alweer onbewogen in het frissche gras te grazen en toen ze langs hem kwamen vond Pol, dat ie een snuit trok of ie zeggen wilde: „hoe heb ik 'm dat geleverd?”

Er werd besloten, dat ze, nu Pim toch rust moest houden, dien dag maar niets meer zouden ondernemen en kalm in den tuin blijven.

Vóór het middagmaal, verwijderde Stefan de proppen uit Pim's neus en kreeg Pim weer lucht.

„O, wat een kokkerd van een neus heb ik!” kreet ze, toen ze in den spiegel keek.

„De straf voor je overmoed,” lachte Ruth.

„Ik ben niet van plan met dat hoofd-verband Mokum binnen te rijden” was het even later.

„Morgen krijg je er een klein stukje gaas met een kruispleister op. Is 't nu goed, vreeselijke ijdeltuit!” beloofde Stefan haar.

„Ben ik heusch zoo ijdel?” vroeg Pim.

„Kind, je hebt maar één gedachte, n.l. je slanke linie, je teint en je toilet,” hoonde Pol, die nu Pim geen nadeelige gevolgen van haar val had, vond, dat ze haar wel weer eens op haar nummer kon zetten.

„Is dat waar, Stefan?” vroeg Pim, doelend op haar gesprek van dien morgen.

„Pol overdrijft. Je bent een ijdeltuit, daar blijf ik bij, maar

gelukkig zijn niet al je gedachten vervuld van je corpus en je toilet."

Er ging een snelle blik van Pol naar Stefan en Pim.

Wat hadden die twee voor een vertrouwelijk gesprek met elkaar gevoerd, dat die Stefan zoo plotseling wist, dat Pim nog andere gedachten had, dan alleen aan het behoud van haar schoonheid.

Er kwam even een wrevel in Pol op.

Zou Pim voor de zooveelste maal haar coquet spelletje spelen? Stefan had al genoeg narigheid in zijn jonge leven, moest er dat nu nog bijkomen. Want, dat Pim net zoo weinig voor hem voelde, als voor al die joggen waar ze mee omging, daar was zij, Pol, zeker van! En was het haar vanmorgen niet al opgevallen, hoe bleek Stefan zag, toen hij Pim verbond, met welk een teederen blik hij naar haar keek?

Jakkes, ze hoopte van harte, dat Pim geen flirt met hem op touw zou zetten; voor haar een genoegelijk spelletje, voor hem misschien iets van diepe beteekenis.

Ze was al zoo blij geweest, dat dezen keer, Pim geheel onbevangen en prettig met een zoo knappen jongen als Stefan was omgegaan en nu zouden die laatste dagen den boel misschien weer bederven.

„Pol zit te rekenen of ze er toch nog komt met de constanten,” lachte Ruth, die haar gade had geslagen.

„O hemel! de Kandoo's!” riep Pim. „Pol, je trekt er nog maar op uit om gedenckenissen uit Vlaanderen op te diepen. Zal je Chita hooren, als we zonder een souvenir thuis komen,” en een wat hooge stem imiteerend: „Die kinderen denken nu gewoon *nergens* aan!” — let op de strepen, Pol! — „dan alleen aan hun *eigen* pleziertjes!”

Pol schaterde.

„Zoo is Chita's stem heelemaal niet, maar ik geef toe, dat ze het, driedubbel onderstreept, zou zeggen.”

„Zoo is haar stem wèl,” hield Pim vol. „Meestal in één

jubeling, maar als ze nijdig is, schel en hoog. Vooruit, Pol, ga kandoo's koopen, je kunt nog net voor het dinner terug zijn. Voor moeder wat leuks, hoor! en de rest „de traditio-
neele kleinigheidjes.”

Maar Pol zei, dat ze niet den minsten lust had er in „die hette” op uit te trekken en beloofde voor dag en dauw op te staan en er dan voor te zorgen.

„Ze speculeert er op, dat Ruth met me mee tigt en zij nog een laatste apartje met Stefan kan hebben,” dacht Pol en ze had een binnenpretje, dat ze „het nest” zoo door had.

Dien avond — ze hadden lang gemiddagmaald — zei Ruth:

„Laten we voor dien laatsten avond nog eens onder onzen boom gaan zitten.”

In den schemer zaten ze naast elkaar. Over het weiland lag een witte sluier en het leek of de koeien tot de enkels in het water stonden. Zacht gleden over de Maas de roei-
bootjes, de fonkelende lichtjes aan den boeg.

Er was niets dan het getsjirp van de vogels en een kerk-
klokje in de verte dat zachtkens klepte.

Ze zwegen, alle vier, en waren bevangen door iets dat ze niet onder woorden konden brengen.

Toen zei Pim opeens:

„Wat zal de zomer ons brengen? ik zie dien altijd met zoo-
veel vreugde tegemoet en nu is het net...”

„Och, je bent een beetje van streek door den tippel dien je maakte.” Pol zei het wat ongeduldig. „Waarom zou je den zomer niet blij tegemoet zien? Geen enkele reden voor.”

„Denk maar niet te veel vooruit, Pimmchen,” Ruth's stem klonk wat schor. „Wat komen moet, komt toch en we leven in een tijd, dat niemand weet wat hem boven 't hoofd hangt. We hebben heerlijke, zonnige dagen gehad, laten we ze dankbaar gedenken en als 't van ons afhangt, kinderen: vrienden voor het leven!”

„Ruth, speel je vanavond nog eens voor ons?” vroeg Pol.

„Bon voyage! Au revoir! Dag! Dag!”

„Maar niet met piano,” zei Stefan. „’t Is te warm om binnen te zitten.”

Ruth ging in huis, stemde haar cello, kwam er weer mee naar buiten en zette zich neer.

En toen klonk door de avondstilte het Hebreeuwsch gezang, „Kol Nidrei” van Max Bruch, en zoo als Ruth het vertolkte, leek het een smartkreet over het groote leed, dat gekomen was over het Volk, dat zij liefhad.

HOOFDSTUK IV

„Bon voyage! Au revoir! Dag Dag!”

Nagewuifd door Madame, door Ruth, Stefan en het personeel van Chateau Glycine, reden de meisjes den volgenden dag, al terugwuiwend, het groote buiten af.

„Ik zou best een deuntje kunnen grienen,” zei Pim, die met bepleisterd hoofd naast chauffeerende Pol zat.

„Laten we nou niet zoo tragisch doen,” trachtte Pol zichzelf te blijven, maar ook zij voelde iets in haar keel kriebelen, toen ze het mooie buiten gingen verlaten waar ze zulke heerlijke dagen hadden doorgebracht.

„Ik hoop, dat Ruth en Stefan gauw naar Duinwijck komen,” zuchtte Pim.

„Ik ben me vreeselijk aan ze gaan hechten.”

Pol schoot in een lach.

„Eer er een week voorbij is ben je je meligheid kwijt, Pimmelaar,” voorspelde ze.

„Hè, houd op met je Pimmelaar. Dat vind ik een monsterlijke naam.”

„Als Stefan ’t zei, scheen ’t je niet te hinderen.”

„Neen, maar van jou kan ik het niet hebben, begrepen?”

„Hemeltjelief, we zijn Jambes nauwelijks uit en we kibbelen alweer. Jammer, dat ons verkeers-agentje het niet hoort.”

„Je daast ook zoo met je Stefan! je denkt geloof ik, dat ik verkikkerd op hem ben. Gisteren merkte ik ook al zoo iets.”

„Nee, dat denk ik niet, wel, dat je een gewaagd flirtje met hem bent begonnen en . . . nou . . . ik zou 't jammer vinden. Stefan krijgt het moeilijk genoeg op Duinwyck, daar kun je zeker van zijn.”

„Je bent een oude zeur, Pol! Geen haar op m'n hoofd denkt aan een flirt met hem. Hoe kom je aan den nonsens? Ik vind hem erg sympathiek, maar verder niets.”

„Nou daar ben ik heel blij om.”

Pol meende wat ze zei, want wanneer Pim haar iets stellig verzekerde, dan was er in haar hart geen twijfel meer.

„Wat hebben we toch geboft met het weêr,” vond Pim. „We hebben geen spatje regen gehad.”

„We hebben in ieder opzicht geboft. Mooi weêr, een best hotel en twee nieuwe vrienden.”

De reis naar Holland was voorspoedig, geen lekke band, een pont waar ze juist op tijd aankwamen en douanen, die ze op hun eerlijke gezichten geloofden en de koffers, waar de „gedenckenissen” in opgeborgen waren, rustig dicht lieten.

„Ik zat 'm te knijpen,” bekende Pol, die liever de cadeautjes aangegeven had.

Maar Pim had verontwaardigd geroepen:

„Die paar lorrige dingen! Ik denk er niet aan. Juist eenig te kunnen vertellen, dat we iets gesmokkeld hebben!”

Ze hadden nog net genoeg geld om in Middelburg te overnachten. Pol had beter gevonden niet de geheele reis ineens af te leggen en Pim had er vrede mee gehad, omdat ze liever bij dag thuis kwam, dan konden 's avonds de goede vrienden komen om ze te verwelkomen.

„Je doet net of we naar Amerika zijn geweest,” lachte Pol.

„Nou, ze zijn toch geen van allen met z'n tweeën in een two-seater op reis geweest,” blufte Pim. „En dat is iets om na te vertellen.”

„Ja, dat is waar.”

Ze stonden voor het raam van hun hotelkamer, die uitzag op het statige raadhuis en de markt.

„'t Was genoegelijk met ons beidjes,” prees Pim.

„We zullen heel zuinig zijn, gaan we 't volgend jaar naar Zwitserland of zoo.”

„Toe maar! dat is geen appelepap. En we zouden gaan wintersporten!”

„O, ja, da's waar ook,” lachte Pim. „Nou, dan krijgen we plotseling een groote erfenis van een kinderloozen oom uit Afrika en dan doen we allebei. Hè! ik schrik me dood!” viel Pim zichzelf in de rede, toen de klok van het raadhuis negen heldere slagen liet hooren, die dreunend hun kamer binnen drongen.

„We gaan naar bed, Christine Ernestine. Ik ben moe van het chauffeeren en morgen gaan we vroeg op stap.”

Toen ze allebei in hun pyama's stonden, gereed om in de frissche bedden te stappen, gaven ze elkaar als bij ingeving een klinkenden zoen, iets, dat, ze slechts bij uitzondering deden.

En 't was als het besluit van een zonnigen tijd.

Pim liet de claxon gieren, toen ze voor het ouderlijk huis stonden.

Een haastige hand schoof het gordijn op zij.

„Dag moeder!” riepen ze.

De huisdeur werd snel geopend en in minder dan geen tijd wipten de meisjes naar binnen.

„Pim! wat is er met je?” vroeg een verschrikte stem.

De meisjes hadden de pleister heelemaal vergeten.

„Niets, moeder, heusch niets” verzekerden ze haar.

Maar mevrouw Weldam was toch niet gerustgesteld, vóór ze wist waardoor Pim gewond was.

„Onvoorzichtig kind,” beknorde ze haar.

„Wees nou maar blij, dat u ons weer terug hebt,” zei Pol.

„Is er thee?” vroeg Pim. „Ik heb stikdorst!”

Haar moeder lachte.

„De thee staat al een uur op jullie te wachten. Frisch je nu gauw op en kom dan gezellig vertellen.”

Toen de meisje naar boven waren gegaan, bleef de moeder in gedachten verdiept zitten.

Mevrouw Weldam was een heel knappe vrouw, met voor haar leeftijd wat te wit haar, waartegen de mooie donkere oogen prachtig afstaken.

Haar oogen, die toen ze haar twee dochters omhelsden zoo blij en verrast hadden gestaan, staarden nu moedeloos voor zich heen. Maar toen de meisjes weer binnen kwamen was er niets meer van die moedeloosheid te bespeuren en was ze bezig op haar vlugge, kwieke manier thee voor hen in te schenken. Genoegelijk zaten ze dan met hun drieën bijeen, de klare stemmen der meisjes twetterden dooreen en telkens, in hun zucht om alles te vertellen, trachtten ze elkaar het woord te ontfutselen.

Pol was de eerste, die oplette, dat moeder niet als anders met haar volle belangstelling was bij wat ze vertelden. Ook vond ze er haar mat uitzien.

„’t Zal door de warmte komen, in stad was het natuurlijk om te puffen,” dacht ze.

Pim was bezig aan een opgewonden relaas over Ruth en Stefan, die, heusch moeder, er uitzien of ze uit de Duizend en één nacht zijn weggelopen.

„Neen,” dacht Pol, „er is iets niet in den haak met moeder. Of ze voelt zich niet goed, of er is iets anders, dat al haar gedachten in beslag neemt.”

Pim, die steeds doorgerateld had, hield plotseling op.

„Vreemd”, vond ze, „’t is net of de kamers er anders uitzien, dan gewoonlijk.”

„Dat lijkt altijd zoo, als je een tijdje weg bent geweest. Er is toch niets aan de kamers veranderd,” zei mevrouw Weldam.

„Neen in de kamers niet,” dacht Pol. „Maar wel in u,” en hardop:

„Moeder is u niet heelemaal in orde, hoofdpijn of zoo?”

Pim, haar moeder scherper aankijkend, zei:

„U ziet bleeker dan gewoonlijk. Door de warmte misschien?”

„Dat kan wel. Ik voel me overigens gezond. En vertel eens, vinden Ruth en Stefan het prettig, dat ze werk krijgen?”

„Moeder,” zei Pol ernstig. „Waarom zegt u niet wat er is? Ik geloof best, dat u niets mankeert, maar dat er iets is waar u over piekert, daar ben ik zeker van. Ik zag het direct.”

Mevrouw Weldam bleef nog even zwijgen.

„’t Is misschien toch wel beter, dat ik het jullie zeg vóór vader thuis komt,” zei ze dan langzaam.

„Jakkas moeder, is er narigheid?” schrok Pim op.

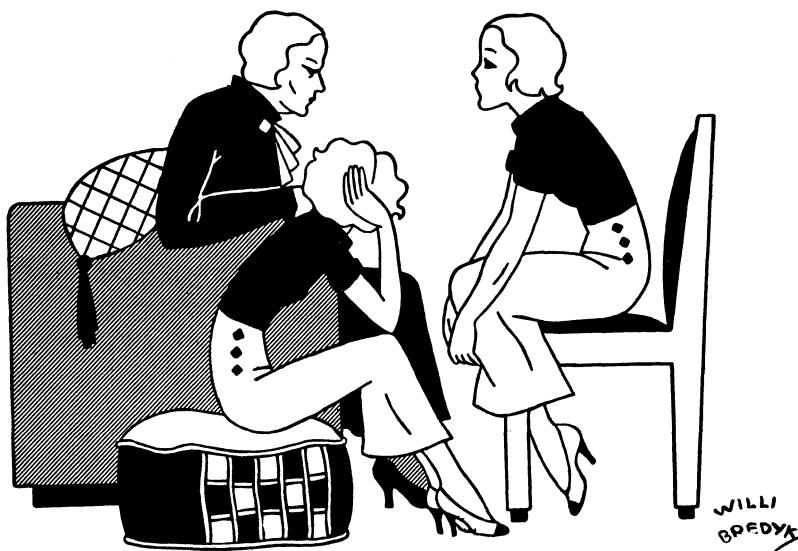
„Ja, kinderen. Er zijn groote moeilijkheden en ik had het jullie graag nog wat bespaard, vooral nu je zoo pas thuis bent van je gezellig reisje. Maar als straks vader thuis komt, overprikkeld en moe, zooals hij de laatste dagen heel erg is, dan zou het misschien botsingen geven, terwijl als je alles weet...”

„Hè, moeder, laat ons toch niet zoo in spanning. Vertelt u liever alles,” Pim zei het wat kribbig, maar toen Pol met stoel en al een schuif naar moeder nam, gaf ze de leeren pouffe waar ze op zat ook een duw en nestelde zich dicht bij hen.

— Zoo was het spreken gemakkelijker — dacht moeder, nu het blonde en het donkere hoofd zoo dicht bij haar waren.

„Vader heeft groote verliezen geleden,” zei ze dan langzaam.

Pim wilde nog even zeggen, dat vader zeker al een jaar lang beweerd had, dat hij geld verloor en ze het geen van allen voor ernst hadden opgenomen, maar iets in het gezicht

„Vader heeft groote verliezen geleden”, zei ze dan langzaam.

van haar moeder zei haar toch, dat het dezen keer bittere ernst was.

„Vader is te goed van vertrouwen geweest,” ging mevrouw Weldam voort.

„Waren de tijden niet zoo slecht, ach, dan had de man waarvoor hij borg had gestaan hem zeker alles tot den laatsten cent terugbetaald. Maar de man is totaal op en hij heeft vader in z'n vaart meegesleurd. Al wat we bezaten, kinderen, is er mee heengegaan en dat is wel hard, waar vader er jaren zóó voor gezwoegd heeft.”

„Wat vreeselijk, moeder,” zei Pol bedrukt en ze dacht aan vader, die zooveel waarde hechtte aan geld.

Maar Pim, die niet het minste verstand van geldzaken had, zei optimistisch:

„Nou ja, dat is nu wel heel erg, maar vader is toch een van de eerste bouwkundigen; de zaak is er toch nog. Vader heeft toch altijd zooveel geld verdiend.”

De moeder lachte even pijnlijk om het optimisme van haar kind, dat niets scheen te begrijpen van wat het verliezen van hun kapitaal voor hen allen beteekende.

„Ik mag het je niet mooier voorstellen dan het in werkelijkheid is, Pimmeke. In de zaak stak het kapitaal. Begrijp je het nu een beetje? Vader zal de zaak niet geheel behoeven op te geven maar hij moet nu onder gansch andere omstandigheden werken en we zullen ons leven op een heel andere basis moeten inrichten. Dat begrijpen jullie zeker wel.”

„Moeten we het huis uit?” vroeg Pim angstig.

Haar moeder knikte bevestigend.

„O!” ze riepen het gelijktijdig.

Het huis, waarin ze allebei geboren waren en wat zoo mooi en groot was, dat ze er door al hun kennissen om benijd werden.

Pim, als een klein meisje, sloeg de handen voor het gelaat en barstte in snikken uit.

Pol klemde de kaken opeen, maar ook zij vocht met opkomende tranen. „We moeten ons er in schikken,” klonk het dan resoluut. „’t Is voor moeder en vader het ergste.”

„Voor vader is het ’t ergste,” zacht zei de moeder het. „Ik heb jullie al eens meer verteld, dat we, toen we pas trouwden, zeer bescheiden moesten leven en . . .”

„O, ja, het album met ’t bovenhuisje twee hoog!” spotte Pim.

„Pim!” vloog Pol op.

„Laat maar, Pol” suste haar moeder. „’t Is de reactie van wat ze na die heerlijke dagen zoo plotseling te hooren krijgt.”

„Moet . . . moet de auto . . . ook weg?” snikte Pim.

„Natuurlijk, kindje.”

„Wat zullen de kennissen er van zeggen!” jammerde Pim.
„Er zal niemand met ons willen omgaan!”

„Malle Pim. Wanneer je vrienden zoo zijn, dat ze niet met je om willen gaan omdat we ons erg moeten bezuinigen, dan zijn het geen ware vrienden. Denk je dat de van Eerden's en de van Haren's met ons gebroken hebben? Ze zijn nog eens zoo hartelijk als vroeger. Juist nu leer je je echte vrienden kennen.”

„U schijnt het niet eens zoo erg te vinden,” mokte Pim.

„Nu ik het jullie verteld heb, eerlijk gezegd, neen. Hier heb ik vreeselijk tegen op gezien. Bedenk maar, kinderen, dat er menschen zijn, die nog heel graag met ons willen ruilen, al zullen we dan ook in een heel klein huisje moeten wonen en alles zoo veel mogelijk zelf doen.”

„Kunnen we niet eens een meisje houden?” vroeg Pim verontwaardigd.

„Misschien een daghitje.”

„Hoe is vader er wel onder?” vroeg Pol ernstig.

„Dit is mijn grootste zorg,” zei verdrietig mevrouw Weldam. „Vader voelt het aan als een schande.”

„Dat is het ook!” viel Pim uit.

„Kind!” stoof Pol voor de tweede maal op. „Kan vader het helpen, dat hij door de schuld van een ander z'n geld heeft verloren?”

„Neen, dat is geen schande, maar dat wij . . . wij . . . die zóó'n huis hadden en zoo'n auto . . . O, 't is vreeselijk! ik wil hier niet blijven! ik wil met niemand meer om gaan!”

Mevrouw Weldam beduidde Pol, dat ze haar rustig moest laten uitrazen en toen Pim's snikken eindelijk ophield, streek ze bedarend over het blondgelokte hoofd.

„Wat zegt Wim er wel van?” fluisterde Pol. „Moet hij ophouden met z'n studie?”

„Gelukkig niet, vader heeft immers toen hij nog klein was al een studiebeurs voor hem verzorgd. Maar hij

gaat natuurlijk uit het corps en wordt spoorstudent."

„Spoorstudent?" vroeg Pim, het betraande gezicht heffend.

„We zullen buiten gaan wonen. Vader wil liever heen en weer reizen, dan hier . . ."

„Ook dat nog," steunde Pim. „Weg van alle vrienden, uit alle clubs . . ."

„Nou, daar moesten we tòch uit," troostte Pol haar. „En buiten wonen is zalig."

„'s Zomers wel," gaf Pim toe. „Maar 's winters! gewoon vreeselijk!"

„'t Zal heusch allemaal wel meevallen," trachtte de moeder haar op te beuren. „Doe nu maar je best een opgewekt gezicht te zetten als vader tehuis komt."

„Vader, vader!" hoonde Pim. „Bij u draait altijd alles om vader. Wat het voor ons wil zeggen is maar bijzaak."

„Je bent een ras-egoïste!" beet Pol haar toe. „Wij zijn jong. Voor ons kunnen er nog wel betere tijden komen. Maar voor vader en moeder is het zuur, hoor! denk daar maar liever aan."

„Ik kom niet aan tafel," zei Pim onwillig. „Ik kan met geen mogelijkheid opgewekt doen. Zegt u maar aan vader dat ik erge hoofdpijn heb. Want dat heb ik."

„Zooals je wilt, Pim."

In haar moeder's stem klonk geen verwijt en het trof Pim.

„Misschien is het toch wel leuk buiten te wonen," probeerde ze zichzelf op te monteren en dan haperend: „gaan we . . . al gauw uit het huis?"

„Over een maand, Pimmeke. Het huis is verkocht en het grootste deel van de inrichting gelukkig ook."

„Van onze mooie meubels? O, moeder, hoe *kunt* u het zoo kalm zeggen," zei nu ook Pol, die vreeselijk gehecht was aan al het mooie, waardevolle, dat hun huis opsierde.

„Het maakte, dat we in de buurt bij Maarten en Chita een aardig huisje konden kopen."

„Gaan we naar Duinwyck!” Pim riep het verheugd. „Nou dat is gezellig. Daar zijn we in ieder geval onder bekenden,” en Pim, veranderlijke Pim begon nu plotseling alles van den rozigsten kant te zien en beloofde in het gehucht leven te brengen.

„Eenig! en wat zullen Ruth en Stefan er van opkijken! wat een toeval eigenlijk. Moeder bewaarde het knal-effect voor het laatste! heb je het in de gaten, Pol? tenslotte kun je het in zoo'n gehucht reuzen genoegelijk hebben! We behooren dáár nog tot de „notabelen!” och, misschien valt het werkelijk erg mee. Zeg, Pol, weet je nog, eergisterenavond, toen we onder den boom zaten? toen had ik toch heusch zoo'n akelig voorgevoel, dat onze zonnige dagen voorbij waren. Zou ik, hoe noemen ze zooiets ook weer, zou ik . . . medium zijn?”

„Vestig je in Duinwyck als Ka Koffiedik,” schaterde Pol.

Een zucht van verlichting ontsnapte de moeder, nu ze zag, dat de meisjes den slag, dien ze hun met zoo'n bezwaard hart had moeten toebrengen, alweer kalmer opnamen.

Kort daarop kwam meneer Weldam thuis.

„Goeie hemel, wat is vader oud geworden!” dacht Pim, toen ze hem zag binnen komen en ze wisselde een blik met Pol, die het zelfde scheen te denken, te oordeelen naar haar ontsteld gezicht.

Het was of vader's zoo veerkrachtige, rechte gestalte plotseling een deuk had gekregen en het haar bij z'n slapen was veel grijzer geworden.

Vragend richtte hij de oogen op zijn vrouw.

„Wisten de kinderen al?”

Ze knikte hem bemoedigend toe.

„Awel menierke!” trachtte Pim opgewekt te doen, „'t is schoe weêr vandaag! het is ien plaizante dag, zulle?”

„Pim is haar Hollandsch totaal kwijt,” lachte Pol.

Een moeizame glimlach gleed over het gelaat van hun vader.

„Jullie hebt het prettig gehad?” vroeg hij dan.

„Zalig!” riepen ze dan als uit één mond.

„Ik ben erg blij, dat je met het geld toekwam. Ik had eigenlijk gedacht, dat je nog geld zou vragen en dat had me nu slecht geschikt.”

„Moest Pol niet zoo'n keurig financiertje zijn,” prees Pim. „Ze heeft 't gewoon tot op den cent uitgerekend.”

„Dit zal voor langen tijd jullie laatste reisje zijn geweest,” zuchtte meneer Weldam.

„Is 't dan niet fijn, dat we het nog net hadden?” vroeg Pol's warme stem.

„Heele stammen zijn nog nooit in een two-seater door Vlaanderen geweest,” deed Pim gewild-vroolijk.

„Pol, laten we de gedenckenissen uitpakken, gaan we uit-deeling houden.”

Toen ze op hun kamer kwamen, waar de tuinman de koffers had neergezet, barstte Pim in een nieuwe huilbui los.

„Wat ziet vader er vreeselijk uit!” snikte ze. „Je zult zien, hij wordt ziek. O, Pol, 't is allemaal zoo vreeselijk! en dan dat opgeschroefd doen voor mekaar.”

„De eerste tijd is de ergste,” troostte Pol. „Je zult zien, dat het allemaal wel meevalt.”

„Ja, voor moeder en jou. Jullie hebt zulke bur . . .” ze hield midden in haar zin op.

„Zeg 't maar gerust,” zei Pol kalm. „Moeder en ik hebben burgelijke begrippen, bedoel je. 't Is best mogelijk, hoor! dan zullen we dit alles waarschijnlijk gemakkelijker dragen en moeten we het aristocratische deel van de familie maar een beetje helpen om er doorheen te komen.”

„Wees niet boos, Pol,” smeekte Pim de betraande oogen naar haar opheffend. „Ik meende het niet hatelijk. Ik bedoel, moeder en jij zijn . . .”

„De burgerlieden,” lachte Pol. „En jullie de richards. Malle Pim! je bent weer eens danig van de kook. Cheer up! we zijn er nog heel wat beter aan toe, dan Ruth en Stefan. Wij trekken tenminste met ons heele husje naar buiten, terwijl zij! denk je er eens goed in, Pim! Wasch je oogen af en ga mee naar beneden, anders begrijpt vader toch, dat we ons maar zoo hielden. Vooruit, meid!”

„Zoo, wereldreizigers!” verwelkomde Wim, de student hen, toen ze in de huiskamer kwamen. „Ik heb in de garage even de two-seater geïnspecteerd. Nou, ik moet zeggen, jullie hebt 't er netjes afgebracht. Alle hulde! ik had het niet durven hopen. Jullie hebt 't best gehad, hè? Pim, heb je gebakkeleid, kind? wat ziet je hoofd er uit! Flatteert je niet erg.”

Pim vertelde van haar tocht op den muilezel en ze deed het op de haar eigen koddige wijze.

„M'n hart bloedt inwendig,” dacht ze theatraal, in hevig medelijden met zichzelf.

„En u had Stefan in actie moeten zien, vader! gewoon een volleerde dokter.”

„En speelde de Oriëntalische Ruth voor pleegzuster, Pim?” plaagde haar broer. „Kind, wat heb je die in je epistels weer op je gewone opgewonden manier opgehemeld. Gewoon Salomé in het kwadraat!”

„Is ze ook!” zei Pim vol vuur. „Pol, waar of niet?”

„Ze is bijzonder knap,” gaf Pol volmondig toe. „En Stefan ook. Héél apart en interessant.”

„Zijn jullie allebei je hart kwijt aan Krishnamurti?” spotte Wim.

„Zeg niet zulke nonsens!” gebood kregel z'n vader.

„'t Zou toch best kunnen,” vond Pim. Maar 't is niet zoo. 't Is een groote vriendschap tusschen ons vieren, that 's all.”

„Ik brand om ze te zien, dat snap je en Tom en ik hebben ons al voorgenomen geen vijanden te worden als we soms

allebei hardstikke verliefd op jullie Ruth worden."

Een smeekende blik van moeder naar Wim om niet door te gaan over dit onderwerp, terwille van vader, dien het scheen te irriteren. Even een ophalen van Wim's schouders en dan:

„Ik heb een kooper voor de two-seater, vader."

„O!" een ontstelde kreet van Pim.

„Wie?" norsch de vader.

„Eddy Korens."

„Die slagerszoon?"

„Wat doet dat er toe, vader!" Wim zei het wat wrevelig. „Hij geeft wat ik er voor vraag, dat is toch de hoofdzaak."

Pol, in medelijden met Pim, die wanhopige pogingen deed om haar snikken te smoren, vroeg:

„Had het wagentje niet beter aangehouden kunnen worden? Nu kost het twee spoorabonnementen."

„We hebben het uitgerekend, maar met garage-huur, slijtage, en benzine kost het altijd nog stukken meer, dan twee spoorabonnementen derde klas," rekende Wim haar voor.

„Moeder, deze neusdoekjes met Vlaamsche kantjes zijn voor u," trachtte Pol de aandacht af te leiden van het „derde klas" spoorabonnement. Ze had het nerveuse trekken in vader's gezicht gezien en den gesmoorden kreet van Pim gehoord.

Het uitdeelen van de „gedenckenissen" bracht werkelijk even afleiding, al beweerde meneer Weldam somber, dat ze het geld beter hadden kunnen sparen, want dat hij voortaan niet in staat zou zijn hun het gewone zakgeld te geven.

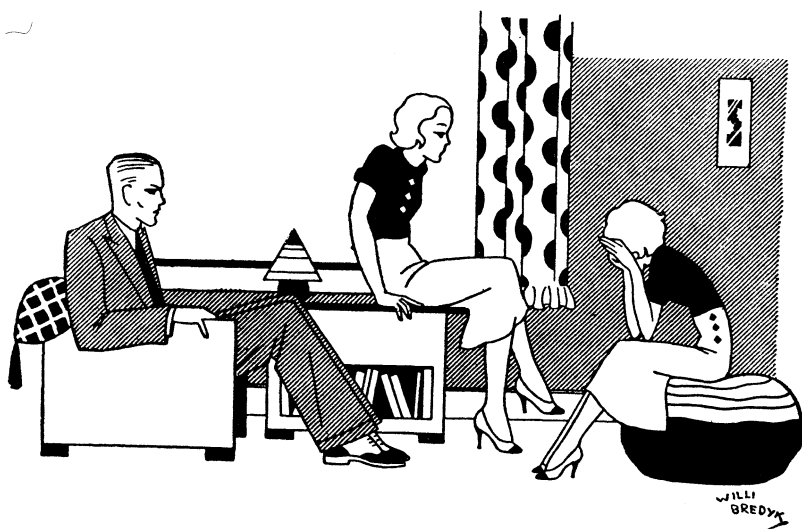
„Dan maar wat minder, vader," zei Pol opgewekt. „Iederen moet in dezen tijd met minder toe."

Maar Pim gaf het weer een nieuwe schok en ze dacht, hoe Pol en zij aan het einde van iederen maand volledig blut waren geweest. En ze kregen toch meer dan al hun kennissen. Hoe moest het dan nu gaan? Het was eigenlijk voor

allemaal een opluchting, toen het dien avond tijd werd naar bed te gaan.

Wim, die de zussen nog geen oogenblik alleen had kunnen spreken, volgde hen naar de meisjeskamer, een allergezelligst ingericht vertrek, waar de meisjes altijd hun vrienden en kennissen mochten ontvangen.

„Mooie boel, hè?” Wim liet zich neervallen in een van de gemakkelijke stoeltjes. „Pim, zit niet zoo te blêrreken! dat maakt de boel voor geen cent beter.”

„Pim, zit niet zoo te blêrreken!”

„’t Is ook zoo ontzettend!” snikte Pim.

„Nou ja, lollig is ’t niet, maar tenslotte is ’t voor de ouwetjes het ergste. We zullen alle drie poot-an moeten spelen om ze zoo gauw mogelijk van de zorg voor ons te ontheffen.”

„Ja, daar ben ik het volkomen mee eens,” stemde Pol in.

„Ik kan het volgend jaar klaar zijn, als ik een beetje door stoom. Nu ik niet meer in het corps ben heb ik veel meer tijd.”

„Reuze, joh! ben je vijf en twintig als je arts bent. En wat ga je dan doen? Een praktijk over nemen zal wel geen kwestie van zijn,” zei Pol en er was een deels trotsche, deels verdrietige klank in haar stem.

„Indië,” Wim’s gelaat stond strak. „Zal wel niets anders op zitten.”

„Een paar jaar scheepsdokter lijkt me veel geschikter,” vond Pol. „Zie je zooveel van de wereld.”

„Probeeren. De van Eerden’s hebben relaties in scheepvaartkringen.”

„Stefan kan heelemaal niet door studeeren,” zei Pim, die opgehouden had met huilen.

„Ja, er is altijd baas boven baas!” het klonk een beetje bitter.

„En wat moeten wij doen?” vroeg Pim wanhopig. „Is daar al over gesproken.

„Een moet er bij moeder blijven, anders werkt die zich over den kop,” zei Wim vastberaden.

„Dat zal ik dan zijn,” besloot Pol. „Ik heb van ons tweeën nog den meest huishoudelijken aanleg.”

„O, Pol! wat een zonde van je prachtig eind-examen Gym!” riep Pim ontsteld.

„Nou ja, wat is er aan te doen? We moeten allemaal inbinden. En voor jou zou het heelemaal niets zijn.”

„Neen,” zei Pim deemoedig. „Moeder zou zich maar ergeren aan m’n slordigheid. En ik ben nog onhandig ook.”

„Pol is een pooteling, die is voor alles te gebruiken,” zei Wim trotsch, maar toen hij het ongelukkige gezicht zag, dat Pim bij die woorden trok, liet hij er gauw op volgen:

„En tenslotte ben jij ook wel geschikt voor het een of ander baantje.”

„Wat zou het moeten zijn?” vroeg Pim angstig. „Zou ik misschien op de redactie van een courant . . .?”

„Welja,” lachte Wim, „daar wip je maar één, twee, drie

in! Omdat je nou altijd goeie cijfers voor opstellen had? de meeste groote schrijvers hebben in hun jeugd lorren van opstellen gemaakt."

't Lag Pim op het puntje van haar tong te vertellen van de verschillende schetsen, die ze had geschreven, maar ze zweeg er wijselijk over. In haar brein rijpte echter een plannetje, dat in haar fantasie al dadelijk tot een groot gebeuren werd, waarbij ze zich zoo behagelijk voelde, dat haar stemming bij tien graden tegelijk de hoogte invloog.

„Nou, we zullen wel zien," zei ze hoopvol. „Er zal voor mij heusch wel iets te vinden zijn."

Dien nacht lag ze een tijdje wakker en ze overwoog wat haar te doen stond om binnen te dringen bij den Hoofd-Redacteur van één der groote Dagbladen.

„Ik ben er!" dacht ze blij. „'t Is een kennis van de van Haren's. Als ik hun een introductie voor hem vraag, dan maak ik een goede kans," en in dit prettig vooruitzicht sliep Pim in als een onbezorgde baby. Maar Pol lag langer wakker.

„'t Lijkt allemaal zoo gemakkelijk," dacht ze en ze gooide zich heen en weer in haar bed. „'t Is een reuze strop! Moeder en ik zullen 't heusch prettig met mekaar hebben, maar 't is toch niet wat ik me gedacht heb."

En Pol dacht terug aan haar lievelingsplan, waar ze bij hun terugkomst met vader over had willen spreken: n.l. nog een paar jaar de school van Maatschappelijken Arbeid te doorloopen en dan . . . bij de Kinderpolitie.

„Ik kan het gemakkelijk tegen Pim zeggen: denk aan anderen, die er veel erger aan toe zijn, maar tenslotte denkt ieder toch eigenlijk alleen maar aan z'n eigen tegenslagen. Ik zal er heusch wel het beste van zien te maken als ik er voor sta, maar het lijkt me nu nog een hooge berg waar ik tegen op moet klauteren."

Eenige dagen later — Pim had de introductie door bemiddeling van moeder's vriendin weten te krijgen — maakte

Pim zich op een morgen gereed haar kans op het redactie-bureau te wagen.

Een laatste blik in den spiegel schonk haar de overtuiging, dat ze er uitzag om minstens tien hoofd-redacteuren te overen.

Ze had niemand iets van haar plan verteld en op de zwijgzaamheid van Mevrouw van Haren kon ze huizen bouwen.

„'t Is natuurlijk een schat van een man,” dacht ze, toen ze genietend van het heerlijk morgenzonnetje, naar het redactiebureau stapte.

„Al gaf mevrouw van Haren nu niet veel hoop, *zij* wist wel hoe ze zooiets aan moest pakken en aan zoo'n groot dagblad konden ze heusch wel altijd iemand gebruiken.”

Een druk-doende portier, die telkens door een ander in beslag werd genomen, nam haar visitekaartje in ontvangst, zei, dat Mr. van Duren in conferentie was en ze maar wat geduld moest hebben.

„Ik word verwacht,” zei Pim wat hautain.

„Jawel, jawel,” lachte de man gemoedelijk. „Dat worden ze allemaal, maar ieder komt op z'n beurt. Gaat u hier nou maar es zitten.”

Hij pootte haar in een rustig hoekje van de wachtkamer, gaf haar wat couranten.

„Geen manier van doen,” dacht Pim geërgerd. „Als je een dame besteld hebt, laat je haar niet wachten.”

Driemaal klampte Pim den portier aan, die de gemoedelijkheid zelf tegen „dat haastig gebakerde juffie” was, maar haar telkens weer beduidde, dat ze haar beurt moest afwachten.

Eindelijk na een half uur, dat haar een eeuwigheid had toegeschenen, geleidde Cerberus haar dan naar het hoogste ressort.

De „schat van een man” bleek een man op leeftijd te zijn, met al het begin van een kaal hoofd, die rustig door

bleef pennen toen Pim door den portier was binnen geloosd.

Pim steigerde inwendig.

Eindelijk keek hij van z'n werk op en Pim kreeg een tamelijk norsch gezicht te zien, dat er, vond ze, flets en landerig uitzag.

„U komt op aanbeveling van . . . eh . . . van . . .”

„Mevrouw van Haren,” vulde Pim aan.

„Ah, juist.”

Reng! zei de telefoon en er ontspon zich een langdurig gesprek, waaruit Pim opmaakte, dat de een of andere afdeling van het groote bedrijf op haar nummer werd gezet.

„Brr!” huiverde Pim. „Ben je nog niet gelukkig als je zoo ijskoud de waarheid wordt gezegd.”

Eindelijk legde hij den hoorn neer en draaide zich, lichtelijk verveeld naar haar toe.

„En u wenschte?” vroeg hij, terwijl zijn hand onderwijl in een stapel papieren graaide.

Pim voelde zich hoe langer hoe kleiner worden, maar zich vermannend, ratelde ze:

„Ik zou graag een plaatsje op de redactie hebben. Ik heb eind-examen Gym.”

„Op de redactie,” herhaalde hij. „En heeft u journalistieken aanleg, denkt u?”

„Ik . . . geloof 't wel . . .,” zei Pim bescheiden. „Ik heb eenige schetsen geschreven.”

„Geplaatst?” vroeg hij.

„N . . . neen,” moest Pim toegeven.

Hij keek even naar de electrische klok op zijn bureau.

„Gezanik,” dacht hij wrevelig. „Moet je nu met zoo'n grasgroen kind beginnen.”

Maar mevrouw van Haren zat in verschillende comité's met z'n vrouw en hij wilde haar verzoek niet botweg afkitsen.

„U kunt als volontair op de scheepvaart-redactie komen,” zei hij dan wat kort.

„Scheepvaart! zeereizen maken! verslag uitbrengen van groote zeereizen!” jubelde het door Pim's brein.

„Het eerste jaar werkt u natuurlijk zonder salaris, maar wanneer u geschiktheid blijkt te bezitten, zou daarna misschien een salaris van *f* 40.— per maand toegekend kunnen worden.”

Pim maakte haar eerste tuimeling uit de wolken.

„En . . . en wat zouden mijn werkzaamheden daar zijn?” vroeg ze gespannen.

„Het opmaken van lijsten van binnengeloopen schepen en dergelijk werk.”

Pim lichtte niet eens toe, dat ze geld moest verdienen om haar ouders niet tot last te zijn en na gestameld te hebben, dat ze zich haar werkkring op een dagblad anders had voorgesteld stond ze in minder dan geen tijd op de kleine steentjes.

„O!” kreunde het in haar, toen ze langzaam den terugtocht aanvaardde.

„Dat noemen ze journalistiek! Lijsten maken van binnengeloopen schepen!”

Opeens werd het haar helder, dat het mèt eind-examen Gym en het schrijven van eenige niet geplaatste schetsen toch niet zoo héél gemakkelijk zou zijn een baan te krijgen.

En met die wetenschap drong zich tegelijk weer al het vreeselijke bij haar op van het verlies van al wat haar leven zoo blij en mooi had gemaakt.

„Voor mijn part kom ik onder een auto!” dacht ze, maar ze week toch haastig uit, toen een fietsende slagersjongen langs haar heen reed.

„Kon ik maar zijn als Pol,” dacht ze. „Pol, die van dat we thuis zijn bezig is om alles op pooten te zetten voor de verhuizing en die zingend door het huis loopt, of haar het grootste geluk te beurt is gevallen.”

Toen ze voor hun huis aankwam zag ze de auto van haar zwager staan.

„Die kunnen maar lekker hun auto houden,” dacht ze verbitterd en het tikje jalouzie, dat altijd in Pim was op de getrouwde zuster laaide op dit oogenblik heftig op.

„Haar loopt nu ook alles mee in het leven, een man zoo-als er maar één op de duizend is, een schat van 'n huis en een auto!”

Pol zag direct toen Pim binnen kwam, dat de barometer op storm stond en ze vond het jammer, dat nu net Chita er was, die op Pim werkte als de roode lap op den stier.

De jonge vrouw die met haar moeder zat te praten, keek verheugd op toen Pim binnen kwam.

„Zoo kind,” begroette ze haar met een hartelijke kus. „Julie hebt 't maar heerlijk gehad, hoor ik.”

Pim's blikken gleden langs de elegante verschijning in het modieuze voorjaarstoilet.

„Wel noodig,” dacht ze spin-nijdig, „dat Chita zich zóó elegant kleedt in dat gehucht. Ze lijkt wel mal! steekt ze natuurlijk al die eenvoudige stoetels de oogen mee uit!”

„Maarten komt op de koffie, moeder, dan spreekt ie meteen met jullie af wanneer je beschermeling kan komen,” zei de jonge vrouw.

„Beschermeling!” spotte Pim. „Net weer wat voor jou om dat uit te vinden. 't Klinkt zoo heerlijk van boven af.”

De mooie donkere oogen van mevrouw van Oosterwyck keken een oogenblik heel boos naar de jongere zuster en ze was op het punt een hatelijkheid terug te zeggen. Maar ze slikte die bijtijds in en wendde zich weer tot haar moeder.

„We hebben alles zoo ingericht, dat u allemaal bij ons kunt logeeren en op uw gemak de woning in orde kunt maken.”

„Is dat nu niet te druk voor jullie?” vroeg haar moeder.

„Heelemaal niet. 't Is toch veel prettiger, dan in zoo'n

leege woning te komen, waar de verhuisboel maar links en rechts neergezet wordt."

„'t Is erg lief van jullie en voor vader is het ook veel prettiger," zei dankbaar mevrouw Weldam.

Pim, een beetje verlegen met haar figuur, nu er verder geen notitie van haar werd genomen, ging naar boven.

„'t Humeurtje is weer beneden peil," zei een beetje spottend de oudste dochter.

„Hemel, Chita!" viel Pol uit. „Denk je er zelf eens in toen je Pim's leeftijd had. Hoe zou jij er tegenover hebben gestaan? Jij hebt *nu* gemakkelijk praten!"

„Jullie denkt heusch allemaal, dat bij mij alles couleur de rose is," zei Chita en haar stem klonk hoog en nerveus.

„Kind!" schrok haar moeder. „Is er iets . . ."

„Welneen moeder. Hè, je kunt ook nooit eens iets zeggen, zonder dat u direct ongerust is."

„Nou, als je ook zooiets zegt . . ." vond Pol. „Spreek dan niet in halve woorden."

„'t Is zoo ellendig, dat er nog geen baby komt!" barstte Chita los. „Maarten is gek op kinderen!"

„Ik dacht eigenlijk," zei haar moeder langzaam, „dat jij het niet zóó erg vond. Je was nooit zoo verzot op kinderen."

„O ja, vroeger! maar vooral den laatsten tijd, ga ik er toch wel erg naar verlangen. Al onze kennissen hebben kinderen en Maarten kan er zoo heerlijk mee sollen en stoeien. 't Is zoo zuur, dat wij er geen hebben. Maarten zegt er nooit iets van, maar toch voel ik, dat ons geluk niet volkomen is. Moeder, ik tob er zoo over."

„Maar, kind," troostte haar moeder. „Dat moet je toch niet doen. Er zullen heusch nog wel kindertjes komen. Maak je daar maar niet ongerust over."

„Niets is toch volmaakt op de wereld," zuchtte Chita.

„Nou, als 't dan nog maar zoo weinig scheelt, kun je te-

vreden zijn," lachte Pol, die niet voelde hoe diep haar zuster het betreurde, dat er op het oude familiegoed nog geen kleine van Oosterwyck rondliep.

„Ja, kinderen, we hebben allemaal ons pakje te dragen en het weten hiervan maakt, dat ieder z'n eigen pakje toch nog blijmoedig draagt en 't niet zou willen ruilen voor een andermans last," zei mevrouw Weldam.

„Nou ja, zooals u de dingen opneemt . . . Chita, ken jij een tweede, die zich zóó weet te plooiën en te schikken als moeder?" vroeg Pol.

„Wacht maar tot je zoo oud bent als ik," lachte haar moeder. „Toen ik zoo oud was als jullie beschouwde ik ook iederen tegenslag als een grof onrecht dat me werd aangedaan. Maar pas veel later, als het links en rechts slagen om je heen regent, leer je de dingen aanvaarden zooals ze komen."

„Vader heeft het nooit geleerd," zei Chita zacht.

„Vader is een verwend kind." Er was een teedere klank in moeder's stem.

„'t Is in hoofdzaak m'n eigen schuld, en we mogen het hem niet aanrekenen, dat hij niet berusten kan in al wat zoo plotseling over ons hoofd is gekomen.

Maar het zal wel beter gaan, als we eenmaal rustig in Duinwyck zitten. Hij is zoo erg gesteld op Maarten, die zal een heele steun voor hem zijn."

„Daar is ie net!" riep Chita, die naar de deur rende om haar man binnen te halen. In de kamer hoorde men haar vroolijke begroeting.

„Hemeltjelief! wat een weerzien!" spotte Pol. „Ze doet net of ze hem in jaren niet gezien heeft!"

„Beter zoo," vond haar moeder. „'t Is bij hun nog net of ze gisteren getrouwd zijn."

„Een beetje beheersching zou geen kwaad doen. Je hoeft

toch geen demonstraties te geven. Zooiets van: „Zie je wel hoe gelukkig wij wel zijn!”

„Wat vitten jullie toch altijd op Chita,” berispte mevrouw Weldam haar dochter. „Ze is lief en hartelijk voor ons allemaal en toch hebben Pim en jij altijd wat op haar te zeggen.”

Pol had net een antwoord op de lippen, toen Chita en haar man de kamer binnen kwamen.

„Morgen moeder.” De krachtige mannenfiguur boog zich tot haar over en een klinkende kus weerklonk.

Over het gelaat van mevrouw Weldam kwam die teedere trek, die er altijd op was als ze een van haar kinderen begroette.

Want zoo voelde ze haar schoonzoon aan, als een eigen kind. En Maarten van Oosterwyck, die op betrekkelijk jongen leeftijd zijn moeder verloren had, koesterde zich in de zorgen en liefde van zijn schoonmoeder en voelde zich haar eigen zoon.

Toen hij dan ook gehoord had van den financiëleen slag die hen getroffen had, was zijn eerste ingeving geweest ze allen in zijn huis te nemen, opdat ze hun leven van nu op bijna dezelfde voet konden voortzetten.

Hij had er lang en breed met zijn vrouw over gesproken, maar deze had hem weten te overtuigen, dat het voor beide partijen beter was om vrij te zijn.

„Ze moeten hier komen wonen,” had Chita gezegd. „En we kunnen hen met alles en nog wat helpen zonder dat ze het gevoel krijgen dat ze afhankelijk zijn van hun kinderen.”

Hij was gezwicht voor de werkelijk logische beweegredenen van zijn vrouw, maar hij had zich voorgenomen het haar familie licht te maken. Pim, die na zich boven wat opgefrischt te hebben, milder gestemd naar beneden kwam, begroette haar zwager, waar ze dol op was, uitbundig.

„Zoo, struische deern!” plaagde hij z'n aardig schoonzusje.

„Wanneer komt je interessante vreemdeling op Duinwyck?”

„Dat hangt toch van jou af, Maarten! hij zit gewoon te springen naar berichten.”

„Wat mij betreft kan ie zijn entrée maken. Z'n kamer is klaar en Nelis is bereid een tuinder van hem te maken.”

„Zullen jullie 'm niet al te hard aanpakken?” vroeg Pim.

„Welneen, deerntje. We zullen hem 's morgens eitjes voeren en 's middags een paar uurtjes laten rusten. Is 't goed?” Maarten's klare grijze oogen keken plagend naar Pim.

„Och, vlieg op!” zei ze korzelig, want na haar teleurstelling van dien ochtend was ze niet in staat Maarten's plagerijen te verdragen.

„Krijgt ie jouw werkkamer op Duinwyck?” vroeg Pol,

„Ja,” antwoordde Chita voor haar man. „Is 't niet buitengewoon van Maarten? hij heeft er een opklapbed in laten maken en de kamer zoo genoegelijk ingericht, dat jullie be . . .” ze slikte het woord beschermeling gauw in, „dat jullie vriend er zich echt thuis zal voelen. Hij mag 't op prijs stellen, hoor!”

„Wie zegt je, dat hij dat niet doen zal?” vroeg wat vinig Pim.

„Maarten je bent een schat!” vond Pol. „En Ruth, weten jullie daar al iets van?”

„Ruth? die kan gelijk met hem komen, is 't niet vrouw?” vroeg Maarten.

„Ja, en als ze handig is, kan Titia haar misschien wel langeren tijd houden, want een van de helpsters is niet zoo flink als Titia wel dacht, maar ze wil haar niet direct haar ontslag geven, omdat het een protegéetje van een vriendin van haar moeder is. Denk je dat die Ruth nog al van aanpakken is?”

„Ruth? je zult eens wat zien! die is gewoon van alle markten thuis,” snoefde Pim.

„We zullen 't maar allemaal afwachten,” zei Chita bedachtzaam. „Jullie loopt zoo vreeselijk gauw met de menschen weg . . .”

„En is er al besloten, moeder, wat de meisjes gaan uitvoeren?” vroeg Maarten.

„Pol blijft mij helpen en Pim . . . ja, daar zullen we iets voor zoeken, liefst in de buurt, anders komt er nog een spoor-abonnement bij.”

„Waarschijnlijk weet ik een betrekking voor haar,” zei Maarten.

„Maarten, jij bent onze reddende engel!” riep Pol uit en ze gaf hem een klinkenden slag op z'n schouder.

„Wat is 't voor een betrekking?” vroeg Pim en het lichtte hoopvol in haar oogen.

„Op een chocolade-fabriek.”

„Is ie eventjes?” vroeg Pol uitgelaten. „Zalig choco snoepen wanneer je maar wilt!”

„Wat moet ik daar doen?” vroeg Pim lusteloos. De chocolade scheen háár niet zoo erg te bekoren.

„Voor de lichte administratie. „'t Is nog heelemaal niet zeker, hoor!”

„'t Schijnt wel of je er niet veel voor voelt,” zei Chita wat snibbig. „Je moet maar denken, dat de betrekkingen *niet* opgescheept liggen.”

„Hemel, neen! dat weet ik heel best,” viel Pim uit. „En ook dat ik het op prijs moet stellen en méér m'n best moet doen dan ieder ander en Maarten niet dankbaar genoeg kan zijn voor z'n bescherming! maar ik *wil* geen betrekking door jullie! ik zal wel zelf iets zien te vinden. Ik bedank ervoor om eeuwig dat gezwam van Chita aan te hooren. Dáár, nu weten jullie het!”

En Pim, snikkende, vloog voor den tweeden keer naar boven.

Verdrietig schudde mevrouw Weldam het witte hoofd.

„'t Kind is zoo overstuur,” zei ze dan zacht. „Jullie moeten 't haar maar niet kwalijk nemen.”

„Welneen, moeder,” stelde Maarten haar gerust.

Maar z'n vrouw was wat in haar wiek geschoten.

„Er wordt een beetje te veel rekening gehouden met Pim's humeurtje,” vond ze.

„Dat werd er met een zekere donna Conchita ook, toen die nog thuis was,” plaagde Maarten haar.

„Dat is zoo,” stemde Pol in. „Maarten heeft je opgevoed. Moeder was veel te goed voor je. Die verwende je nog harder, dan ze 't ons heeft gedaan.”

„'t Zal allemaal wel goed komen,” zei mevrouw Weldam. „'t Zal hard zijn voor ons Pimmetje, maar kwaad zal 't haar niet doen. 't Leven heeft me geleerd, dat de dingen, die zich zoo erg laten aanzien, vaak meevallen. Daar komt vader, kinderen, laten we over iets anders praten.”

HOOFDSTUK V.

Pim en Pol liepen ongeduldig wachtend op het perron heen en weer.

„Jij ook altijd met je gejaht,” bromde Pol. „We zijn weer veel te vroeg.”

„Ging de klok zeker voor,” zei Pim schijnheilig, want ze wist heel goed, dat ze in haar ongeduld om Ruth en Stefan te ontmoeten te vroeg van huis was gegaan.

„Laten we even in de wachtkamer neerstrijken en een kopje koffie drinken, heb ik net reuzen trek in,” stelde ze dan voor.

„Jij schijnt er nog maar niet aan te kunnen wennen, dat we de dubbeltjes niet voor het opscheppen hebben,” zei Pol kregel, want uit de wachtkamer steeg de geur van versch gezette koffie en Pol was dol op koffie.

„O, wat een ellende toch!” jammerde Pim. „Je moet je nou gewoon *alles* ontzeggen.”

Maar Pol schoot in een lach om haar overdrijving en vond, dat ze het nog heelemaal niet zoo erg hadden.

„Zeg, daar heb je de van Winschote's,” schrok Pim. „Die zien nou net dat we straks in een derde klas coupé stappen. Draai je om Pol, dan zien ze ons niet.”

„Ik denk er niet aan! 't Is heelemaal geen schande om derde klas te reizen. Stel je toch boven zulke dingen.”

Maar de van Winschote's waren op een verkeerd perron en holden tot Pim's groote vreugde de trap weer af.

Nadat de meisjes nog een kwartiertje heen en weer gewandeld hadden kwam dan eindelijk de trein uit Antwerpen binnen en daarmee Ruth en Stefan, die er gezond en bruin verbrand uitzagen.

Het was een vroolijk weerzien en menigeen waagde nog eens een oogje aan de vier jongelui, die elkaar uitbundig begroetten.

„Vooruit kinderen,” porde Pol hen aan. „We moeten naar het derde perron.”

„Hebben we directe verbinding?” vroeg Ruth verbaasd.

„Ja, knap voor Holland, hè?” plaagde Pim.

„En wat zeggen jullie wel van den ommekeer in ons leven?” vroeg Pim, toen ze in den trein naar Duinwyck zaten.

„Reik ons de hand, zuster!” lachte Ruth. „Alleen . . . we zouden nog heel graag met jullie oversteken.”

„Ja, dat is waar,” gaf Pim toe, die, nu Ruth het zoo eenvoudigweg zei het gevoel had of haar eigen misère wat weg begon te zinken.

„Misschien komt het wel, omdat ik hun gezellige gezichten weer zie,” dacht ze, maar ze vergat, dat de grootste factor het feit was, dat Ruth en Stefan hen niet gekend had-

den in de vroegere glorie en ze zich tegenover hen niet behoefde te schamen.

„Je begrijpt, hoe fijn we het vinden jullie zoo dichtbij ons te hebben,” zei Ruth en in haar stem was weer die warmte welke de meisjes zoo weldadig aandeed.

„Krishnamurti, wat zijt ge stil!” Pim gaf Stefan, die naar buiten zat te turen, een por tegen z’n arm.

„Ik geniet van het duinlandschap. Wat is het hier mooi. Zeg, Ruth, dezen kant waren we nog nooit op, wel?” zei Stefan.

„Neen, nooit. We kennen Holland eigenlijk heelemaal niet in de lente.”

„Dan zul je er nu van kunnen genieten,” lachte Pol. „Denk niet, dat het zulk mild wêer zal blijven als het den laatsten tijd is. Onze Hollandsche lente’s zijn erg veranderlijk van aard.”

„Tante klaagde altijd over tocht,” lachte Ruth. „En eerst wisten we niet wat ze ermee bedoelde.”

„Tocht is de vijfde wind van Holland!” schertste Pim.

Onder opgewekt gebabbel leek de reis naar Duinwyck al heel kort en ze waren alle vier verbaasd, toen ze het station binnen stoomden.

„Nu nog een bus-ritje en dan zijn we er,” zei Pol, die voorop liep, als altijd.

„Hemeltje, wat een volle bus. ’t Lijkt wel of Duinwyck uitgelopen is om Ruth en Stefan te verwelkomen!” lachte Pim.

Een troepje vrouwen, waar van de meesten kanten hulletjes droegen, keken op toen het viertal plaats nam in de bus.

„Da’ bin puur al vroege badgasten,” zei er een en ze nam de stadsmenschen van hoofd tot voeten op.

„Hou d’r es stil,” bezon zich een ander. „Twee d’r van ben’ familie van Maarten, van ze vrouw dan.”

Pol, die rug aan rug met de vrouwtjes zat, had het gesprek gehoord en zich overbuigend naar Ruth en Stefan, zei ze:

„Nu hooren jullie het onvervalschte Duinwycksch. Heb je er iets van verstaan?”

„Geen woord,” verklaarden ze allebei.

„Ze hebben uitgemaakt dat we familie van Maarten zijn. Je moet weten, dat onze zwager de meest populaire figuur van het plaatsje is. Hij is er geboren en getogen en het heele dorp noemt hem Maarten. Het is gewoon verrukkelijk zooals hij met al die menschen omspringt en het gaat hem zoo natuurlijk af, omdat hij werkelijk van ze houdt.”

„En je zuster?” vroeg Ruth. „Is die ook zoo populair?”

„Op geen stukken na,” viel Pim wat snibbig uit. „Chita is „de vrouwe van de Plaats.” Ze doet wel liefies, maar het lukt haar toch niet hun harten te winnen.”

„Overdrijf nu niet zoo,” zette Pol haar terecht. „Natuurlijk kan Chita niet voor die menschen voelen wat Maarten er voor voelt, wiens voorouders er al gewoond hebben. Maar ze doet heusch erg haar best om in hun lief en leed te deelen en 't is misschien niet eens haar schuld, dat ze niet zóó aangebeden wordt als Maarten, dien ze beschouwen als een der hunnen.”

„Wedden, dat Titia er veel meer slag van heeft met de Duinwyckers om te gaan dan Chita?”

„Best mogelijk. Lam genoeg voor Chita.”

„Weet je hoe 't komt? Omdat Ties den waren eenvoud van harte heeft en dat is iets dat onze dierbare zuster heelemaal mist. Kijk nou maar niet zoo spottend, Pol, ik weet heel goed, dat Chita en ik vreeselijk veel van elkaar hebben.”

„Ik geloof heusch, dat ik weer stop moet zeggen,” lachte Ruth. „Ik had zoo'n stille hoop dat jullie het in die weken wat afgeleerd hadden.”

„Vrouwen kunnen geen seconde zwijgen,” zei Stefan wijs-

geerig. „Het is zoo prachtig buiten en jullie zit maar te kakelen.”

„Kijk, Stefan!” wees Pim. „Zie je die zijlaan? Nou, als je die heelemaal uitloopt dan kom je aan Maarten’s tuinen en daar gaan we jou vanmiddag heen brengen.”

De dorpsvrouwtjes, die Pim zagen wijzen, kregen nu de bevestiging van hun vermoeden, dat het „vollek voor de Plaats” was.

„Mô-je d’r hier af, juffer?” vroeg er een. „Dan mô-je de seffeur waarskouwe.”

„Neen,” zei Pol. „We gaan mee tot de eindhalte.”

„O! ik doch dâ-je naar Maarten’s toin mos. Die is anders nou puur mooi, je hoor’d de boel groeie! Ik waar’d’r onderlangs nog es met me man heen, maar dat is kaik of!”

„O, ja,” knikte Pol, die het Duinwycksch nog niet geheel kon volgen.

„Bê-je niet ’n zuster van de vrouw van Maarten, of hê’ik ’t nou mis?” vroeg een ander vrouwtje. „En d’n diejen,” ze wees naar Pim, „da’s nou krek mevrouw van de Plaas toen die nog een meissie waar. Ook zoo’n fijn bekkie.”

Pim, toch een beetje geveleid, kreeg een halve lachstuip.

„Maken de ouwe mensche ’t goed?” informeerde het vrouwtje.

„Wie bedoelt u?” vroeg Pol.

„Nou, uws Moe en Pa. Ik hêt ze onderlangs nog eens zien. De meid van skele Sijmen het zaid da’ze hier komme wone, in ’t huis van de oomzegger van Dirrek van Ant.”

Het duizelde Pol.

„Ja,” zei ze dan. „We komen hier wonen.”

„Da’zal nog puur geen goeiekoop hoissie zain,” veronderstelde het vrouwtje. „Komme je d’r zomer en winter in?”

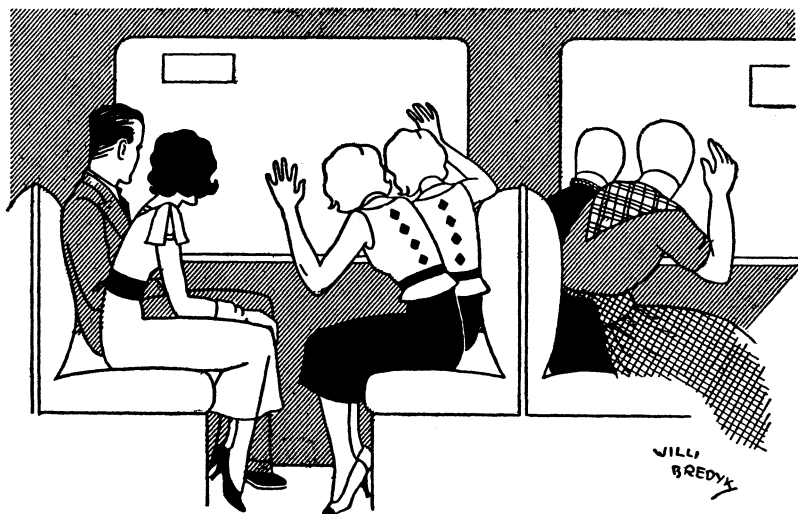
„Ja,” knikte Pol.

„’t Is toch! zâ-je nog niks nie’meevalle. ’t Kan hier bar en bar zain en dan zukke stedsmensche. ’t Is toch, ’t is toch!

Hééé," viel ze zichzelf in de rede. „Daar loopt Maarten! da's nou ook skrikkelijk toevallig. Hééé, ouwe pikbroek!" ze hamerde op de ruiten en Maarten keek op.

„Maarten!" riepen verheugd Pim en Pol.

„Stop seffeur! Maarten mot mee!" schreeuwden de vrouwtjes.

„Maarten!" riepen verheugd Pim en Pol.

Blootshoofds, het helle blonde haar schitterend in het zonlicht, met lachenden mond en oogen kwam Maarten van Oosterwyck de bus binnen.

„Morrie!" riep hij den Duinwycker groet en „morrie!" riepen verheugd hem de vrouwtjes tegemoet.

Dan kreeg Pol een klap op haar schouder, Pim een kneep in haar wang en zette Maarten zich tusschen hen in. Toen pas zag hij Ruth en Stefan zitten en onmiddellijk wist hij, dat het de interessante vrienden van de twee veulens moesten zijn.

„Allemachtig, wat een knap stel," dacht hij. Dan drukte

hij hen allebei krachtig de hand, zei, dat hij hoopte, dat ze het in zijn dorp naar zin zouden hebben.

„Maarten, hê-je' hoort? Kee van Slaphals hêt vannacht 'n zoon'krijgt,” riep een van de vrouwen hem toe.

„Is 't waarachtig? wat zal Jan blij zijn. Eindelijk een zoon, na acht dochters. Ik loop er vanmiddag even heen, hoor!”

„Wanneer kraige we nou bij jou beskoit met moissie's Maarten?”

Ruth, die geboeid had zitten kijken naar het fier gelaat met de wakkere oogen zag even een pijnlijk vertrekken van zijn mond. 't Was maar een ondeelbaar oogenblik maar ze had het opgelet, schoon ze absoluut niet begrepen had wat de vrouw gevraagd had.

Pol, die het wel had verstaan, dacht ineens aan Chita's uitval op dien morgen en ze vond het zuur, dat die boerenstoetel daar zoo onbehouwen naar vroeg.

Maarten negeerde de vraag en zich tot Ruth en Stefan wendend vroeg hij, hoe de streek hun beviel en koesterde zich in hun bewondering voor het duinlandschap.

„'t Is hier altijd mooi,” zei hij en zijn grijs-blauwe oogen straalden. „Als het winter is, denk ik, dat er toch niets haalt bij een winter buiten en als het zomer is, dan geloof ik, dat de winter toch niet kan halen bij den zomer.”

„En is 't u nooit te stil?” vroeg Stefan.

„Te stil?” er was verbazing in zijn stem. „Er is immers altijd wat te doen. Als u het tuindersvak eenmaal goed verstaat, dan zult u zien, dat er nooit sprake van stilte kán zijn. Eigenlijk kom ik eeuwig tijd te kort.”

„Wist je niet dat we zouden komen?” vroeg Pim.

„Excuse me, dearest!” lachte Maarten. „Natuurlijk had Chita 't me vanmorgen gezegd, maar na een woelige ochtendbespreking over grondverkoop was het me weer ontschoten. Chita is in die dingen veel nauwgezetter en zal jullie wel met een keurige lunch wachten. „Duinwyck!”

baste hij dan, toen de bus aan de eind-halte stopte.

Ze stegen allen uit en na een luidruchtig afscheid van Maarten en de dorpsvrouwtjes togen ze naar „de Plaats”, zooals het landgoed van de van Oosterwijcks in het dorp genoemd werd.

„Daar ligt het huis,” zei Pol, wijzend naar een mooi oud huis dat aan den voet van een hoog en groen duin lag.

„Het ligt schilderachtig,” vond Ruth.

„Wat beteekent die hooge mast op het duin?” vroeg Stefan vol belangstelling.

„Een uitkijkpost.” Maarten zei het wat onverschillig.

Maar Pim snoefde:

„Die mast is een herinnering aan een schipbreuk, die hier op een stormachtigen dag plaats vond en waarbij Maarten eenige menschenlevens redde. Maar, dat vertelt de bescheiden engel niet.”

„Zwam niet, baby.” Maarten trok aan de blonde krul, die zich zoo sierlijk om haar oor wond. „Ah! Chiti!” riep hij dan, toen hij uit het tuinhek zijn vrouw zag komen en hij liep op haar toe.

„De eeuwige wittebroodsweken,” spotte Pim, toen ze, de armen om elkaar heen, zich bij hen voegden.

Chita van Oosterwijck, het donkere evenbeeld van Pim, nam, onder het voorstellen, vliegensvlug de beide Mendels op.

„De indruk schijnt bevredigend te zijn,” lachte Pol in zichzelf, toen ze zag, hoe haar zuster op de haar eigen charman-te wijze de jongelui begroette.

„Titia komt straks kennis maken,” vertelde Chita. „Ze blijft een boterhammetje eten en neemt juffrouw Mendel dan mee naar het Eibersnest.”

„Mogen ze nu eerst even jullie huis zien?” vroeg Pim, die van verlangen brandde om hen het mooie, oude huis te laten zien waar ze zoo trotsch op was.

„En we tijgen ook naar het kraaiennest,” zei Pol. „Dan krijgen jullie Duinwyck en omstreken in vogelvlucht te zien.”

„Verstaat u nu al die vreemde woorden als kraaiennest en vogelvlucht?” vroeg Maarten belangstellend.

„We hebben er toch al meer van gehoord,” zei Ruth. „Pim en Pol hebben . . .”

„Geducht opgesneden,” viel Maarten haar lachend in de rede. „Ik kan me voorstellen hoe Pimmetje gesnoefd heeft! Nou zal het u misschien erg tegenvallen.”

Maar toen ze het heele huis door waren geweest, de ruime en geheel antiek ingerichte kamers hadden aanschouwd, waar bijna alles gebleven was zooals de voorouders van Maarten van Oosterwijck het ingericht hadden, waren ze zoo verrukt van al dit oude, waardevolle, dat Maarten's hart er van zwol.

„Het doet me altijd zoo goed als ik menschen ontmoet, die ook zooveel van dien ouden rommel houden,” zei hij blij. „Ik heb het land aan al het moderne. 't Doet zoo koud aan en het heeft geen geschiedenis. Maar dat is natuurlijk een persoonlijke opvatting.”

„Op naar het kraaiennest!” drong Pim aan, die alweer geen rust had voor ze alles gezien hadden.

„Toe maar, kwikkie!” lachte Maarten.

„Kwikkie?” vroeg Ruth. „Wat wil dat zeggen?”

„Verkorting van kwikzilver. Is 't geen beste naam voor die eeuwige onrust?”

„Ruth, heb 't hart niet me zoo te noemen!” dreigde Pim. „Ik heb stierlijk 't land aan bijnamen!”

„Ziet u niet tegen de touwladder op?” vroeg Maarten, toen ze bij den mast aankwamen.

Maar ze hadden er hoegenaamd geen angst voor en klauwden als kwieke matroosjes naar boven.

„O!” riep Ruth in extase uit, toen ze van uit de hoogte het golvend duinlandschap zag liggen.

„Als een zilveren streep ligt de zee er achter. Hoe wonder-schoon!” zei Stefan zacht.

Ze waren stil van verrukking en weer koesterde Maarten zich in hun bewondering. Maarten, die de plaats van zijn geboorte zóó lief had en er nooit genoeg van kon krijgen.

„Kijk Ruth,” wees Pol. „Zie je dat rood glinsterende dak in die duinvallei? daar ligt het Eibersnest.”

Maarten reikte haar den grooten zee-kijker over.

„Wat ligt het daar heerlijk beschut,” zei Ruth. „Ik zie de kleintjes loopen in de duinen.”

„Wacht maar tot je het heelemaal gezien hebt. Dan ben je pas goed verrukt,” voorspelde Pol.

„Kijk Ruth,” zei Pim. „Zie je die duinpan dáár! Dat is een heel gewichtige plek! daar heeft Maarten van Oosterwijk voor de eerste maal donna Conchita in d'oogen geblikt.”

„Niet uit de school klappen, baby,” waarschuwde Maarten.

„Wat zijn al die groote gebouwen, die ik daar in de verte zie liggen?” vroeg Stefan.

„Herstellings-oorden en vakantie-kolonies.”

„'t Lijkt me hier de aangewezen plek om te herstellen,” vond Ruth. „Ach, Stefan, konden vader en moeder het maar zien, ze zijn allebei zoo dol op zee en duinen.”

„Chita wuift met de vlag, teeken dat we af moeten dalen,” waarschuwde Maarten.

Geheel beneden, als een klein stipje, zagen ze Chita wuiven met een witte vlag.

Toen ze weer op den beganen grond stonden, ontmoetten ze in den tuin Chita met haar vriendin Titia van Eerden.

„Dag Ties!” de beide meisjes liepen op haar af en het was een bijzonder hartelijke begroeting, want Pim en Pol hadden

een zekere vereering voor Titia, die er, volgens Pim uitzag, als een heilige.

En Ruth, verrast naar haar kijkend, was onmiddellijk getroffen, door het zuivere profiel van Titia, met het glanzend blonde haar, dat zich geheel naar achteren gestreken in een losse wrong tegen de ranke hals aanvleide.

„Is dat nu jullie Ruth?”

Titia's oogen keken zoo vriendelijk naar het meisje en haar handen uitstekend zei ze hartelijk:

„Ik hoop dat het u goed in ons Eibersnest zal bevallen.”

Het ging als een warme stroom door Ruth's hart.

„Die twee hebben mekaar gevonden,” dacht Pol, toen aan de lunch, Titia en Ruth, die naast elkaar zaten, in een druk gesprek gewikkeld waren over kinderverzorging. „En als ik goed zie, botert 't tusschen Maarten en Stefan ook wel. Maar, zus Chita? ik moest me al erg vergissen als die niet met weinig vriendelijke blikken naar Ruth's donkere schoonheid loert. Ai mij! als Chita jaloersch wordt, dan kan Ruth geen goed bij haar doen.”

't Was Pim, die na de lunch alweer ongeduldig vroeg:

„Hoe deelen we nu den middag in?”

Ruth en Stefan schoten in een lach.

„'t Is net als in België,” zei Stefan. „Als 't van Pim had afgehangen, waren we van de eene plaats naar de andere gerace'd. Ze had nergens rust.”

„Kwikkie!” plaagde haar zwager.

„Ik kan er niets aan doen. Ik heb de eeuwige onrust in me,” klaagde Pim.

„Moet je toch eens trachten tegen te gaan. 't Is gemakkelijk gezegd: ik kan er niets aan doen!” vond Chita. „Wat zul je beginnen als je in een betrekking moet?”

„Jakkes, spreek daar nu vandaag niet over!” stoof Pim nijdig op.

„We gaan naar het Eibersnest,” zei Titia, die zag hoe

Pim zich opwond en daarmee een van de bekende kibbelpartijtjes tusschen Chita en haar wilde voorkomen.

Ze gingen allemaal mee er heen en het was een heerlijke duin-wandeling, waarvan vooral Ruth en Stefan, bizonder genoten. Ruth heelemaal vergetend, dat ze eigenlijk naar haar betrekking moest, stond ieder oogenblik stil om een nieuwe ontdekking op het gebied der duin-flora te doen en ze moest den naam van ieder bloempje en grasje weten.

Maarten, die al wat in zijn geliefde duinen groeide, kende, vond het prettig haar te kunnen inlichten en af en toe bleven ze daarbij een eindje achter.

Pim had Stefan verlokkt duin op en af met haar te hollen, wat, zooals ze beweerde kleur moest brengen op zijn „olijfkleurige wangen”.

Chita van Oosterwijck, met spottenden blik in de donkere oogen, keek naar de achterblijvers.

„Je beschermeling schijnt niet erg verlangend te zijn haar nieuwe werkring te leeren kennen,” beet ze Pol toe.

„’t Komt toch niet op een uurtje aan, wel Ties?” vroeg deze.

„Welneen, laat ze maar rustig genieten van de mooie duinen,” zei Titia. „Als Pim niet zoo opgejaagd had, waren we toch nog bij jullie blijven hangen, Chita.”

„Zeg, Ties, je moet haar hooren cello spelen,” zei Pol.

„Een begaafde juffer,” spotte Chita.

Titia’s klare oogen bleven een ondeelbaar moment op Chita rusten, dan zei ze zacht:

„Het meisje heeft ’t niet kunnen droomen, dat ze plotseling uit haar omgeving gerukt zou worden. Ik vind, dat ze ’t allebei voorbeeldig dragen. Je hoort ze er geen woord over reppen en heelemaal geen gescheld, geen hatelikheden aan het adres van wie het hun aandeden. Dat bewijst wel degelijk hun beschaving.”

„Lekker!” dacht Pol. „Dat heeft Ties haar maar weer even

keurig onder d'r neus gedraaid," en ze voegde zich bij Ruth en Maarten, spoorde hen aan om toch eindelijk door te loopen.

„Chita, haar arm in dien van haar vriendin hakend, zei berouwvol:

„Ik voel wat je denkt, Ties. Maar 't meisje is ook zóó mooi en apart.”

„En Maarten een man om hoopstoopt verliefd op haar te worden,” lachte Titia. „Chiti, doe niet zoo kinderachtig en help een beetje mee om ze wat vergoeding te geven voor al wat ze missen moeten.”

„Het Eibersnest” annonceerde als een gids Pim, toen ze voor het vriendelijk Tehuis stonden, dat Titia van Eerden's trots en glorie uitmaakte.

Door de ruime hall, vol planten en bloemen, gingen ze naar Titia's zitkamer.

„Ik wil u eerst even voorstellen aan eenige van mijn helpsters,” zei Titia en naar de huistelefoon gaande, verzocht ze hen in haar zitkamer te komen.

„Zuster Blom, de dames van Meeresteijn en Wartens,” stelde ze voor, toen in hun heldere linnen japonnen met kraken-de witte schorten en kleine witte mutsjes op het hoofd, de drie helpsters binnen kwamen.

Ruth voelde de taxeerende blikken van de zuster, de koude, onvriendelijke van juffrouw van Meeresteijn, de onverschillige van haar collega Wartens.

„De rest van onze helpsters ontmoet u als we naar de kinderen gaan,” zei Titia's vriendelijke stem.

„Mispunt!” dacht Pol, die het onaangename kijken van juffrouw van Meeresteijn direct opgelet had. „Was ik al bang voor. Die kijkt natuurlijk op Ruth's geloof neer.”

Er was even een algemeen gesprekje, dan gingen de helpsters weer aan hun werk.

„Zeg kinderen,” zei Maarten zijn horloge raadplegend, „ik

zou graag verdwijnen. Ik sprak met Nelis af, vóór drie uur op Duinwijck te komen om onze tuindersleerling bij hem te introduceeren. We gaan er dus maar heen en dan zien we jullie straks wel in den tuin. Titia geef je je laatst aangetreden helpster verlof om met de veulens mee te komen? dan kan ze meteen het terrein zien, waarop haar broeder werkzaam zal zijn."

Ruth tuurde hen na, toen ze den weg afliepen en even schokte het smartelijk door haar heen, dat ze nu ieder in een andere omgeving zouden zijn, in een vreemde.

Pol kwam naast haar staan, keek met haar naar buiten.

„'t Zal allemaal best gaan, Ruth, al is 't even vreemd."

„Dat zal 't," zei ze vastberaden en haar hand drukte stevig Pol's hand, als in een belofte.

„Gaan we nu naar de kinderen?" vroeg Pim, ongeduldig.

„Kom maar," zei Titia en ze ging hen voor naar een groote zaal, waar langs den muur vele witte wiegjes stonden.

„We treffen het! Voeding der diertjes," lachte Pim.

Zuster Blom en een leerlingverpleegster waren bezig de baby's de flesch te geven.

Ruth's oogen straalden en ze ging van het eene hagelwitte bedje naar het andere.

„Wat een dodden, hé?" zei Pol.

„En wat zien ze er gezond uit," prees Ruth.

„Nu wel," Titia zei het met voldoening. „Toen ze kwamen waren ze zoo bleek en ondervoed, niet zuster?"

„Ja, stakkerdjes waren het."

Ruth moest alles zien en ze was opgetogen over zoo'n model-babyzaal, waar alles naar de meest moderne eischen was ingericht.

„Dit is de zaal waar de grootere kinderen spelen als het leelijk wêer is."

Titia opende de deur van een groot en licht vertrek, waar lage leunstoeltjes en tafeltjes stonden, rood en blauw ge-

lakt. De wanden van het vertrek waren beschilderd met sprookjes voorstellingen. „Licht en blij,” zei Ruth. „Wat zullen de kleintjes zich hier gelukkig voelen.”

En haar oogen gingen naar de kasten vol speelgoed en prentenboeken.

„Hier gaan de grooteren s' middags rusten als ze moe gespeeld zijn,” en Titia voerde hen in een aangrenzende zaal, waar naast elkaar in lange rijen eenvoudige britsjes stonden.

Achtereenvolgens zagen ze nu de slaapzalen voor de grooteren, de enorme keuken met pannen als voor een regiment soldaten, de kleinere keuken waar uitsluitend alles voor de baby's gereed werd gemaakt en dan gingen ze naar buiten, waar ze alle kinderen vonden, grooten en kleinen, die onder toezicht van vier helpsters vroolijk speelden.

De kleintjes zaten in de zandbakken, maar de grooteren holden elkaar na, duin op duin af en hier en daar zat er een in een beschut duinpannetje plaatjes te kijken of matjes te vlechten.

„Werkelijk ideaal,” vond Ruth. „Wat moet het u een groote voldoening geven.”

„Dat doet het dan ook,” zei Titia en ze streelde moederlijk het blonde bolletje van een klein meiske, dat kromme been-tjes had en er tээр uitzag.

Alle kinderen vlogen naar haar toe en het was een vechten om één van Titia's armen te bemachtigen.

„Directrice! directrice!” klonk het van alle kanten en ze werd meegetroond om deel te nemen aan hun spelletjes.

„Dit is nu de nieuwe juffrouw, kinderen,” zei Titia.

„Hoe heet ze, dikkeretrice?” vroeg een klein bijdehandje, met oogjes als zwarte kralen.

„Juffrouw Ruth,” vertelde Titia, want buiten zuster Merens, werden alle helpsters bij hun voornamen genoemd.

„Juffwouw Wuth,” zei een klein joggie met een mank beentje, dat de letter r niet uit kon spreken.

„Neen, Janneman, zoo spreken we niet.” Titia trok hem naar zich toe en ze zei hem met een rollende rrrr voor, hoe hij Ruth’s naam moest uitspreken.

De kleine baas met ernstig gezichtje kijkend hoe haar mond en tong de r vormden, deed net zoolang z’n best tot hij die lastige r kon uitspreken.

„Directrice, mogen we . . .” de rest werd in haar oor gefluisterd en er werd geheimzinnig gekeken naar Ruth.

„Wat denkt u, juffrouw Annie?” Titia deed even geheimzinnig als de kleintjes en fluisterde haar iets in.

Juffrouw Annie, een frissche jonge verschijning, stemde direct in en met een vroolijk: „kom dan maar kindertjes!” ging ze met een troepje jongens en meisjes naar binnen.

Over het gelaat van Lize van Meeresteijn trok een spottende trek en zacht fluisterde ze Mia Wartens, die naast haar stond, toe:

„Annie moet natuurlijk weer honden- en apen-theater vertoonen. Belachelijk! en dat voor *die!*”

Het „die” ging vergezeld van een smadelijk optrekken van haar kleinen, wat spitsen neus.

„Kijk Chita eens moederlijk doen,” lachte Pol, toen ze haar zuster bij een troepje kleintjes in de zandbak zag zitten, druk doende met „zandtaarten” maken.

„Chita is hier bijna iederen dag,” zei Titia. „De kleintjes zijn dol op haar.”

Pim speelde bokkie over met een paar kleine jongens.

En Ruth, zich wendend tot Mia Wartens, vroeg:

„Tot welken leeftijd worden de kinderen hier opgenomen?”

„Tot vier jaar,” zei deze kort, waarna ze zich omdraaide om zich met de kinderen te bemoeien.

Lize van Meeresteijn volgde haar voorbeeld.

Ruth voelde de opzettelijkheid en ’t was of zich een koude hand op haar hart lei.

„Nu niet overgevoelig zijn,” dacht ze. „Het zal wel beter worden.”

„O, daar zijn ze al!” riep Titia. „Dat is ter eere van juffrouw Ruth. Onze kleintjes gaan u tracteeren op een proefje van de rhythmische gymnastiek, die juffrouw Annie iederen dag met hen uitvoert. Ze doen het zoo dolgraag, dat iedere gelegenheid aangegrepen wordt om te toonen hoe goed ze het wel kunnen.”

Twaalf kleintjes in hel-groene badpakjes kwamen nu naar buiten getreden en wachtten met ernstige gezichtjes af, tot juffrouw Annie het sein van beginnen zou geven.

In de kamer draaide de groote gramofoon een opwekkende marsch. Juffrouw Annie, een gong in de hand, gaf hierop een flinken slag en de twaalf kleintjes, de bruin verbrande armpjes voor zich uit geheven, maakten nu de verschillende passen en standen.

„’t Is om ze op te peuzelen!” riep Pim, die het ook voor de eerste maal zag.

„Hoe vin-je dat kostelijke rijstbuikje,” lachte Pol, toen een kleine, dikke vent dapper langs hen heen marcheerde.

Bij iedere nieuwe oefening gaf juffrouw Annie een slag op de gong en onmiddellijk werd het bevel opgevolgd.

„De clou bewaart ze voor het laatst,” fluisterde Titia Ruth in.

Nadat ze als twaalf groene kikkertjes op handen en voeten van juffrouw Annie naar Titia gesprongen waren, werd nu op de maat der muziek langs denzelfden afstand koppie ge-duikeld.

Alleen het kleine dikke mannetje deed het niet zoo vlug en vlot als de andere kleintjes en het gaf telkens een gelach en gejuich als hij overstag ging. Een hartelijk applausje beloonde ze en toen trokken ze juichend en springend met de aardige juffrouw Annie weer af. Titia keek hen na en tot

Ruth, die met zooveel belangstelling naar het troepje gekeken had, zei ze zacht:

„'t Is zoo jammer, dat ze er niet allemaal aan mee kunnen doen.”

„Wat een moederlijke liefde in die zachte oogen,” dacht Ruth. „Het zijn allemaal háár kinderen.”

„Nu neem ik u even mee, om u uw kamertje te laten zien en dan gun ik u vandaag nog aan „de veulens”, zei Titia en ze voerde Ruth mee naar boven, waar ze haar het aan den voorkant van het huis gelegen kamertje liet zien, dat er uitzag vond Ruth, als de logeerkamer van een Engelsch landhuis.

„Hoe in-gezellig,” zei ze dankbaar. „Wat is het lief van u me zoo'n genoezelijke kamer te geven.”

„Laat ons even hier gaan zitten,” Titia schoof een van de twee met licht cretonne bekleede stoeltjes naar haar toe en nam dan plaats in het andere.

„Voor u uw werkkring hier begint, juffrouw Ruth, wil ik u iets zeggen, dat me op het hart ligt.” Ze wachtte even alsof het haar moeilijk viel er over te beginnen en Ruth's hart klopte onstuimig. „U heeft uw oogen genoeg open,” zei ze dan langzaam, „om gezien te hebben, dat uw komst hier niet geheel met onverdeelde vreugde begroet wordt. Ik heb dit geweten en het heeft me er niet van terug gehouden u te laten komen. Alleen wilde ik u vragen, u niet te laten ontmoedigen, als soms . . .”

„Ik begrijp het,” zei Ruth, die voelde hoe bang Titia was haar te kwetsen.

„Nee, neen! 't Is heusch *niet* in hoofdzaak wat u denkt. 't Is meer nog het vooroordeel van het in dienst nemen van buitenlandsche krachten.”

„Het andere komt erbij en verergert de zaak,” Ruth glimlachte fijntjes.

„Zoo is het. Nu is mijn verzoek aan u, dit vooral den eer-

sten tijd gelaten te dragen. U zult met Lize van Meeresteijn het meest te kampen hebben. Ik beloof u, dat ik niet na zal laten in te grijpen wanneer het noodig blijkt te zijn. Ik hoop zoo van harte, dat het niet behoeft. Met een beetje goeden wil van beide kanten, kunnen er onaangenaamheden vermeden worden."

„Ik zal mijn uiterste best doen ze te vermijden," beloofde Ruth en ze dacht, dat er al heel wat zou moeten gebeuren, eer ze zich bij Titia zou gaan beklagen.

„Lize van Meeresteijn is een beklagenswaardig meisje," ging Titia voort. „Ze heeft op zeer jongen leeftijd haar vader verloren en haar moeder, die toen nog een betrekkelijk jonge vrouw was, is hertrouwd met een man, die nooit van het kleine meisje uit het eerste huwelijk gehouden heeft en jaloersch was als zijn vrouw zich aan het kind wijdde. Toen er naderhand kinderen uit dit huwelijk geboren werden, begon Lize's misère pas goed. De moeder, die te zwak was, om tegen de ziekelijke jalouzie van haar tweeden man in te gaan, wist niet beter te doen, dan Lize naar een kostschool te sturen. In de vacantie's wanneer het kind thuis kwam, voelde ze pas goed hoe ze als een vreemde in het huis van haar moeder stond en deze vervreemding heeft haar gemaakt tot de eenzame ziel, die ze nu is. Gelukkig heeft ze een groote liefde voor kinderen en dit helpt haar wel een boel, maar toch niet zóó, dat ze er haar verbittering door vergeet. Ik heb ziels medelijden met haar en help haar zoo veel ik kan. Daardoor klampt ze zich aan me vast en moet ik voorzichtig zijn, dat ze . . . geen misbruik maakt van mijn medelijden. Ik hoop, dat u me begrijpt, juffrouw Ruth."

„Volkomen," stelde het meisje haar gerust. „Ik zal het gemakkelijker kunnen dragen nu ik dit alles weet."

„Probeer haar sympathie te winnen. Ze is zoo gevoelig voor wat warmte, maar het duurt lang voor de ijskorst, die zich om haar hart gelegd heeft, ontdooit is. Zoo, en nu

hoop ik, dat het u recht goed bij ons mag bevallen. Juffrouw Ruth, succes met uw werk."

Toen Titia heen was gegaan, bleef Ruth nog even in gedachten verzonken voor het raam staan.

„Overall strijd en oneenigheid. Nergens wordt men met volkomen vreugde ontvangen. Zou het altijd zoo geweest zijn, of leven we werkelijk in een periode zooals de wereld die nog nooit gekend heeft?"

Een roffel op haar deur en Pim en Pol kwamen binnen.

„Wat een dol-gezellig hok!" riep Pim.

„Ties heeft je verwend," vond Pol. „Ze liet alle meubeltjes met dat fleurige cretonne overtrekken, heeft Chita verteld. Ties vond, dat je een vroolijke kamer moest hebben."

Een gelukkige trek kwam op Ruth's ernstig gelaat.

„Jullie Ties," zei ze dan zacht, „is het voorbeeld van de ware menschenliefde."

„En nu gaan we naar Maarten's tuin!" Pim, die meer dan genoeg van het Kinderhuis had, haakte alweer naar afwising.

„Goed," stemde Ruth toe, die nieuwsgierig was de omgeving te leeren kennen waarin Stefan voortaan zou leven.

„Wanneer zouden m'n koffers en de cello komen?" vroeg ze dan.

„Ik denk tegen 'n uur of zes, dan komt de vrachtrijder en die zal jullie bagage wel bij zich hebben. Als hij bijtijds is helpen we je nog met uitpakken," beloofde Pol.

Ze haalden Chita op en met z'n vieren gingen ze naar de bus.

„We moesten lopen," stelde Pol voor. „'t Is zulk prachtig wêer."

„Ik denk er niet aan," zei Chita. „'t Is zoo warm en dan komen we doodmoe op „Duinwyck" aan."

„Ben *jij* een tuindersvrouw?" plaagde Pim, maar ze was dolblij, dat Chita geen zin in wandelen had.

Ruth en Pol keken elkaar even lachend aan, ze hadden Pim door.

„Komen we langs het huis waar jullie gaan wonen?” vroeg Ruth.

„Nee, dat ligt midden in de duinen, maar meer naar zee toe. 't Is eigenlijk veel aardiger als je het ziet wanneer het geheel klaar is,” zei Pol.

„'t Zal 's winters afschuwelijk zijn,” klaagde Pim. „Gewoon om je dood te kniezen.”

„Als je zoet bent, mag je in de Rederijderskamer...” lachte Chita. „Kun je je talenten als tooneelspeelster bot vieren. Marijtje zal je wel introduceeren, die is zoo'n beetje de eerste kracht van het gezelschap.”

„Marijtje is een eenig kind!” zei Pol. „Eén stuk natuur. Heeft ze nog geen Kloris?”

„Reken maar,” imiteerde Chita haar dienstmaagd. „Puur een stadsheer.”

„Wie is het?” vroeg Pim geïnteresseerd.

„'n Broer van Sijmpie. Hij is mecanicien en dat woord vindt Marijtje zóó mooi, dat ze hem geloof ik, daarom puur een stadsheer noemt.”

Ruth schaterde het uit.

„Wat zit er een humor in de buitenmensen,” zei ze. „Als je dit aanvoelt geloof ik niet, dat je je ooit zult vervelen of eenzaam voelen op een kleine plaats.”

„Wacht maar tot je er een jaar zit, dan zul je wel anders piepen,” voorspelde Pim.

„We zijn er,” zei Chita, toen de bus, waarin ze de eenige passagiers waren, stopte.

„Hier liepen eenmaal een donkeroogig meideke en een blonde jongeling,” declameerde Pim.

„Vergeet de mand met bloemen niet te bezingen, die ze mee torschten,” herinnerde Pol haar.

„Donna Conchita en Sinte Maarten . . .” ging Pim voort.

„Toe, veulens,” lachte Chita, „doe niet zoo dwaas.”

„*Hebben* jullie mekaar hier gevonden, ja of neen?”

„En straks wezen jullie ons een plek in de duinen aan . . .” zei Ruth.

„Ja, daar koekeloerden ze malkander voor d'allereerste maal in d'oogen, maar in den tuin, hè Chiti?” plaagde Pim. „Viel d'allereerste kus!”

„Mal schaap,” mopperde Chita. „Een echte bakvisch is ze nog, vindt u niet, juffrouw Mendel?”

„Zegt u Ruth, mevrouw.”

„Ja, eigenlijk veel gezelliger.”

Pim telegrafeerde met oog-geknipper naar Pol „dat 't boterde”.

Toen ze een lange laan, met aan weerskanten bloeiende akkers hadden doorloopen kwamen ze aan een wit hek, waar in groote letters „Duinwyck” opgeschilderd was.

„O!” Ruth bleef sprakeloos staan, toen ze al de vruchtboomen in bloei zag. „Wat een weelde,” zei ze dan zacht.

„Net bruideke's,” vond Pim.

Midden in den tuin vonden ze Maarten en Stefan in gesprek met Nelis.

„Wat ziet ie er opgewekt uit,” dacht Ruth.

Een eerbiedige groet van Nelis voor „de vrouwe van de Plaats”, dan zei Maarten:

„Nou jong, we zullen de zuster van Mendel ook nog even den tuin laten zien.”

Pim fronsde de wenkbrauwen, ze vond het gek van Maarten, dat ie niet meneer Mendel of meneer Stefan zei. Nou bleef die Nelis 'm natuurlijk ook zoo noemen. Even gingen haar oogen naar Stefan om te zien hoe die het opnam, maar ze zag niets dan een opgewekt gezicht.

„Ja, zeg, je moet vanavond maar met Mendel naar Haastwijk om een pilow broek en 'n paar stevige boezeroenen en

een paar klompen te koopen, anders kan hij morgen niet aan den slag," beval Maarten.

„Zal gebeuren, meneer," beloofde Nelis.

„O," kreunde Pim en ze begon haar geliefden zwager bijna te haten.

„Krishnamurti op klompen!"

Een hevig medelijden met Stefan beving haar en even haar hand op z'n arm leggend, zei ze zacht:

„'t Zal wel wennen."

Stefan keek haar verbaasd aan en toen pas drong het tot hem door, dat Pim hem beklagde om de klompen en het tuinmanspak.

„Malle Pim," er was een zachte toon in zijn stem, want haar medevoelen streelde hem toch. „Ik vind het hier een paradijs hoor! en m'n handen jeuken om te beginnen," zei hij dan.

Ruth genoot van het gaan door de kweekerij, de broeikas- sen, den boomgaard en den moestuin. Ze liet zich alles uit- leggen en Maarten en Nelis beijverden zich om haar alles te toonen waar ze trotsch op waren en wat ze met eigen krach- ten verkregen hadden.

„Nog een paar weken," zei Maarten, „dan zijn onze aard- beien rijp, dan moet u eens komen kijken. Zeg Mendel, kun je mennen?"

Pol beduidde Stefan wat mennen was.

„Ah ja, mennen," herhaalde hij het woord, dat hij niet kende.

„Ja, zeker meneer van Oosterwijck."

„Dat treft, jong! als de aardbeien-campagne begint rijden we iederen dag met drie wagens naar de markt in Haastwijk. Dan zul je eens zien, hoe druk het hier wordt. Handen te kort, wat Nelis?"

„Maarten, kun je mij niet gebruiken als het zoo druk

wordt?" vroeg Pim, die opeens een visioen kreeg van Stefan en haar in de bloeiende gaarde.

„Natuurlijk kunnen we jou hier hebben," plaagde Maarten. „Je komt maar bij den aardbeienpluk. 's Morgens om vijf uur beginnen de vrouwen, tot 's avonds zeven. In de blaken-de zon, baby! minder goed voor je teint!"

Ze wilden juist Stefan's kamer gaan bezichtigen, toen de luide claxon van een auto weerklonk.

„Tom en Wim!" riep Pim. „Hebben ze 't toch gedaan! Ze wilden met alle geweld kennis komen maken met Ruth en Stefan. Allemaal nieuwsgierigheid."

Door den tuin kwamen aangeslenterd Tom van Eerden, Titia's broer, en Wim Weldom.

„Geliefde zuster!" Wim boog zich naar Chita over, gaf haar een kus, monsterde meteen met een snellen blik Ruth en Stefan.

„Juffrouw Mendel," Tom van Eerden boog zich voor Ruth, dacht, dat hij nog nooit in zijn leven zó'n mooi meisje had gezien.

Tom was, vóór Chita Maarten van Oosterwyck had leeren kennen, een tijdje hopeloos verliefd op haar geweest, maar toen zijn liefde onbeantwoord bleef, had hij zich gauwer dan hij dacht over deze teleurstelling heen gezet. Na dien tijd had hij veel geflirt, maar tot een echte liefde was het niet meer gekomen.

„Wat een ernst in dat mooie kopje," dacht hij. „En wat een schittering in die donkere oogen."

Toen maakte hij kennis met Stefan en opeens schoot het hem te binnen, dat Pim hem Krishnamurti noemde.

„Waarachtig, de vent lijkt op hem," dacht hij geamuseerd. „Ze zien er allebei uiterst beschaafd uit." Hij voelde een zekere opluchting, alsof hij ergens bang voor was geweest, dat hij niet onder woorden had kunnen brengen.

Terwijl hij met Stefan sprak over de medische studie gin-

gen zijn oogen naar Ruth, die in een levendig gesprek was gewikkeld met Wim Weldam.

„Als ze licht is ze nog mooier,” vond hij en vol welgevalen keek hij naar den fijnbesneden mond en de hagelwitte tanden. „Wat mag Wim voor nonsens vertellen, dat ze opeens zoo licht?” dacht hij en er was een plotselinge wrevel in hem op dien vriend waar hij sinds hun beider studietijd onafscheidelijk mee was.

„Ik geloof, dat ik 't te pakken heb,” stelde hij bij zichzelf vast. „Zooiets als bij Maarten en Chita: liefde op het eerste gezicht. Ik denk van nu af een trouwe bezoeker te worden van Titia's Kinderhuis.”

HOOFDSTUK VI.

De nieuwe bewoners waren „Huize Jacoba” binnen getrokken en nu het huis kant en klaar was en er, zooals Pim zei, bijna de sfeer van hun vorige woning was, nu leek de overgang van het groote en deftige heerenhuis naar het zonnige maar eenvoudige huisje in de duinen niet meer zóó groot als het hun toegeschenen had.

„Gelukkig is het een zonnige dag,” had mevrouw Weldam dankbaar gedacht. Ze had het gezicht van haar man angstig gade geslagen, toen hij 't voor de eerste maal nadat hij het gekocht had, betrad.

„'t Ziet er genoegelijk uit,” had hij gezegd en ze was blij, nu er op het strakke gelaat een trek van tevredenheid kwam.

Zij en Pol deden samen het werk en kookten, terwijl er eenmaal per week een vrouw uit het dorp kwam om het ruwe werk te doen.

Meneer Weldam had met verbazing gekeken naar vrouw en dochter, die zich zoo volkomen schikten in de verander-

de omstandigheden. Hij had nog aangedrongen op een dag-meisje, maar dit was door allebei van de hand gewezen, als zijnde, teveel luxe.

Chita en Maarten hadden eveneens schipbreuk geleden met hun vriendelijk aanbod de kosten van een meisje op zich te nemen.

„Er moet bezuinigd worden,” had Pol gezegd. „En dan moet het ook radicaal zijn. Hebben we 't niet knus samen, moeder? We galmen den geheelen dag en vinden nog ruimschoots tijd wandelingen te maken. We zorgen voor de lijn, moeder en ik!”

„Doet ze nu zoo opgewekt, of meent ze het?” dacht de getrouwde zuster, die wanneer ze ook kwam — en dat was heel vaak — Pol zingend aan het werk trof.

Maar het was Pol alles werkelijk meegevallen en nog geen oogenblik had ze haar aanbod betreurd, moeder in het huishouden behulpzaam te zijn.

„Moeder is ook zóó eenig,” dacht ze verteederd. „'t Is een genot samen met haar op te werken. Wat is ze kostelijk humoristisch. 't Lijkt wel of ze hier heelemaal opbloeit.”

En zoo was het ook. Mevrouw Weldom, die een geboren buitenkind was en zich in stad nooit zóó thuis had gevoeld — vooral niet, toen haar man in aanzien en welstand steeg en ze van eenvoudige burgerluidjes tot een goed gesitueerd gezin werden, dat zich alle mogelijke luxe kon permitteeren — vond dit buiten wonen een weldaad en was het niet, dat haar man en Pim zich de veranderde omstandigheden zoo aantrokken, dan zou ze het buiten wonen en het zelf voor huis en hof zorgen, als een lot uit de loterij beschouwd hebben.

Pim was door Maarten's toedoen als volontair op een cacao-fabriek in Haastwijk — een naburig stadje — geplaatst. Het salaris dat ze kreeg was klein, maar voor verhooring vatbaar, indien ze haar best deed.

Iederen morgen ging Pim landerig met de bus naar Haastwijk en iedereen middag kwam ze mopperig en zenuwachtig weer thuis.

„Ik houd het niet uit!” klaagde ze ook nu weer, toen ze bij moeder en Pol het kopje thee dronk, dat ze voor haar warm gehouden hadden. „’t Is er zoo’n inburgerlijke zooi. ’t Werk staat me wel aan, maar het gehalte van m’n collega’s niet.”

„’t Zal wel wennen, kind,” troostte haar moeder.

„Je doet toch niet hooghartig, Pimmeke?” vroeg Pol, die zich best kon voorstellen, hoe Pim daar een beetje de aristocratische speelde.

„Heelemaal niet. Ik kan alleen niet met ze meedoen als ze onder koffiedrink-tijd zitten te gichelen om onbeduidende voorvalletjes en elkaar verhalen doen van: „en me moe zegt ook” of „O, meid, heb je gezien hoe ie naar me keek?” en dan zijn er bij, die smakken als ze eten en bikkum op haar brood hebben. Ik kan m’n boterhammen gewoon niet naar binnen krijgen.”

„Is er nu geen enkel meisje waar je wat prettiger mee kunt omgaan?” vroeg haar moeder.

„Wel een jongen,” zei Pim. „Een van de boekhouding, die gelukkig wat boven de rest uitkomt. Hij leest goeie boeken en ziet er wel aardig uit. Moet u die vinnige gezichten van de andere meisjes zien als we samen zitten te boomen.”

„Is dat die jongen waar je Zondagmiddag mee aan het strand liep?” vroeg Pol.

„Ja, zag je hem? Leuk ziet ie er uit, niet? ’n tikje burgerlijk, maar voor een jog uit zoo’n klein nest toch wel te verdragen.”

„Pim, doe niet zoo onuitstaanbaar,” stoof Pol op. „Als je zoo op kantoor doet, dan kan ik me voorstellen, dat ze spinnig kijken.”

„Hij is nog m’n eenige afleiding in dien muffen boel, an-

ders liet ik 'm ook tjoepen, want after all is 't niets voor mij. Als ik denk aan het verschil met Tom of Stefan of de andere lui waar we mee omgingen . . ." Pim stond met een ruk uit haar stoel op en even ruikend aan een bos theerozen, die in een aarden pul stonden, zei ze onverschillig:

„Op dat kantoor houd ik 't geen drie maanden uit. Ik ga net zoo lief naar Indië als . . ."

„Als wat?" vroeg haar moeder en ze keek haar guitig aan. „Wat neem je de dingen allemaal hoog, Pim! Probeer eens een middag thuis te komen met een opgewekt gezicht. En geef niet zoo gauw den moed op. Eer er drie maanden verlopen zijn, voel je je thuis op je kantoor en zie je de collega's in een ander licht."

Pim, beleedigd om het niet begrijpen van moeder en Pol, trok naar boven, naar de kamer, die ze met Pol deelde.

Lusteloos ging ze voor de open balcondeuren zitten.

„Zij hebben gemakkelijk praten," pruttelde ze in zichzelf. „Zitten genoegelijk den geheelen dag thuis of gaan wandelen als ze er zin in hebben en worden door niemand gecommandeerd. O, die akeligheid van een Bakels! Je *kunt* 't dien vent niet naar den zin maken! Vanmorgen warempel drie keer een brief kunnen over tikken, omdat er een paar foutjes van niks in waren, 'n komma vergeten of zooiets! dat gezicht waarmee hij je zoo'n brief terug geeft!"

Pim, met betraande oogen tuurde naar buiten.

„Die eeuwige duinen met al die mekkerende geiten er in! gewoon om dol te worden! en iedereen vergeet je, niemand verschijnt er van de oude vrienden, terwijl ze toch moeten voelen, dat ik ze juist *nu* zoo noodig heb. O, *hoe* kom ik van dat vreeselijke kantoor af? Het doodt alles in me, ik kan niet meer schrijven. Ik voel me dood ongelukkig! En niemand, die me begrijpt. Ja, misschien één, Jan Bork! Ik zou nooit een man willen hebben die Jan heet en dan nog Bork er bij! Een nietszeggende naam. Mevrouw Pim Bork—Wel-

dam. Klinkt eigenlijk niet eens zoo onaardig. Onder schetsen of boeken: Pim Bork—Weldam. 't Kon erger. Aardige oogen heeft ie en leuk haar, zoo golvend en blond en hij is zoo groot. Dat *hij* niet stierlijk 't land heeft aan dien draak van 'n Bakels is mij een raadsel! Hij vindt 'm een reuze kerel, een rots! weet ik wat al meer. Hij ziet tegen 'm op. Nou ja, wie heeft dat jong nou in z'n leven ontmoet? Bakels is 't type van een schoolvos, een drill-majoer. Hij kijkt je aan met een snuit van: wacht maar, ik zal jou wel klein krijgen!"

„Pim," stoorde Pol haar in haar gedachtengang. „Ga je na tafel mee naar Ruth?"

„Nee, ik kan niet."

„Stefan komt ook. We zouden een strandwandeling gaan maken."

„Doen jullie," zei ze onverschillig.

„Geen land mee te bezeilen," dacht Pol, terwijl ze weer naar beneden trok. „Ze heeft natuurlijk afgesproken met dien jongen van kantoor."

Dien avond wandelde Pim langs het strand, vervuld van opstandige gedachten.

Het was een van die prachtige late Juni-avonden, waarop het nog lang licht is en iedereen zich naar zee spoedt om zoo lang mogelijk te kunnen genieten van het in ondergaande zon spiegelende watervlak. Pim zag niet de rimpelende golfjes, die speelsch over elkaar heen stoeiden, noch zag ze de zon, die als een vurige roode bol boven de zee stond.

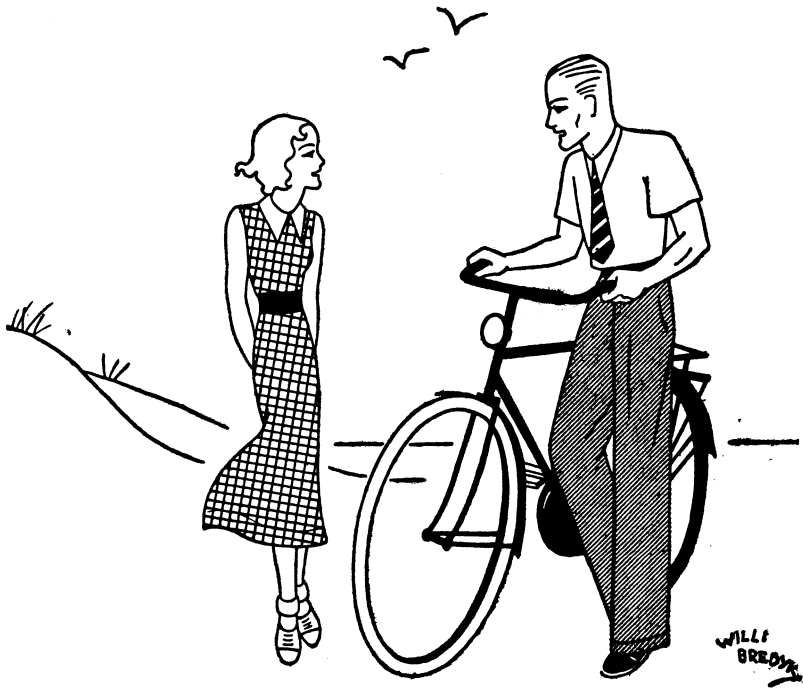
„Ik ben het beu," dacht ze. „Ik zou me met plezier in zee laten glijden."

Pim vond dit „glijden" mooi en het inspireerde haar.

„Een jonge vrouw, die zich in zee liet glijden," deed het wel. Ze zou het als ze thuis kwam opschrijven.

„Geen wonder," dacht ze, „dat het taaie kantoorwerk me niet kan bevredigen, ik borrel over van fantasie."

„Hallo!” Jan Bork sprong met een zwaai van z'n fiets.
 „Loop jij eenzaam aan het strand te mijmeren,” lachte hij.
 Pim, die het wel interessant vond om te doen of ze geheel in gepeins verdiept was, gaf geen antwoord.
 Jan Bork, z'n fiets aan de hand, stevig naast haar door-

„Hallo”! Jan Bork sprong met een zwaai van zijn fiets.

stappend, keek haar eens van terzijde aan. „Verduiveld knap meisje is ze toch,” dacht hij. „En altijd zoo aardig gekleed. Dood eenvoudig, maar toch . . .”

En Pim's verhalen schoten hem te binnen van haar luxe-leventje thuis.

„Toch beroerd voor zoo'n meisje, je kunt 't beter nooit gehad hebben. En dan zoo'n overgang op dat kantoor, met

al die meisjes, waarbij ze heelemaal niet past en die haar uit de hoogte en onuitstaanbaar vinden.”

Jan Bork, zelf uit een eenvoudig milieu komend — z'n vader was veearts en het gezin telde zes kinderen — had nooit ontbering gekend, maar van luxe was bij hun nooit sprake geweest. Toch kon hij goed aanvoelen wat deze overgang voor een meisje als Pim moest beteekenen en van den eersten dag van haar komst op kantoor had hij getracht het haar lichter te maken.

Het was bij de collega's niet onopgemerkt gebleven en er werden hatelijke toespelingen gemaakt op zijn attentie's voor „de barones”, zooals ze Pim spottend noemden.

Hij had zich er niets van aangetrokken en was rustig voort gegaan Pim te helpen waar hij maar kon.

Ze had direct indruk op hem gemaakt, zooals hij haar dien eersten morgen, wat onbeholpen voor haar schrijfmachine had zien zitten. De zon had op haar goud-gelokt kopje geschenen en om haar kleinen mond was een trek geweest als van een klein kind, dat op het punt staat in huilen uit te barsten.

Telkens waren dien morgen zijn blikken naar haar afgedwaald en hij had gezien hoe zenuwachtig haar zoo goed onderhouden handjes zich over de toetsen van de machine bewogen. Natuurlijk waren haar eerste brieven vol fouten geweest en de personeel-chef — de door Pim zoo vurig gehate Bakels — had dit heelemaal zoo erg niet gevonden, al keek hij Pim grimmig aan.

Jan Bork had haar zoo graag dien morgen wat gerustgesteld, gezegd, dat ze niet zoo verschrikt moest kijken, want dat Bakels de meest geschikte baas was, die er op God's aardbodem rondbeende.

Maar Pim was die eerste dagen zóó ongenaakbaar, dat hij haar niet durfde aanspreken.

Een scheef schuivend schrijfmachine-lint was oorzaak ge-

weest, dat ze wat dichters bij elkaar kwamen. Terwijl de anderen haar rustig lieten ploeteren, met een beetje leedvermaak keken hoe'n moeite ze ermee had, was hij opgestaan, had haar opzij geschoven en gemoedelijk gezegd: „Laat u mij dat zaakje nou maar eens opknappen.”

Van dit moment af dateerde hun vriendschap.

Pim had al gauw met voldoening geconstateerd, dat die lange Bork 'n beetje épris van haar scheen te zijn en ze genoot, toen ze zag, dat het bij de andere meisjes een zekere naijver teweeg bracht.

„Ze zijn natuurlijk allemaal dol op hem,” had ze gedacht. „Hij is ook de eenige, die er behoorlijk uitziet.”

„Zeg meisje,” porde Jan haar aan, toen Pim zwijgend naast hem bleef loopen. „Wat ben je stil vanavond. Scheelt er iets aan?”

„Ik...” Pim wachtte even om het effect te verhoogen. „Ik... zit eigenlijk boordevol kopy.” Pim had deze uitdrukking eens door een journalist hooren gebruiken en vond die heelemaal passen bij haar schrijfsters-bevliegingen. „Zoo'n avond aan het strand, hè? dan komt het over je en dat maakt stil.”

„Schrijf je?” vroeg hij, verrast opkijkend.

„Ja, zoo'n beetje,” zei Pim bescheiden.

„Past eigenlijk heelemaal bij je,” vond hij.

„En dan op het kantoor van een cacao-fabriek te moeten zitten,” zuchtte Pim.

„Nou ja, wat er in zit komt er toch uit,” zei Jan nuchter. „De groote Querido was wel diamantslijper.”

„Ja, dat is waar,” gaf Pim toe, die geen boek van dezen schrijver kende,

„Laat me eens iets van je lezen?” vroeg hij.

Pim weifelde. Het niet aannemen van haar twee novellen had haar vertrouwen toch wel geschokt.

„Ik ben er zelf nog niet heelemaal tevreden over,” zei ze dan. „Daarom publiceer ik ook nog niet.”

„Verstandig,” prees hij. „Er wordt toch al veel te veel geschreven. Maar in ieder geval is het fijn, buiten je werk van allen dag iets te hebben, dat je volle liefde heeft. Dan hoef je je nooit leeg of alleen te voelen. Willen we even tegen den duinkant gaan zitten? 't Is zoo'n ongelooflijk mooie zons-
ondergang.”

Ze zetten zich neer en zwegen beiden. Jan, omdat het machtig schouwspel van de in zee verzinkende zon hem sprakeloos maakte, Pim, omdat ze de jonge vrouw die ze in zee had laten glijden juist op een baar liet tillen, de blonde lokken omkransd met witte bloemen. Ze vroeg zich heelemaal niet af, waar die witte bloemen zóó gauw vandaan getooverd moesten worden, dat zou tē nuchter zijn geweest. In het maanlicht werd de vrouw weggedragen, achter de baar wekladend, de familie, die haar niet begrepen had.

Juist op dit moment stormden twee menschen lachend en joelend het duin af en plonsden vlak naast hen neer.

„Heerè!” riep een vroolijke meisjesstem. „D'r zit' menschen! Nou, zeg, da's ook bot merakel! 't Is juffer Pim!”

„Zoo, Marijtje,” lachte Pim, die de gediensstige van haar getrouwde zuster herkende.

„Me aanstaande,” stelde Marijtje een als heer gekleeden boerenzoon voor.

„Hè je ook verkeerig, juffer Pim?” vroeg Marijtje op het zangerig toontje, dat alle dorpsmeisjes eigen was.

„Ja, met den hond van Halderi!” zei Pim, heelemaal niet boos over de wat onbescheiden vraag.

„Nou, ik gaan nog 'n endje strand op.” Marijke trok haar Kloris mee.

„Laan' die twee maar skarrele,” spotte ze.

„Leuk, frisch ding,” zei Jan, Marijtje nakijkend, zooals ze triomfantelijk aan den arm van haar jongen wegwandelde.

„Ze is een beetje eigen, maar een reuze goed meisje.”

„Jij neemt natuurlijk alle menschen die je ontmoet scherper op dan een ander,” veronderstelde Jan.

„Hoe zoo?”

„Nou, als schrijfster.”

Spotte hij met haar of meende hij wat hij zei, dacht Pim, maar Jan keek haar zoo trouwhartig aan, dat ze niet behoefde te twifelen aan den ernst van zijn vraag. Ze begon zich toch een beetje bezwaard te voelen en zijn vraag negeerend, zei ze plotseling:

„Je moet eens bij ons thuis komen, kennis maken met moeder en Pol en de anderen.”

Een glimlach vloog over z'n gelaat.

„Het „skarrelen” van Marijtje heeft indruk op haar gemaakt,” dacht hij. „Ze vindt onze strand-afspraken plotseling niet passend.”

„Graag,” zei hij dan. „En kom je ook eens bij ons? Mijn zussen zullen het bar interessant vinden om kennis te maken met een schrijfster.”

„Jakkes!” dacht Pim, „dat gehamer op mijn schrijverij! Had ik er ook maar niets van gezegd.”

„Hoeveel zussen heb je?” praatte ze er over heen.

„Het is bij ons gelijkelijk verdeeld. Drie meisjes en drie jongens. 'n Heele kazerne, hè?”

„Nou! wij zijn met vier,” en Pim vertelde van Pol, haar tweeling-zus, van Wim, die meestal erg onverschillig deed, maar toch wel eens uit z'n slof kon schieten — ze herdacht hierbij het zalige reisje in zijn two-seater — van Chita, waar ze eeuwig mee overhoop lag en van Maarten.

„O, als je dien leert kennen . . .”

„Ik ken hem wel. Ik heb verschillende interessante voordrachten over z'n Noordpool-expedities van hem gehoord. 'n Kei van 'n vent!”

„Ja, hè? en zoo gewoon.”

„Hij is een vriend van den baas, hè?”

„Van Bakels?” vroeg Pim verwonderd.

„Ja. Wist je dat niet? door diens voorspraak ben je waarschijnlijk op kantoor gekomen.”

„Heeft Maarten me niets van verteld. Jakkes, nou wauwelt die isegrim natuurlijk alles over van m'n stomiteiten. Wat zal Chita genieten!”

Pim's gezicht was een donderwolk.

„Op Bakels heb je toch een glad verkeerden kijk, Pim. Hij is stug, op een afstand, maar een vent . . .”

„Als een rots,” vulde Pim verveeld aan.

„In ieder geval,” zei Jan een beetje kort, „is Bakels niet de man om je zwager iets over te brieven, dat hij in z'n hart heelemaal zoo erg niet vindt. We hebben allemaal fouten gemaakt in het begin en jouw tikfouten en kleine slordigheden zijn niet half zoo erg als de taalfouten, die anderen maken.

Pim klaarde op.

„Och, 't zal wel wennen. Ik ben vandaag weer in een landerige bui en dan zie ik alles zoo wanhopig roeterig.”

„Zeg, daar loopen een paar menschen, die hierheen wuiven. Zijn 't ook kennissen van je?”

Pim richtte zich uit haar liggende houding op.

„Ja, Pol met de Mendels en Pol heeft natuurlijk net zoo lang gezocht tot ze ons vond. Hallo!” riep ze hen tegemoet. „Komen jullie hier zitten?”

„Wat een zalige avond,” zei Ruth, toen ze zich allen hadden neergevleid. „We hebben heelemaal tot het wrak gewandeld. Maar nu kan ik ook niet meer.”

„Wat zie je er grappig uit met die cape,” lachte Pim. „Zoo echt dè verpleegster.”

„Ik hoor Ruff blaffen!” riep Pol. „Dan is Maarten zeker in de buurt.”

„Pol kent alle blaffers van het dorp!” plaagde Pim.

In de verte zagen ze een troepje mensen aankomen en een hond heen en weer rennen.

„Ik zie Chita en Maarten en... nog twee... wie zijn 't? ik zie 't al, Wim en Tom!” zei Pol.

„Wat komt die Tom den laatsten tijd vaak,” merkte Pim op. „Wat heeft dát te beteekenen?”

„Pim, ik ga maar eens opstappen,” zei Jan Bork, die zich onder al die vreemde mensen wat onbehagelijk begon te voelen.

„Welneen, waarom zou je weggaan? 't Wordt reuze gezellig met zoo'n heele troep. Dat doet nog eens denken aan de goede tijden van weleer!” riep Pim onstuimig uit. „Ruff! Ruff! kom eens bij je tantel!”

De hond, een mooie zwarte Poolhond, stoof naar het troepje toe, snuffelde even rond, kwispelde vroolijk tegen de schoonzussen van zijn baas, legde zich dan neer bij Jan Bork, de kop tegen zijn knie geleund.

„Dat is merkwaardig,” zei Pim. „Hij is direct goeie vrienden met jou. Dat doet ie anders niet gauw.”

„Hij ruikt z'n collega's,” lachte Jan Bork z'n gullen lach.

„Bij mij thuis zijn meestal een stuk of zes blaffers, patiënten van vader, die als herstellende zieken bij ons verpleegd worden.”

De vier aan het strand, die het spoor van Ruff gevolgd hadden, kwamen nu naar hen toe.

Chita Weldam monsterde even „de vreemde knaap waar Pim den laatsten tijd nogal mee gezien werd.”

„Zoo, tuindertje,” begroette Maarten vroolijk Stefan. „Heb je nog den moed gehad hierheen te komen na zoo'n vermoeienden dag?”

„Ik begin al aardig te wennen aan het vroege opstaan,” zei Stefan, die, hoewel hij wat magerder was geworden, er toch goed uitzag.

„'t Valt niet mee, zoo'n aardbeien-campagne, vooral als je

het nooit hebt mee gemaakt," vond Maarten. „En Nelis houdt niet van halve maatregelen. Hij heeft je in het begin wel wat erg hard aangepakt, is 't niet?"

Stefan's oogen gingen even naar Ruth. Zij alleen, had geweten wat het hem gekost had door dien eersten tijd heen te komen. Ze had hem getroost, als een moeder haar kind. Ze had zijn handen, die niet gewend waren aan het zware spitten, 's avonds met zalf ingesmeerd en verbonden. Ze had bij hem gezeten, als hij ineem krimpens van spierpijn in rug en lendenen zich op zijn bed had neergegooid. Dan was hij, overmand door vermoeidheid, ingeslapen en had ze onderwijl zijn dikke wollen sokken stoppend, stil bij hem gezeten.

Al haar vrije avonden had ze hem dien eersten tijd geofferd en hij had niet geweten, hoe ze er naar snakke een avond rustig op haar eigen kamertje door te brengen om het geliefde instrument te kunnen bespelen.

Evenmin had hij iets gemerkt van den strijd dien ze zelf had te voeren, een strijd tegen jalouzie en kleingeestigheid.

Als terloops had hij haar gevraagd of de werkkring haar beviel en altijd was haar antwoord bevredigend geweest, had ze verteld van de grootere kinderen, die zoo lief en aanhankeijk waren, van de zangspelletjes, die ze met hen deed en waarvan Titia zoo verrukt was en van het werken onder leiding van Zuster Blom, in de babyafdeeling,

„Zoo lief, Stefan, zoo hulpeloos, die kleine wezentjes," had ze gezegd en Stefan, geheel vervuld van zijn eigen moeilijkheden had geloofd, dat Ruth's leven in het Eibersnest een paradijs op aarde was.

Ruth's trots, Ruth's geslotenheid lieten niet toe iemand te vertellen van al wat ze te verduren had.

Want Lize van Meresteijn, ziende, hoe de kinderen al direct aan Ruth hingen en hoe handig en flink het meisje aanpakte, was daardoor van een koelheid tegen Ruth, die iedere toenadering uitsloot. Ze liet geen gelegenheid voorbij

gaan Ruth te grieven en heel goed wetend, dat Titia, wanneer ze zou merken hoe het meisje gehoord en vernederd werd niet zou nalaten haar hierover te onderhouden, wist ze haar hatelijkheden altijd zóó te plaatsen, dat het Titia niet kon opvallen.

In de eerste weken van haar verblijf in het Kinderhuis had Ruth vaak op het punt gestaan zich bij Titia te beklagen, maar telkens weer had ze tot zichzelf gezegd, dat het beter was, om niet te klagen.

Juist dien middag had er een vervelend incident plaats gevonden en Ruth was blij, dat het net haar vrije avond was en ze in gezelschap van anderen zou zijn en niet den avond op haar kamertje, alleen met haar opstandige gedachten behoefde door te brengen.

Onder de kinderen was er één, 'n klein asthmatisch kereltje van vier jaar, dat Lize van Meeresteijn's volle liefde had. 't Was een leelijk ventje met een bolbleek gezichtje en kromme beentjes, die bijna te zwak waren om het lichaampje te dragen.

Het ventje was dol op Lize, die hem verzorgde en vertroetelde en vaak haar nachtrust opofferde, als hij een van z'n benauwde asthma-aanvallen had.

Titia, die wel voelde, hoe Lize in het door 't leven zoo misdeelde ventje, haar eigen tekort aan levensvreugde terugvond, liet haar alle zorgen voor kleine Jantje over en zuster Blom en de andere helpsters deden stilzwijgend hetzelfde.

„Jantje is juffrouw Lize's kind, hè Janneman?” kon zuster Blom vriendelijk zeggen en het verwarmde Lize's verkild hart. Ruth had ook wel de bizondere voorliefde van Lize voor het kind gezien, maar ze was nog niet genoeg boven haar wrok tegen Lize uitgegroeid om er steeds rekening mee te houden, dat Jantje „juffrouw Lize's kind” was.

Zonder het bepaald te willen, was toch ook haar voorkeur

naar „het leelijke eendje” zooals ze hem in gedachte noemde, uitgegaan. Dien middag had Ruth met de grooteren de aardige zangspelletjes gedaan en Jantje, die er een poosje naar had zitten kijken, was in huilen uitgebarsten omdat hij niet mee kon doen.

Het had Ruth zeer gedaan en ze was bij hem in een duinpan gaan zitten en had hem sprookjes verteld. Onder het vertellen had ze knipsels voor hem gemaakt en haar vaardige vingers hadden de sprookjesfiguren voor hem vastgelegd.

„O, kijk eens, Hans en Grietje en de heks!” had Jantje gejuicht en zijn magere handjes hadden voorzichtig de knipsels geliefkoosd. Zoo vond Lize hen, toen ze van de babyzaal komend, direct naar Jantje zocht.

„Juffrouw kan zoo mooi vertellen,” had Jantje gezegd. „En kijk eens, juffrouw Lize.” Hij liet haar op zijn naar haar uitgestrekt handje de knipsels zien. In haar jaloezie zag ze niet zijn stralende oogjes, die meestal zoo flauw stonden. Ze zag alleen Ruth, met den arm heengeslagen om háár kind, háár Jantje.

„Indringster!” beet ze haar toe.

Ruth, verschrikt, liet Jantje los en wilde opstaan. Maar het kind, de handjes naar haar uitgestrekt, smeekte: „Niet weggaan, juffrouw Ruth, nog één verhaaltje vertellen.”

Hij had de knipsels laten vallen en Lize, in haar woede, trapte ze weg in het zand.

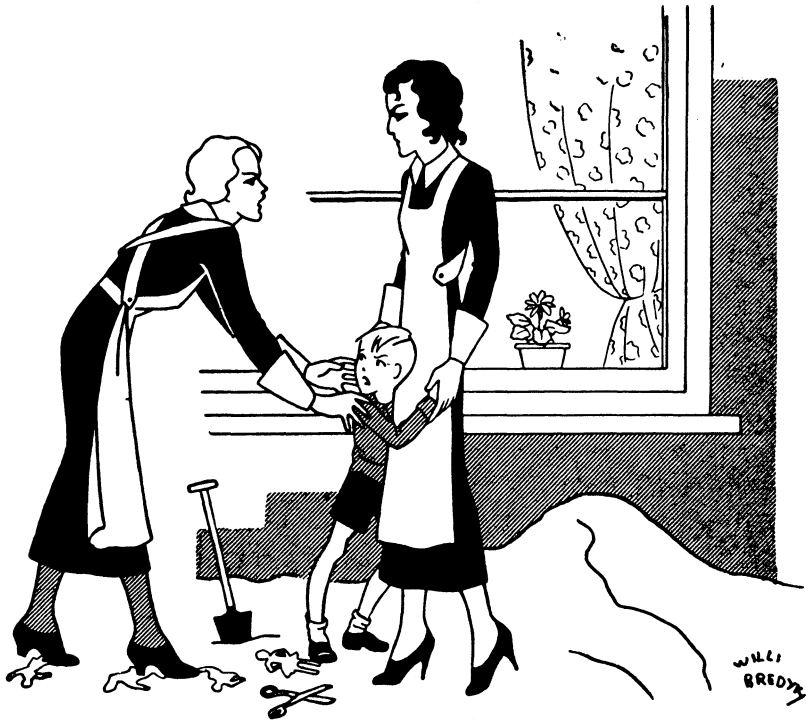
Ruth zag het en in haar oogen kwam een zóó felle gloed, dat het Lize even verschrikte.

„Juffrouw Ruth, nog een verhaaltje vertellen,” dreinde Jantje.

„Houd op met dat gejengel!” Lize zichzelf geheel vergevend, riep het hem nijdig toe en het kind, voor de eerste maal onvriendelijk door haar bejegend wendde zich onthutst van haar af en vleide zich tegen Ruth aan.

Lize, bleek van nijd, trok het ventje van haar af, dat zich echter krampachtig aan Ruth vastklemde.

„Ga naar je land terug, misselijke indringster! Maar dáár willen ze je ook niet!” riep ze, geheel buiten zichzelf.

„Ga naar je land terug, misselijke indringster!”

Ruth's tanden bebeten krampachtig haar lippen en ze stond op het punt heftig uit te vallen. Toen, al haar kracht verzamelend, schoof ze het kind van zich af en ging naar binnen.

Ze was naar haar kamertje gehold, had de deur op slot gedraaid en was toen in huilen uitgebarsten.

De tranen hadden verlichting gebracht en na zich ver-

frischt te hebben, was Ruth naar de baby-zaal gegaan, waar ze zuster Blom moest aflossen.

Deze had haar even oplettend aangekeken en toen op haar korte manier gevraagd:

„Slechte tijding van huis, Ruth?”

Ruth schudde heftig van neen. Ze durfde niet spreken, uit angst, dat het haar weer te machtig zou worden.

„Ik zou er wat om willen verwedden, als niet Lize haar weer iets onaangenaams gezegd heeft,” dacht zuster Blom, terwijl ze zich naar haar kamer begaf om te genieten van haar rustuur. En ze nam zich voor uit te visschen wat er weer voorgevallen kon zijn.

Zuster Blom was verpleegster in hart en nieren en Ruth's handigheid en werklust hadden haar hart gestolen.

„Tenslotte kan er niet altijd rekening worden gehouden met Lize's treurige levensomstandigheden. Ik vind, dat directrice dit een beetje te ver voert.”

Zuster Blom en Titia van Eerden, hoewel ze het uitmuntend met elkaar konden vinden, stonden mijlen van elkaar af. Zuster was de geboren verpleegster, Titia de geboren moeder. Zuster verzorgde de kinderen uit liefde voor het vak, Titia wijdde zich geheel aan het kind om het kind zelf.

En juist daardoor vulden beide vrouwen elkaar aan in hun streven het arme- en het gebrekkige kind te helpen. Waar Titia in haar groot medelijden wat te teerhartig voor het kind zou zijn geweest, was zuster daar om met ijzeren hand in te grijpen wanneer dit noodig bleek te zijn.

Dat het nooit tot botsingen tusschen hen kwam was te wijten aan Titia's grooten tact en zuster's respect voor het meisje, dat een leven van luxe en genoegens opgegeven had om zich geheel te geven aan haar werk van barmhartigheid.

Titia van Eerden — dochter van een welgestelden bankier — had niets gevoeld voor een leventje van uitgaan en pret maken of — zooals ze het vaak had gezegd: een van die

meisjes te worden, die gelukkig zijn met een two-seater, buitenlandsche reizen en een man „uit onze kringen.”

Jarenlang was het haar ideaal geweest, een huis te hebben, midden in de duinen, vlak bij zee, waar kleine kindertjes en gebrekkige stumperds, die licht en lucht moesten derven, opgekweekt konden worden, en waar men ze, althans voor eenige jaren, wat levensblijheid kon geven.

Ze had er met weinig menschen over gesproken, maar 't was in haar gegroeid en heel haar leven en denken was er op gericht. Met dit doel voor oogen had ze na haar H.B.S. tijd baby-cursussen gevolgd en haar diploma gehaald voor Kinderverzorging.

En toen was de strijd gekomen tusschen haar ouders en haar. De ouders, die niets liever wilden, dan haar een levendje te laten leiden volgens het recept van alle andere dochters van welgestelde ouders, waarbij ze zich geestelijk zoo hoog mocht ontwikkelen als ze zelf wilde, maar toch haar tol zou moeten betalen aan dat, wat men society pleegt te noemen.

Het had lang geduurd, eer Titia de overwinning behaald had en er waren tijden geweest, waarin ze gedacht had het schoone ideaal nimmer te bereiken.

Het had haar terneer gedrukt, maar niet verslagen en onwrikbaar was ze vast blijven houden aan het voor oogen gestelde doel. Maarten van Oosterwyck had den eersten stoot gegeven. Spontaan, had hij haar een stuk grond aangeboden, dat behoorde tot de eigendommen, die hij in Duinwyck bezat. En hij was het ook, die er haar ouders van wist te overtuigen, dat er voor hun dochter niets hoogers zou bestaan dan het bereiken van dit lang gekoesterd ideaal.

Maar, ondanks deze twee overwinningen zou alles niet zóó strijk en zet zijn gegaan, als daar niet de groote anonie-me gift was gekomen, die het Titia mogelijk had gemaakt het huis te laten bouwen zooals ze zich dat voorgesteld had.

Het geld was haar overgemaakt door een Bank, en men bewaarde daar het grootste stilzwijgen betreffende den gever.

Titia, in haar groote blijdschap over de verwezenlijking van haar ideaal, had er niet lang bij stil gestaan, maar Chita, haar intieme vriendin, had geheimzinnig gelachen en gezegd:

„Het is vast en zeker door Professor Pfeltz geschonken. Hij *had* een goed oogje op je, Ties, en al die jaren heeft hij je uit alle oorden van de wereld kaarten gestuurd.”

„’t Is mogelijk,” had Titia toegestemd. „Hij is een van de weinigen waarmee ik er over gesproken heb. Maar ’t is vijf jaar geleden en ik kan haast niet aannemen, dat hij ’t zich nog herinnerd zou hebben.”

Maar Chita bleef gelooven dat de beroemde violist die volgens het zeggen van velen, heel rijk moest zijn, de schenking gedaan had, als herinnering aan een van de weinige vrouwen, die indruk op hem hadden gemaakt.

„Ach, wat komt ’t er eigenlijk op aan,” had Titia gezegd. „De hoofdzaak is, dat we met bouwen kunnen beginnen.”

„Juffrouw Mendel, wat is u stil vanavond,” zei Tom van Eerden, die zich naast Ruth aan den duinkant had neergevleid. „Hebben de baby’s ’t u lastig gemaakt?”

„Menschen maken ’t je lastiger dan baby’s,” zuchtte Ruth en ze had er direct spijt van toen ze het gezegd had.

„Zijn er moeilijkheden?” vroeg hij haastig en hij richtte zich op. „U moet het prettig hebben in het Kinderhuis en Titia moet dit begrijpen.”

„O, maar ik *heb* het er prettig,” haastte Ruth zich te zeggen. „En uw zuster? die is buitengewoon goed voor me.”

„Titia is een beste meid,” zei hij hartelijk. „Jammer, dat ze zich dat baby-gedoe aangehaald heeft. Ze is nog veel te jong voor zooiets. Dat doe je als . . . nou ja, u begrijpt me wel, zoo’n beetje oude vrijsters-ideeën, hè?”

„Hoe kunt u zooiets zeggen!” verbaasde Ruth zich. „Uw zuster gaat er geheel in op en u doet nu net of 't zoo'n beetje Spielerei van haar is.”

„Och, ik geloof, dat je daar als man niet bij kunt. Ik stel mijn zuster heel hoog, hoor! maar after all had ik haar liever gezien als een vlotte jonge vrouw, die in andere dingen belang stelt, dan het opfokken van baby's.”

„Wat bedoelt u met andere dingen?” vroeg Ruth.

„Wat kijkt u me ernstig aan,” lachte Tom. „Zooiets van een strengen rechter,” hij dacht, dat Ruth's oogen in de avond-schemering diep violet en haar kopje, met het gescheiden donkere haar, zoo heel streng leken.

„Eigenlijk heelemaal niet het type waar ik van houd. En toch heeft ze een reuzen indruk op me gemaakt van het eerste oogenblik dat ik haar zag.”

„Ik geloof dat u ernst in een vrouw een onvergeeflijke zonde vindt,” zei Ruth langzaam.

„Heelemaal niet, maar er mag wel een beetje vroolijkheid, coquetterie, plaagzucht, enfin, alles wat de vrouw zoo bekoorlijk maakt, bij komen. Ik zou u ook graag wat vroolijker zien, al begrijp ik heel best, dat u er niet veel reden toe heeft. Maar, lieve hemel, u is nog zoo jong, het heele leven staat voor u open.”

„Ik kan heel vroolijk zijn. Vraagt u maar eens aan Pim en Pol. Maar het is niet de vroolijkheid zooals u die bedoelt.”

„We praten langs mekaar,” vond Tom. „U ziet mij misschien als een toonbeeld van luchthartigheid, die geen andere zorgen kent dan een das, die niet goed gestrikt is en geen andere vreugde kent dan oppervlakkigen jool.”

„Nee, zóó erg zie ik u niet!” lachte Ruth en ze dacht, dat die Tom van Eerden, geen sikkepit op z'n zuster leek, maar er wel erg gezellig uitzag. Zoo slank, gedistingeerd en verzorgd. „Nog heelemaal niet het type om een ernstigen esculaap te worden,” vond ze.

„Zeg lui!” riep Wim Weldam, „blijven jullie hier den heelen avond plakken?”

„We nooden het heele husje mee naar ons huis,” zei Maarten. „Mijn vrouw heeft een bowl staan waar je van omvalt.”

„We zijn in!” riepen bijna gelijktijdig Tom en Wim.

„De drinkebroers!” plaagde Pol.

„We geven Ties een belletje of ze ook komt,” stelde Chita voor.

Jan Bork, die naar huis wilde, werd gedwongen om mee te gaan en zoo ging de heele troep onder vroolijken kout naar „de Plaats”.

Jan Bork voelde zich even wat onwennig toen hij het huis betrad, waarnaar hij vaak in bewondering gekeken had, als hij er, naar zee gaande, langs liep.

Maar Maarten had het in zijn vermogen de menschen direct op hun gemak te zetten en in minder dan geen tijd voelde Jan Bork zich thuis in de groote antieke kamer, waar „de vrouwe van de Plaats” met de haar eigen gratie rond ging om de gasten van bowl te voorzien. Titia was ook gekomen en even gingen haar oogen in verbazing naar Tom, die er alwéér was.

Hij voelde haar verwonderde blikken en als een jongen, die op heeterdaad betrapt wordt, zei hij:

„Ik blijf maffen bij Wim, we hebben nog te werken.”

„Alles goed thuis?” vroeg ze.

„Perfect! de oudelui komen geloof ik, Zondag, met de van Haren's. Maar of ze bij jou of bij de Weldam's komen, dat weet ik niet precies meer.”

Titia schoot in een lach. Tom bracht immers altijd alle boodschappen die ze hem meegaven verkeerd over.

„Wat is het hier in-geuoegelijk,” zuchtte Pol, die in een gemakkelijken stoel was neergezegen, voldaan.

De tuindeuren stonden open en een zoete bloemenlucht kwam uit den tuin naar binnen.

Boven het donkere duin waartegen het huis lag blonk de maan en telkens, als een lichtende wiek, schoot langs den donkeren avondhemel het zoeklicht van den vuurtoren.

„Het is een avond om stil te mijmeren en mooie muziek te hooren,” zei Tom, die al eenige keeren geprobeerd had Ruth's door Pim zoo hoog geprezen cello-spel te hooren.

„Een idee!” riep Maarten. „Juffrouw Mendel, kunt u ons vanavond niet eens van uw spel laten genieten?”

„Ja, ja!” riepen verschillende stemmen dooreen.

„Wil jij me begeleiden, Stefan?” vroeg Ruth, die niets liever wilde, dan weer eens samen te spelen, iets, dat ze al dien tijd niet gedaan en erg gemist hadden.

„Misschien wil mevrouw van Oosterwyck . . .” zei Stefan, die toevallig gehoord had, dat Chita goed piano speelde.

„Ik speel niet van 't blad,” weerde Chita af. „Ik wil heel graag wat begeleidingen instudeeren en dan naderhand met je spelen, Ruth, maar vanavond luister ik liever.”

„Dan ga ik mijn cello even halen,” Ruth stond haastig op, maar Tom zei, dat hij haar niet alleen dit zware ding liet torschen en ging met haar mee.

Hij bleef in de huiskamer van het Eibersnest op haar wachten, toen ze naar boven was gegaan om de cello te halen.

Lize van Meeresteijn en Mia Wartens zaten aan tafel te handwerken. Tom had de snelle en spottende blikken gezien, die de beide meisjes wisselden, toen hij met Ruth binnen was gekomen en hij had er het land over.

„Vrouwen!” mopperde hij in zichzelf. „Gunnen mekaar geen cent. Steekt ze natuurlijk, dat Ruth zoo begaafd is. Ik hoop, dat ze me niet lang laat wachten, vervelend met die wezens te zitten, die toch over niets anders kunnen praten dan over „die schattige baby's.”

Vlugge schreden op de trap. Ruth, zonder cello, kwam binnen.

„Ik zal niet kunnen spelen,” zei ze dan en het leek Tom toe of haar lippen trilden. „Al m'n snaren zijn stuk en ik heb geen reserves.”

„Misschien van de zeelucht,” veronderstelde Mia Wartens.

„Ja, misschien wel.” Ruth keek even naar het over haar handwerk gebogen gelaat van Lize.

HOOFDSTUK VII.

Op het kantoor van de cacao-fabriek zat het personeel bijna amechtig te werken.

„Of die hitte dan nooit ophoudt!” zuchtte de één.

„Als 't zoo doorgaat vinden ze ons als gesmolten botertjes terug,” mompde een ander.

De directie had alles gedaan om verkoeling aan te brengen, doch tegen de buitengewone en aanhoudende hitte was niet veel te doen. Pim was te down om te mompieren. Ze zag bleek en het werken viel haar zwaar. Het was haar eerste zomer, zonder vacantie. Nu ze nog geen drie maanden op kantoor was, had ze nog geen recht op vacantie. En andere zomers waren ze met de heele familie naar buiten gegaan en had de hitte haar weinig gedeerd.

De ochtenden waren nog niet zoo erg, dan kon ze wel prettig doorwerken, maar o, de middagen, als de zon van twaalf uur af op hun ramen stond en de neergelaten stores het kantoor alle lucht ontnamen. Dan begon de kloppende pijn in haar slapen, het loome gevoel in armen en beenen, waardoor het bijna onmogelijk was rustig door te werken.

Iederen dag geloofde ze, dat ze ziek zou worden, maar als ze 's avonds aan het strand zat, dan trok langzaam de hoofdpijn weg en was ze den volgenden morgen weer frisch ge-

noeg om aan 't werk te gaan. Maar ze begon tegen de middagen op te zien als tegen een berg en het maakte, dat ze stil en down werd.

Jan Bork keek eens naar haar bleek gezichtje en hij had met haar te doen.

„Geen wonder,” dacht ie verteederd, „dat zoo'n klein raspaardje daar niet tegen op kan tornen.”

Hij was onvermoeid in het uitdenken van al wat verfrischung kon brengen en om de al wat betere verstandhouding tusschen Pim en de andere meisjes niet te verstoren, golden zijn ijsco en limonade-tractaties niet alleen haar.

„Hij heeft de geld-pest!” werd er dan geplaagd.

De chef — de door Pim zoo gehaten Bakels — liet oogluikend het in overhemd werken van het mannelijk deel der administratie toe en lachte toegeeflijk als Jan Bork inplaats van de vier uurs-thee, ijsco's liet aanrukken.

„Moet je den baas 't ijs uit dat bekertje zien lebberen!” lachte één van de meisjes. „'t Gaat 'm niks af! Zeg,” stootte ze Pim aan, die lusteloos met het kartonnen bekertje in haar hand zat. „Als je lang wacht is 't een plas! Lust je niet? Geef dan maar hier!”

Pim reikte haar loom het ijs over en toen zag haar buurvrouw pas, hoe bleek ze zag.

„Zeg, voel je je niet goed?” vroeg ze, zich naar haar overbuigend. Pim wilde zeggen, dat ze zich raar voelde en ze knikkebolde werktuigelijk met haar hoofd.

Toen was 't plotseling of er een waas voor haar oogen kwam en hoorde ze nog net haar buurvrouw gillen:

„Ze valt flauw!”

Het gaf een heele consternatie, toen Pim, bevangen door de hitte, van haar stokje ging.

Jan Bork droeg haar naar de binnenplaats van de fabriek en daar, in de schaduw van het gebouw werd ze neergezet en frisch afgewasschen met water en eau de cologne.

Toen ze bij kwam, keek ze in de ontstelde oogen van haar chef en Jan Bork.

„Waar ben ik?” vroeg ze verbaasd.

„Op bekend terrein,” lachte de chef, blij, het meisje, dat werkelijk angstig bleek had gezien, weer bij te zien trekken.

„U moet nog maar even rustig blijven zitten en dan naar huis gaan. 't Is toch al bijna vier uur.”

„Ja,” knikte Pim dankbaar en ze had het gevoel of haar oogen in haar hoofd ronddraaiden.

Telkens kwam er een van het personeel naar haar kijken en Pim dacht, dat ze hun toch zeker niet meer zóó onsympathiek moest zijn als in het begin.

„Ze zijn heusch wel goedig en ik geloof nu ook wel, dat de schuld van hun spinnigheid, bij mij lag. Wat voel ik me nog rarig! net of ik niets in m'n hoofd heb. Ik wou, dat ik al thuis was. Zou ik ziek worden? gewoon zalig om een paar weekjes niet naar kantoor te moeten! hè, 's morgens lekker te kunnen luieren en door moeder en Pol verwend te worden! het elf-uurs kopje koffie, waar ik hier soms naar smacht! misschien *ben* ik wel te zwak voor het kantoorleven. Jakkas, wat heb ik een raar gevoel in m'n maag, zoo wee! ik geloof nu toch heusch dat ik ziek ben. Als ik straks in de bus maar niet wagenziek word. Als ik me morgen nog zoo lam voel, ga ik vast *niet* naar kantoor.”

Een van de meisjes kwam naar haar toe met een kopje slappe thee en een beschuit.

„Jan zegt, dat je om twaalf uur niets gegeten hebt en je wel flauw kunt zijn.”

„Dat kan best,” zei Pim, voor de zooveelste maal getroffen door Jan's zorgzaamheid.

„Toe, blijf nog even bij me?” vroeg ze dan, terwijl ze gretig hapte in de knapperige beschuit.

„Nou effies dan. Voel je je al wat beter?”

„Ik geloof, dat ik honger had,” lachte Pim, die de beschuit achter elkaar opgegeten had.

„Kan best. De hitte en dan een leege maag. Zal ik nog een beschuit voor je halen?”

„Vin-je 't niet gek?”

„Bê-je!”

Ze draafde weg en kwam al gauw terug met nog eenige beschuiten.

„Bik maar lekker,” zei ze hartelijk. „Je krijgt warempel alweer kleur op je wangen. Nou, ik ga, zeg! 't Is druk.”

„Reuze goeierd,” dacht Pim, toen het meisje weer naar binnen was.

„Wat kan 't me nou ook eigenlijk bommen of die meisjes uit een ander milieu komen, dan ik gewend ben. Jan heeft gelijk: ik let teveel op uiterlijkheden. Die Jan . . .”

Haar hoofd geleund tegen den steenen muur, zat Pim genoegelijk te peinzen.

„Jan is een vent uit één stuk,” stelde ze dan vast. „Een vriend voor je heele leven. Maar of ie tevreden zal zijn met enkel vriendschap? ik voel, dat ie van me houdt, en al z'n zorgen en hartelijkheden *niet* voortkomen uit alleen maar vriendschap. Ik kan er tegen opzien, dat ie me het op een goeien dag zal zeggen en vragen of ik ook van hem houd. Nu is het allemaal zoo fijn tusschen ons. Hij heeft een reuzen goeien invloed op me. Wat is 't eigenlijk typisch, dat ik nooit met hem geflirt heb. Ik heb heelemaal niet m'n best gedaan om 'm te veroveren. 't Is allemaal zoo van zelf gegaan. Dat komt . . . ik geloof, dat 't van Jan zelf uitgaat. Hij is zóó natuurlijk, dat je niet anders kunt, dan je geven zooals je bent. Ik denk nooit of ie iets wat ik doe of zeg aardig, of geestig, of lief zal vinden. Ik ben knorrig als ik er zin in heb, of stil, of dol, maar ik verberg me nooit en ik schroef me niet op. Fijn is dat!

Hè, die beschuiten hebben me goed gedaan, ik voel me nu

lang niet zoo flauw meer. Even kijken of me neus niet glimt," Pim greep werktuigelijk achter zich naar haar taschje, schoot dan in een lach bij de veronderstelling, dat Jan er bij die appelenflauwte aan gedacht zou hebben haar taschje mee te nemen.

„Ik moest nu maar naar binnen sukkelen en aan het werk gaan," dacht ze en ze probeerde op te staan.

„Heeft u 't toch maar gewaagd?" vroeg de Chef, toen ie haar naar binnen zag stappen. „Da's nou niet verstandig. U ziet nog witjes."

Maar Pim, manhaftig, zette zich voor haar lessenaar en begon te cijferen.

„Ze moeten me nou niet voor zóó pietluttig aanzien," dacht ze dapper en langzaam aan voelde ze haar hoofd weer normaal worden. „Als je maar doorzet," dacht ze, tevreden over zichzelf, maar ze was toch wel blij, toen de klok vijf uur sloeg.

Het was een gewoonte geworden, dat Jan haar naar de bus bracht en bij goed weêr lieten ze een bus voorbijgaan, wandelden den weg op, net zoolang tot de volgende bus hen ingehaald had.

„Je gaat vanmiddag maar eerst nog een half uurtje bij ons in den tuin zitten, meteen een goeie gelegenheid om kennis te maken met moeder en de zussen. Als je nu direct in die bus stapt krijg je misschien weer een raren bol," bedisselde Jan.

„Ja, goed," zei Pim gedwee. Ze was hem dankbaar voor z'n goede zorgen, want nu ze op straat kwam, en de gloei-hitte van dien dag haar tegemoet sloeg, be kroop haar weer de angst om wagenziek te worden. Maar toen ze voor het vriendelijke huis stonden, waar Jan's ouders woonden, had ze alweer berouw, dat ze toegestemd had om mee te gaan.

„Zullen ze 't niet gek vinden?" vroeg ze.

„Welneen,” lachte Jan, terwijl hij den sleutel in het slot stak. „Je bent hun niet vreemd, hoor!”

Een concert van honden-geblaf en lange, uitgerekte vreugde-huilen klonk hen tegemoet toen ze de kleine hall binnentrapten.

„Vader's patienten. Je moet ze straks even zien,” zei Jan en hij voerde haar regelrecht naar den tuin, waar ze zijn moeder en beide zussen vonden.

„Pim Weldam, m'n moeder,” stelde hij voor en dan: „m'n geliefd zussenstel, Lies, Ans en Leni.”

Mevrouw Bork, een rijzige vrouw, met blond, aan de slapen al grijzend haar en heldere blauwe oogen — precies Jan's oogen, dacht Pim — verwelkomde haar vriendelijk. Ze schoof een tuinstoel aan, noodde Pim tot zitten en schonk al meteen twee kopjes thee in.

„Wat is het hier zalig koel,” zei Pim, die begon te bekomen van de hitte.

Jan vertelde van haar flauwte van dien middag.

„We schrokken ons een aap, toen Pimmetje als een zieke kanarie van d'r stokje viel.”

„Bevangen door de warmte,” stelde mevrouw vast.

„Wat zeg je van zoo'n handwerkende gemeente?” vroeg Jan. „Ben je ook altijd zoo in de weer met smyrna en kelim en hoe al dat fraais meer heet?”

„Neen, ik niet, maar moeder handwerkt voor de heele familie.”

„U schrijft,” zei Lies, de negentienjarige, oudste van de meisjes Bork en er was bewondering in haar stem.

„Jakkas,” dacht Pim, „daar heb je 't nou al. Is die Jan ook een klets!”

„Waar schrijft u in?” vroeg Ans, de veertienjarige bakvisch. Pim voelde zich onbehagelijk, nu al die eerlijke, blauwe oogen — ze hebben warempel allemaal dezelfde oogen, dacht ze — op haar gevestigd waren.

Ze had er nog even over gedacht een beetje gewichtig te doen en te zeggen, dat ze onder pseudoniem schreef en haar schuilnaam aan *niemand* wilde verraden, maar er was in al die Borkjes zoo iets natuurlijks en waars, dat het haar niet mogelijk was te pronken met iets, dat ze niet bezat.

„Och, die schrijverij van mij heeft niets om 't lijf. Ik heb me een tijdlang verbeeld, dat ik aanleg heb en ik heb in een onbewaakt oogenblik twee van m'n schrijfsels naar een courant gestuurd. Ze hebben daar niet eens de moeite genomen ze terug te sturen, ze zijn dus in de prullenmand verzeild geraakt, waar ze natuurlijk ook hoorden.”

Hè! dat was er uit en ze voelde zich opgelucht. Nu zou dat gezanik over d'r schrijverij wel ophouden.

Maar de meisjes Bork, die het o, eenig! hadden gevonden met een schrijvende Pim kennis te maken, wilden geen afstand doen van dit exquisite genoeg en geloofden haar niet.

Waarom zou Jan het dan gezegd hebben? die zoog het toch niet zoo maar uit z'n duim! neen, Pim — wat zag ze er schattig uit! finaal een dot! — Pim hield zich maar zoo en ze vonden dit geheimzinnig tintje nòg wel zoo aardig.

Naderhand, als ze wat meer eigen met hun was, zou ze 't natuurlijk wel vertellen.

„Wat heeft u een heerlijken tuin”, zei Pim, met welbehagen de zoete geuren opsnuivend die van alle kanten naar haar toestroomden. „Het doet me denken aan onzen tuin in stad; daar hadden we ook zoo'n weelde van bloemen.”

„En heeft u in Duinwyck geen tuin?” vroeg mevrouw Bork.

„Een tuin in wording,” lachte Pim. „Moeder en Pol doen de onmogelijkste pogingen om er wat van te maken, maar 't lijkt nog naar niets. We hebben meer duin, dan tuin achter ons huis!”

„Dan moet moeder er maar eens heen om te tuinieren,” zei Jan trots.

„Al wat je hier ziet is haar werk. Maar ze staat ook voor dag en dauw op om te ploeteren in haar lusthof.”

„O, maar mijn moeder heeft er ook slag van. Ze komt uit een tuindersfamilie.”

Vroeger zou Pim gezegd hebben, uit een boomkweekersfamilie.

„Jullie spelen de moeders tegen elkaar uit,” lachte Lies.

„Ben jij vrij vandaag?” vroeg Jan, zijn oudste zuster plagend door het haar strijkend.

„Blijf van m'n haar!” ze trok haar blonden bol terug.

„Kun jij ook niet hebben, dat ze aan je haar komen, Pim?” vroeg hij.

„Als 't netjes zit en Wim gooit 't met een zwaai naar voren, bij wijze van broederlijke liefkoozing, dan zou ik 'm met genoegen kunnen villen.”

„Dat schijnt dus typisch vrouwelijk te zijn. Lies heeft me eens — weet je nog, Lies? — in woede, omdat ik haar lokkenpracht in de war maakte, m'n fonkelnieuwe alpino van het hoofd gerukt en in zee gekwakt. Daar werd ie broederlijk door de golven meegenomen en dàg petje!”

„Verdiende loon,” vond Pim.

„En denk je, dat ie leergeld heeft gehad? hij zit eeuwig in m'n haar te grutten.”

„'t Is een iets, een heel klein iets, 't is een blonde lok door den wind bewogen!” zong Jan.

„Wat heb jij een goeie stem!” zei Pim verrast.

„Mensch, je kent m'n verborgen gaven nog niet!”

„Hij is bááááriton bij het Haaswijker mannenkoor!” plaagde Ans. „'t Is gewoon Tauber!”

„Hij wedijvert met den kanariepiet!” deed de twaalfjarige Leni er nog een schepje op.

„Leuk zoo'n zussenstel, vin-je niet? Begrijp je nu waarom ik vaak zoo somber ben?”

Pim schaterde het uit. „Jan en somber! Ze had nog

nooit iemand ontmoet met een zóó opgewekt humeur.

Waar deed dit huisgezin haar toch aan denken? wacht, ze was er. Aan de Marsmannen. Jammer dat die naar Groningen verhuisd waren. Er heerschte daar dezelfde saamhoorigheid en allemaal waren ze opgewekt en tevreden en konden ze bergen werk verzetten. Ze had nooit de vriendschap van Chita en Eef Marsman kunnen begrijpen en 't verwonderde haar ook niets, dat die, toen Eef naar Groningen was vertrokken, heelemaal doodgebloed was. Eigenlijk had ze altijd gedacht, dat Wim 't te pakken had van Eef, maar dat scheen toch niet zoo, schoon je van Wim niets zeggen kon, want die was zoo gesloten als een bus. Hemel, de bus! ze moest weg! hoe laat was het?"

„Ben je aan een roman bezig?" vroeg Ans, zich naar haar toe buigend.

„Voel je je weer minder goed? je bent opeens zoo stil," zei Jan.

„Noch 't een noch 't ander," lachte Pim. „Ik dacht er over, dat jullie gezin zoo lijkt op een familie waar we vroeger zoo dolgraag kwamen en die naar Groningen is verhuisd."

„Dan heb je nu een remplaçant voor ze gevonden," zei mevrouw hartelijk. „Moet je maar vaak bij ons komen."

„Graag," stemde Pim gretig toe. „En komt u dan eens gauw bij ons? U is net wat voor moeder en Pol. En zegt u alsjeblieft allemaal Pim, want dat vind ik veel genoegelijker. Maar nu moet ik weg, anders ben ik niet op tijd aan tafel en is „de kloek" ongerust. Moeder is een ongelooflijk angstige kloek, daar moeten we absoluut rekening mee houden."

„Pim, Lies heeft een vraag aan het puntje van d'r tong hangen, maar ze durft 't er niet af te laten glippen, ik zie 't aan haar. Ze zou in haar kwaliteit van leerling-verpleegster zoo dolgraag „het Eibersnest" zien. Wil jij haar eens meenemen?"

„Nou en of! Ties is altijd verrukt als de menschen belangstelling voor haar schreeuwers-kolonie hebben.”

„O, dan zie je Ruth,” zei Ans dweepziek.

„Sinds ik verteld heb van de prinses uit het Oostersche sprookje, die zoo mooi cello kan spelen, is dat malle kind aan het dwepen geslagen. Was jij ook zoo'n dweepster toen je een bakvisch was?”

„Ik ben het nog,” bekende Pim. „En ik moet me altijd geweld aandoen te zorgen, dat mijn fantasie me niet te ver voert.”

„Nou ja, fantasie, dat is weer wat anders,” vond Lies. „Als jij die niet had, dan zou je niet kunnen schrijven.”

„Houd toch eens op met dat gedaas over m'n schrijverij,” zei Pim een beetje kregel. „'t Is niets en het *wordt* niets! Ik ben bezig een behoorlijke kantoorplurk te worden en ban alle fantasie uit m'n hoofd.”

„Sorry,” vond Ans en ze keek haar meewarig aan.

„Wat sorry!” zei haar moeder en haar wakkere oogen bleven een moment op Pim rusten. „Pim hoeft, al is ze dan, zooals ze het zoo grappig uitdrukt, kantoorplurk, haar fantasie heusch niet den kop in te drukken. Het kan best samen gaan. Als je werkelijk aanleg tot schrijven hebt, Pim, dan zal het er heusch wel uitkomen. En alles wat je doet is mooi, als je 't maar met liefde doet.”

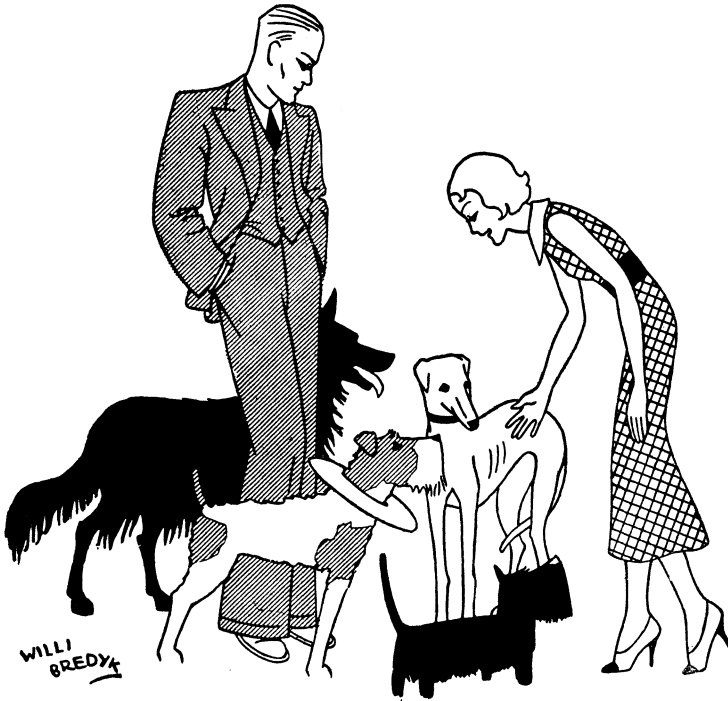
Jan keek tersluiks even naar Pim. Zou ze zijn moeder niet verkeerd beoordeelen en denken dat ze wat kort af was? Moeder had zoo'n gedecideerden toon en de menschen, die haar niet kenden, kregen vaak een geheel verkeerden indruk van haar.

„Ga je nog even mee naar de woeven-kolonie zien?” vroeg hij.

„Gauw dan,” zei Pim en zich naar mevrouw Bork wendend: „mag ik nog eens terug komen? ik vind 't ongelooflijk gezellig bij u.”

„Kom zoo vaak als je wilt en als ik van de week tijd heb loop ik eens bij je moeder aan. Jan, denk je er aan, dat we klokslag half zeven eten?”

„Geen overbodige waarschuwing,” lachte hij. „Te laat aan tafel komen is mijn specialiteit.”

„O, een houten hond!” riep ze verrukt uit.

„Goeie hemel, wat een kabaal!” zei Pim, toen ze het vertrek binnen kwamen, waar deels in hokken, deels vrijelijk rondlopend, de patienten van Jan's vader waren ondergebracht en waar, met uitzondering van een paar zieke dieren, alles kefte en kwispelstaarte.

„O, een houten hond!” riep ze verrukt uit, toen ze een ruigharigen terrier zag met een kartonnen kraag om. „Waarom heeft die lieve schat zoo'n martelwerktuig om?”

„Opdat hij zich niet krabbel” verklaarde Jan.

„Ik ben dol op die beesten! wat een geestige koppen hebben ze en hun pooten zijn net van hout. En wat is dat voor een klein, wit liefje?”

„Da’s een Las Palmas-woef. Pittig diertje, hè?”

„Waarom is die hier?”

„Ambtsgeheim.”

„Jakkie, hij heeft toch geen . . .?”

„Hoe kom je er bij? Al wat hier rondhuppelt is in ieder opzicht ongevaarlijk.”

„O, kijk eens, dat kon een broer van Ruff zijn! kom eens hier, geef me de vijf, kameraad!”

De mooie poolhond lei z’n poot in Pim’s hand.

„Ben je ziekie’s, liefde? O, Jan, ik moet weg, wat jammer, mag ik nog eens weer naar ze komen kijken? Ik ben dol op honden. Ze zijn veel liever en trouwer dan mensen.”

„Wat draaf je weer door, malle Pim. Die uitspraken van jou . . .”

„Ik moet draven!” lachte ze, „m’n bus!”

De halte was vlakbij en Pim kwam nog juist bijtijds.

„Dag!” wuifde ze naar Jan en dan zeeg ze ademloos neer op de eerste de beste bank.

„Skarrell” zei een plagerige stem achter haar en zich om-draaiend keek ze in de vroolijke oogen van Marijtje, het meisje van de Oosterwyck’s. „Je mô-nog zegge, da’je geen verkeerung hêt! ze zien je temet alle dag mê Jan van paardendokter!”

Pim, die in een opgewekte stemming was, proestte het uit om het „paardendokter.”

„’n Echte jongen, anders. Je ben’ook nie’mal, d’r ben d’r puur wel lilliker, ook? Je zien nie’eens da’je vader achter je zit!”

Pim, verschrikt, keek om.

„Jakkies,” dacht ze, „ik lijk wel een meisje van zestien, dat

schrikt als haar vader merkt, dat ze met een jongen loopt! Wat ziet vader er weer vreeselijk moe uit. Dat heen en weer trekken in die warmte is niets voor hem."

Ze stond van haar plaats op en ging naast hem zitten.

„Dag vader!"

Hij was zóó in gedachten verdiept geweest, dat hij haar niet had zien binnen komen.

„Wat ben je laat, Pim. Heb je zóó lang moeten werken?"

Pim moest even lachen. Vader beschouwde hen nog als kleine meisjes en wilde liefst geheel op de hoogte zijn van al hun doen en laten.

„Nee," zei ze dan, „ik was op tijd klaar, maar ik ben nog wat bij de Bork's blijven hangen."

„Bork's? wie zijn dat?"

Pim had willen zeggen: de paardendokter. Maar vader kon nooit pretjes velen en hij zag er zoo afgemat uit. O, wat was vader toch oud geworden in dat laatste half jaar.

„De vee-arts van Haastwijk. Z'n zoon is boekhouder bij ons. Aardig gezin."

Vroeger zou vader gevraagd hebben: zijn 't lui waar je mee om kunt gaan, nu zweeg hij. Arme vader, dacht ze. Wat moet het allemaal erg' voor hem zijn en wat lijkt het me moeilijk op zijn leeftijd zich in dien grooten ommekeer te moeten schikken.

Ze schoof nog wat dichtër naar hem toe en stak impulsief haar hand door zijn arm.

„Wat is het mooi buiten, hè vader? vooral zoo laat op den middag, als de duinen wazig zijn van die broeische hitte."

Hij keek haar aan en ze zag in zijn afwezigen blik, dat hij haar niet verstaan had.

„Ben je tevreden met je werkkring?" vroeg hij dan.

„Ja, vader, nu wel. Maar in het begin was het moeilijk."

„Gelukkig." Er kwam iets als een kreunende zucht uit zijn borst.

„Neemt u het niet zoo zwaar,” fluisterde ze. „We zijn toch allemaal tevreden en we hebben nog zooveel vóór boven anderen.”

Hij knikte.

„Ik had jullie zoo graag geheel onbezorgd achtergelaten.”
Er ging een koude rilling door Pim heen.

Zooiets had vader nog nooit gezegd. En hij zag er zoo slecht uit!

„Geld brengt geen geluk,” zei ze zacht.

„Jullie bent lief, allemaal,” zijn stem sloeg over. „En je moeder . . . je moeder . . . dat is . . .”

„De grootste schat op aarde,” trachtte Pim opgewekt te zeggen, want ze zag in zijn oogen tranen.

„Er *moet* een dokter komen,” dacht ze. „Misschien is het alleen zenuwoverspanning, maar dit is niet gewoon. Ik zal er direct met Maarten over spreken.”

Toen ze uit de bus stapten, zag ze hem even wankelen en snel greep ze zijn arm.

„Voelt u zich niet goed, vader?” vroeg ze bezorgd.

„Een beetje duizelig.” Hij steunde zwaar op haar arm.

„De warmte,” trachtte Pim opgewekt te zeggen. „Ik had het ook te pakken vandaag.”

De weg naar huis scheen haar eindeloos en hij leunde hoe langer hoe zwaarder op haar. In den voortuin zag ze moeder en Pol al den weg afkijken of ze nóg niet kwamen.

„Wat zal moeder schrikken, hij ziet zoo bleek,” dacht ze.

Natuurlijk zag moeder het direct en er was even een namelooze angst in haar oogen, maar dan, direct opgewekt doende, zei ze:

„Last van de warmte, oudje? Kom maar gauw binnen, zullen we je eens heerlijk opfrisschen.”

„Co'tje,” stamelde hij.

Juist op den drempel van de kamer zakte hij ineen.

„Moeder!” gilte Pim.

„Stil maar,” susde Pol. „Vader is alleen maar bewusteloos. Ga jij gauw naar dokter en vraag meteen of Maarten hierkomt. Liggen laten moeder, alleen maar probeeren z’n goed los te krijgen.” Ze schoof een kussen onder zijn hoofd, peuterde met trillende vingers zijn boord los, haalde eau de cologne en wiesch slapen en polsen af.

„Maakt u zich maar niet ongerust, hij zal zoo wel bijkomen,” fluisterde ze haar moeder in, die geknield bij haar man lag en in wanhoop keek naar het bleeke, vertrokken gelaat.

Een half uur later was hij door de vereende krachten van den dokter en Maarten naar boven getransporteerd en lag hij op zijn, voor de open balcondeuren geschoven, bed.

Dokter ging niet weg voor het bewustzijn weergekeerd was. Dan bracht Maarten hem naar beneden en liep nog even den weg met hem op.

„Hart?” vroeg hij kort.

„Geen defect gelukkig,” stelde dokter hem gerust. „Een nerveus hart, tengevolge van zenuwoverspanning. Ik kom straks nog even bloeddruk opnemen, ’t is beter hem nu maar met rust te laten. Je hoort ’t dan nog wel van me.”

Maarten rende naar boven om zijn schoonmoeder gerust te stellen. Zachtjes deed hij de deur van de slaapkamer open om haar een wenk te geven, dat ze komen zou.

Ze zag hem echter niet. Haar heele aandacht was bij haar man. Maarten keek met ontroering naar haar, zooals ze daar zat bij het bed, haar hand in de zijne, in de oogen die liefdevolle blik, dien hij zoo goed van haar kende en die zijn heele hart gestolen had.

„Zie je,” dacht hij, „zoo moet het zijn, als je samen oud wordt. Is ’t niet mooi, die twee witte hoofden, die samen zooveel lief en leed hebben gedeeld? En vader, zoo’n knor-repot vaak, zoo’n machthebber, wat voelt ie zich, nu hij de sterke man niet meer is, klein en veilig bij z’n Co’tje. Dat

Co'tje, trouw, warm wijfje! Ze kunnen voor mijn part al dat moderne gedoe van tegenwoordig cadeau krijgen. Ik hoop, als *ik* oud word, dat er dan een vrouw met net zulk wit haar hand in hand met me zal zitten."

Toen trok hij zacht de deur dicht en ging naar beneden, waar hij Pim en Pol, die ook al als parkieten bij elkaar hokten, in kennis stelde met wat dokter gezegd had.

„Nogal hoopvol, hè baby's? Geen hart-defect. Nou, ik kom straks nog eens kijken. Ik ga 't nu eerst Chita even vertellen, die zal dan wel op een holletje hierheen draven, Bye!"

„Da's waar ook," zei Pol. „Chita weet 't nog niet! Waar was ze dan toen Pim je kwam halen?"

„Bij Ties, die had haar gevraagd even te komen, want ze had haar iets belangrijks mee te delen.

„'t Zal toch niet in verband staan met Ruth?" zei Pol, toen Maarten weg was.

„Dat weet ik niet. Maar *is* er dan iets gaande?"

„Ruth zegt niets, maar ik merk toch wel, dat er iets is wat haar hindert."

„Jammer zeg! en Stefan? heeft die vrede met zijn beroep?"

„Hij werkt met hart en ziel, maar ik heb toch het idee, dat hij het alleen doet om zoo gauw mogelijk naar Palestina te kunnen trekken."

„Is daar dan kans op?"

„Ze krijgen nogal bemoedigende brieven van hun ouders. Wat zal 't naar zijn als Ruth weg is. Ik heb me heel erg aan haar gehecht en dat doe ik niet zoo gauw, dat weet je wel. Nu ik zoo weinig meer aan jou heb, is 't prettig, dat ik een vriendin als Ruth heb."

Pim boog een beetje schuldig het hoofd. Had ze Pol niet erg verwaarloosd de laatste maanden? Gaf ze niet al haar vrijen tijd aan Jan? Ze was 't zoo als vanzelf sprekend gaan vinden 's avonds langs het strand te wandelen met Jan, had

er heelemaal niet aan gedacht, dat het een gemis voor Pol beteekende.

„Wat ben ik toch een egoïst,” zuchtte ze hardop.

„Och,” zei Pol, die direct begreep waar dit op sloeg. „Ik kan me best voorstellen, dat je, als je zoo'n heelen dag op kantoor hebt gezeten, graag vrij wilt zijn. En Jan en jij kunnen het zoo best met elkaar hebben.”

„Ja, dat is zoo. Ik heb me nog nooit zóó vertrouwd bij iemand gevoeld. De meeste jongens zijn vervelend als je langeren tijd met ze omgaat, maar Jan wint bij een langdurige kennismaking. Hij is zoo recht door zee, weet je en hij laat je zoo heerlijk vrij. En . . .”

„Ik merk 't al, hij is dè man! waar of niet, Pim?”

„Ik geloof 't wel,” zei Pim en ze sloeg haar blijde oogen naar Pol op. „Jan heeft me nog nooit iets gezegd, dat maar even op een declaratie lijkt, toch voel ik, dat hij van me houdt.”

„Als je dät maar zien kan,” lachte Pol. „En Pimmetje,” plaagde ze. „Waar blijven nou al je idealen van een man met eenige auto's en een jacht en weet ik wat al meer?”

Pim keek naar buiten, naar de wazige verten, toen zei ze langzaam: „Vanmiddag, in de bus, zei ik tegen vader: „geld brengt geen geluk” en ik zei het *niet* om hem te troosten. Jij weet het wel het beste, hoe ik die eerste twee maanden het geld gemist heb en er onder geleden heb, dat ik niet meer het weeldekind van vroeger was. Maar het werken onder meisjes, die het allemaal veel minder hebben dan wij en het omgaan met Jan, die zulke gezonde en mooie ideeën heeft, hebben me tot de overtuiging gebracht, dat het geluk niet in geld zit. En daarom geloof ik, dat ik het naderhand niets erg zal vinden als ik een man krijg, die maar een heel eenvoudig bestaan heeft.”

„Moeder heeft het van ons allemaal het beste geweten.”

zei Pol. „Die heeft al die weelde en dat gefeest nooit op prijs gesteld. Die is ook de eenige geweest, die zich onmiddellijk heeft aangepast.”

„Maar vader, Pol. Zal *die* ooit den slag te boven komen?”

„Met behulp van z'n Co'tje wel. Ik geloof, dat die inzinking hem heel veel goed zal doen. Nu *moet* hij wel rust houden. Moeder moet maar veel bij hem zijn, daar zal ik wel voor zorgen. Je zult eens zien, hoeveel goed het hem zal doen.”

„Maar de zaken, Pol!”

„Kan z'n compagnon best alleen af, zooveel is er, jammer genoeg, niet te doen.”

„Wat zie jij de dingen toch altijd kalm en helder in.”

„Aard van 't beestje.”

„Zeg, Pol.”

„Ja?”

„Vind je niet, dat ons heele husje veel vredelievender is tegenwoordig? Er wordt lang niet meer zooveel gekift.”

„Mooi woord!”

„Zeggen de meisjes op kantoor altijd en het drukt zoo kernachtig uit wat je meent. Maar, is 't niet zoo?”

„Ja, 't is mij ook opgevallen en 't is verklaarbaar als je er goed over nadenkt. Wat bleef er vroeger te wenschen over voor ons? Immers niets. We konden aan iedere sport mee doen, zooveel jurken hebben als we maar zelf wilden. Uitgaan deden we zooveel, dat alle pret er eigenlijk al van af was. Alle dingen, waar andere meisjes tijden lang reikhalzend naar uitzien, werden ons maar zoo in den schoot gegooid. Had *jij* nog wenschen? denk maar eens aan onze verjaardagen, hoe we onze hersens suf pijnigden om iets te bedenken wat we graag wilden hebben. Noodgedwongen zeiden we dan maar iets, dat we heelemaal niet wenschten of noodig hadden. Zooiets is niet goed, hoor! dat verslapt en maakt ontevreden.”

„'t Is of ik Jan hoor,” lachte Pim.

„Maar zoo is het ook en dat is ook de reden, waarom we altijd zoo kiftten, zooals jij zegt. We waren verzadigd van alles en wisten het niet eens en dit bedierf ons humeur en maakte ons prikkelbaar tegen elkaar.”

„'t Kan best zijn,” gaf Pim toe. „En toch kan ik soms hopeloos naar de dingen van vroeger terug verlangen.”

„Nou ja, er blijven altijd dingen die je mist en je wordt niet in twee maanden tijd van een oververzadigde weeldepop tot een tevreden, evenwichtig mensch.”

„Daar komt Chita aanrennen,” viel Pim haar in de rede. „Hemel, wat is ze opgewonden! Ze struikelt haast over d'r hoge hakjes!”

De jonge mevrouw van Oosterwyck, gejaagd en zenuwachtig, kwam binnen.

„Kinderen, wàt *vreeselijk* van vader. *Waarom* is Maarten me niet direct komen halen. Je zult zien, dat het *niet* goed afloopt. O, wàt een ellende!” Ze liet zich neervallen op een stoel en barstte in snikken uit. Pim, die nooit geduld voor de wat opgewonden zuster had, haalde 'n beetje onverschillig de schouders op.

„Poehaai maakt die Chita altijd,” dacht ze wrevelig en ze vergat, dat het nog niet zo lang geleden was, dat ze zelf ieder oogenblik in huilen losbarstte.

Maar Pol, haar hand op Chita's schouder leggend, zei bedarend:

„Dokter ziet het heelemaal niet zoo donker in. 't Is eenvoudig de reactie van al wat vader den laatsten tijd heeft doorgemaakt en je moet bedenken, dat hij 't zag aankomen en er niet over gesproken heeft vóór hij volle zekerheid had.”

„Ja, dat is zoo. Geloof jij heusch dat hij weer beter zal worden?” Ze hief haar mooie donkere oogen, die vol tranen stonden, naar Pol op.

„Surely, darling.” Pol streek even over het donkere golvende haar en ze had, zooals zoo vaak, het gevoel of zij de oudste van hen allen was.

„Waar is Wim? weet die 't al?” vroeg Chita.

„Wim zou bij de van Eerden's eten en dan met Tom hierheen komen. Tom blijft het week-end over.”

„Alweer!” verbaasde Pim zich. „'t Zit diep bij Tommetje. Denk je, dat Ruth iets voor hem voelt?”

„Ik weet het niet. Soms denk ik van wel, dan is er iets in haar oogen, wat ik er anders niet in zie, maar een volgenden keer merk ik er weer niets van en is ze op het onverschillige af.”

„Ruth heeft het niet gemakkelijk in het Kinderhuis,” zei Chita. „Ties ziet het wel, hoe ze te lijden heeft onder de hatelijkheden van Lize, maar zoolang Ruth niet klaagt wil ze niet ingrijpen. Ties stelt haar erg op prijs, ze is na zuster Blom de flinkste en handigste van allemaal.”

„Hè, gelukkig!” zuchtte Pol tevreden. „Ik was al bang, dat er iets met Ruth was, toen Maarten zei, dat Ties je had laten roepen omdat ze je iets belangrijks had mede te deelen.”

„O, ja,” lachte Chita, „dat vertel ik jullie straks wel, ik ga nu eerst even naar vader. Je hebt me zoo fijn gerustgesteld, Pol, ik was zoo bang, dat Maarten maar iets gezegd had, om me niet te erg te laten schrikken.”

„Nou, daar had je toch nog niet dood van gegaan,” plonsde Pim, die al die weekheid tegenover Chita niet goed kon hebben, er uit.

„Nee, ik had er niet dood van gegaan, maar 't is nu beter, dat ik niet onnoodig schrik.”

„Wat is er dan?” vroegen ze als uit één mond.

Wat maakte Chita's gezicht opeens zoo onbeschrijfelijk zacht en teeder? Wat gaf haar oogen een zóó groote straling?

„Ik verwacht een baby,” zei ze dan zacht.

„O!” twee paar meisjesarmen in een vaste omstrengeling om haar heen.

Drie jonge hoofden dicht bij elkaar.

Zoo vond mevrouw Weldam hen, toen ze zacht de kamer binnen kwam.

„Hoe is vader?” ze vroegen het tegelijk.

„Hij slaapt heerlijk rustig en ik ben even weggeglipt om het jullie te zeggen.”

Toen vertelden ze haar wat dokter gezegd had.

„Ik was er zelf al niet bang meer voor,” zei ze rustig. „Ik heb ’t zien aankomen en het verwacht, maar toen ik hem zoo plotseling zag neervallen was ik vreeselijk geschrokken. Nu ben ik blij, dat het zoo ver is, want nu *moet* hij wel rust nemen.”

„Precies wat Pol zegt! Moeder en jij zijn ’t toch altijd eens,” lachte Pim.

„Is ons kloekje niet flink?” prees Pol haar moeder. „Als je denkt: o, hemel! wat zal moeder zich overstuur maken, dan komt ze als de kalmte zelf naar binnen stevenen.”

„Ze is een wondermensch,” zei Chita.

„Weet moeder ’t al?” vroeg Pol.

„Moeder wel, vader nog niet. Maar we zullen het hem nu gauw vertellen,” zei Chita.

„Otepoe!” plaagde Pol. „Kloekje, Kloekje, wat wordt je oud!”

„Kijk ze eens glanzen! nu kunnen wij wel inpakken!” lachte Pim en dan vreugdevol, „nu worden we tante, Polletje! Naar wie noemen jullie het? Wat hebben jullie liever, een meisje of een jongen?”

„Hoor nou zoo’n vraagal, dat heeft nog allemaal den tijd,” kalmeerde mevrouw Weldam. „Nou, kinderen, ik ga weer naar boven. Als vader wakker is, roep ik je wel, Chiti.”

„Gelukkig weer eens een lichtpuntje in den huize Weldom,” zei Pim.

„Vertel nu eens wat er bij Ties aan 't handje was?” vroeg Pol.

„O, ja, dat is prachtig,” lachte Chita. „Je weet toch, dat Ties en ik steevast geloofden, dat de anonieme gift door Professor Pfeltz gestuurd was.”

„Ja!” riepen ze allebei gespannen uit. „En?”

„Nou, de brave borst heeft er part noch deel aan en 't is een geluk, dat Ties er in haar brieven nooit op gezinspeeld heeft.”

„Van wie is het dan?” Pim was één en al belangstelling.

„Van de van Haren's.”

„Jakkie!” zei ze teleurgesteld.

Chita en Pol schoten in een lach.

„De hoofdzaak is toch maar, dat Ties het geld heeft gekregen,” vond practische Pol.

„Nou ja, maar alle romantiek is foetschie,” vond Pim. „Ik had stellig gedacht, dat die Prof nog eens terug zou komen en we een happy ending zouden krijgen.”

„Ik ook,” gaf Chita toe. „Eerlijk gezegd, is 't voor mij ook een teleurstelling.”

„En wat zegt Ties ervan?” vroeg Pol.

„O, die heeft er vreeselijken schik van en denkt er net zoo over als jij, Pol.”

„Dan geeft ze ook geen lor om hem,” stelde Pim vast.

„Doet ze ook niet.”

„Gaaf ze nou heusch zoo op in al dat kindergedoe, dat ze de liefde heelemaal uitgeschakeld heeft?”

„Ja,” verzekerde Chita haar. „Ze is een van die zeldzame vrouwen, die zich geheel geeft aan het ideaal, dat ze zich van jongsaf voor oogen gesteld heeft. Ze had even goed non kunnen worden, of naar Indië kunnen gaan om zich het lot van de Melaatschen aan te trekken. Ties gaat één rechten

weg en daarop is geen weifeling mogelijk. En ze is gelukkiger dan wij allen tezamen,"

„Ik kan er niet bij," zuchtte Pim. „Jij Pol?"

„Neen." Haar ernstig gezichtje stond bijna strak. „Ik kan me wel voorstellen, dat je zooiets doet als je . . . met iedere kans om *zelf* een gezin te vormen afgerekend hebt. Maar dan ook pas na een heel langen strijd."

„Daar is dokter," zei Chita. „Jammer, dat vader nu wakker wordt gemaakt. O, kinderen, als alles maar goed is."

„Piekerbol!" Pim spoedde zich naar de deur, liet dokter binnen, die direct naar boven ging. Even later kwam ook Maarten, die dokter had zien gaan en benieuwd was naar den uitslag van het verdere onderzoek.

„Zoo, drie gratiën! Jullie zitten daar als drie vogels op één tak! Zit de kleine vrouw in den piepzak?"

„Nu niet meer zoo erg. Pol zegt . . ."

„Wat *ik* zeg maakt geen indruk. Heb ik je soms niet gerustgesteld? Maar, dat werd niet geloofd en mevrouw rende als een bezeten kippetje naar de oude kippenren!"

„Jaloersch wezen!" plaagde Pim. „Ik geloof, dat alle mannen dat hebben, naijver op het ouderhuis."

„Kind, hij maakt maar een pretje," verdedigde Chita haar man.

„Dat zit nog," zei Maarten, die 't toch wel eens vervelend vond, dat zijn vrouw zoo erg vaak naar haar ouders ging.

„Wacht maar," profeteerde Pol. „Als „hèt" er is, dan bestaat ze niet meer voor ons."

„Zeg, jullie moeten een naam zoeken," vond Pim, „we kunnen maar niet steeds over „het" spreken. In ieder geval is het „dè baby," Pol."

„Maar, hèt kind!" lachte Pol. „Ik ben ook voor een naam, toe, bedenken jullie die gauw."

„Jullie benoemen zeker niet. Al die eeuwige zelfde namen geven maar last," zei Pim.

„Vertellen?” vroeg Maarten.

„Toe maar,” moedigde Chita hem aan.

„Als 't een jongen is dan heet ie Maarten, als een rechtgeaarde van Oosterwyck en als het een meisje is, Ariane,” verklapte Maarten.

„O, eenig!” jubelde Pim. „Ariane; is er niet een film van dien naam? O, ik hoop, dat het een meisje zal zijn.”

„Ik ga direct broeken breien voor m'n neef of nicht,” beloofde Pol. „Rose broeken met voeten, die vind ik zoo eenig!”

„Wacht nog maar even met kleertjes maken . . .” zei Chita. „Moeder zegt . . .”

„Dat zijn ouderwetsche begrippen,” vond Pim. „Moeder is bijgeloovig, dat weet je. Daar storen we ons niet aan, Christine Wilhelmina.”

„Wij gaan aan den slag, Pauline Ernestina. Voortaan zal men ons breiende of hakende zien tot heil van de Oosterwycksche spruit!”

HOOFDSTUK VIII.

Ruth had de wacht en ze zat in de kleine kamer, die grensde aan de baby-zaal, den brief te lezen, dien ze zoo juist uit Palestina ontvangen had. Haar oogen vlogen langs de regels die een zoo dierbare hand geschreven had.

Toen vouwde ze den brief dicht, streek er zachtjes over heen en bleef dan in gepeins verdiept zitten.

Het was een warme Septemberavond en ze had de balcondouren geheel opengeslagen.

Vóór haar lag het vredig duinlandschap, zag ze de torenspitsen van de twee oude kerkjes, de kleine villa's die tegen de duinen aan lagen, heel in de verte het huis van Maarten van Oosterwyck en aan den anderen kant „Huize Jacoba.”

„Ik heb dit alles lief gekregen,” mijmerde ze, „liever, dan ik had kunnen denken toen ik hierheen kwam. We hebben er niets dan warmte en goedheid ondervonden, Stefan en ik. Het heeft gemaakt, dat ik veel van m'n wantrouwen ben kwijt geraakt. Maar zoolang er nog mensen in mijn omgeving zijn als Lize, zoolang zal er nog rassenhaat zijn in de wereld. En dit weten maakt me altijd ' weer treurig. Waarom hoeft het? ik ken dit gevoel niet, voor mij bestaan er alleen maar goede en kwade mensen en als ik van ze houd, dan vraag ik niet welk geloof ze belijden, dan heb ik ze lief als mijn broeders en zusters. Zal het dan nooit komen het „Alle Menschen werden Brüder?” Zal er *altijd* strijd en oneenigheid zijn?”

Haar oogen dwaalden weer langs de verschillende huizen waar ze zich zoo thuis gevoeld had.

„Toen ik hier kwam, hoopte ik zoo vurig op den brief van moeder, die me zou zeggen, dat we komen konden en we weer bijeen zouden zijn in vrede en geluk. En nu ik den brief heb, waarin moeder en vader de blijde tijding brengen, dat we komen kunnen zoo gauw als we kunnen en willen, nu is de vreugde niet onverdeeld, nu voel ik, dat ik hier iets achterlaat, dat me heel dierbaar is geworden. Het Eibersnest met al die kleine schatten en Titia, Pim en Pol en die lieve moeder van ze, Maarten en Chita en tenslotte ook . . . Tom!”

De brief in Ruth's handen ritselde, nu ze dien heftig omklemde.

„Ik heb me verzet tegen mijn gevoel voor Tom, omdat ik niet over het idee heen kan komen, dat ik het *nu*, na al wat we ondervonden hebben in ons geboorteland, niet *mag* doen. Mijn trots verzet er zich tegen. Tom heeft het niet weg kunnen praten in de avonden, dat we aan het strand wandelden en zulke ernstige gesprekken hielden. Het is goed, dat ik gauw weg zal gaan, ik zou dit niet lang hebben uitgehouden en ik zou me teveel aan hem gehecht hebben. En Titia, die

er ronduit met me over sprak, heeft me ook niet kunnen overtuigen, dat de liefde alles overbrugt. Wat was het weer echt Titia, om toen ze zag, dat er iets was tusschen haar broer en mij, me direct de verzekering te geven, dat ik haar als zuster welkom zou zijn. Wat zal ik toch vaak aan deze nobele figuur denken als ik ver van hier ben."

Het kleine, donkere hoofd gebogen, de handen gevouwen om den brief, zoo vond Lize van Meeresteijn haar, toen ze zonder aan te kloppen naar binnen stormde.

„Ruth! Ruth!” haar stem klonk zóó angstig, dat het meisje ervan schrok.

„Ach, kom toch even! Jantje is zóó benauwd! Ik ben zoo bang!”

Zuster Blom was dien avond met Titia naar Haastwijk en de beide meisjes hadden, zooals vaak gebeurde, het toezicht op de slapende kinderen.

Ruth vloog op.

„Een asthma-aanval?” vroeg ze.

„Hij ziet heelemaal blauw!” snikte Lize, die, nu ze haar lieveling in gevaar wist, alle zelfbeheersching verloren had.

Ruth rende naar de kamer waar het joggie lag.

„Hemel!” ontsnapte haar, toen ze het kind zag liggen.

„Laat direct dokter telefoneeren!” zei ze dan kort en ze beurde het kind op, bolde dan handig met één hand de kussens hoog op, zette hem er recht tegen aan.

Toen schoof ze de ramen open en plaatste hem er met zijn ledikantje vlak voor.

Het was een griezelige aanblik, het kleine ventje met het paarsblauwe gezichtje, dat naar adem snakte, en Ruth had zielsmeelij met hem.

„Komt dokter?” vroeg ze, toen Lize, met krijtwit gezicht weer binnen kwam.

„O, Ruth, Ruth,” fluisterde ze. „Hij is alles wat ik heb! ik ben zoo bang, ik ben zoo bang!”

„Stil maar,” troostte Ruth. „Dokter zal wel gauw komen en dan krijgt hij een spuitje.”

„Als ie het maar zoolang houdt, hij is zoo zwak,” snikte Lize.

„Probeer nu rustig bij hem te gaan zitten,” fluisterde Ruth terug. „Hij zal zoo verdrietig zijn als jij niet bij hem bent. Houd zijn handje maar vast.”

Zoo bleven ze zitten tot dokter kwam.

„Goed,” prees hij, „kussens hoog en lucht!” dan, met een blik op het ventje. „We zullen maar een spuitje geven.”

Ze bleven dien nacht allebei op en in die uren van spanning kwamen ze elkaar nader.

Titia en zuster Blom keken af en toe eens om de deur, maar lieten hen verder de zorg voor het ventje over, voelend, dat zich bij dit kleine bed iets goeds afspeelde.

Toen het eerste lachje weer over Jantje's gezichtje trok, zijn doorschijnend handje greep naar Lize's hand, werd het haar bijna te machtig en moest ze zich geweld aandoen het niet uit te snikken.

„Hoor je 'm rustig ademhalen?” fluisterde Ruth, toen het kereltje in een diepen, rustigen slaap lag.

Lize knikte gelukkig, ze kon niet spreken.

„Het gevaar is geweken,” zei Ruth. „Ik ga nog een paar uurtjes naar bed. Jij blijft zeker nog wat bij hem.”

Ze stond op, om zich naar haar kamer te begeven.

„Ruth!” Lize liep haar achterna.

„Zeg maar niets,” zei Ruth en haar warme donkere oogen keken haar vriendelijk aan.

„Ik ben blij,” dacht Ruth, toen ze naar haar kamertje ging om nog wat te rusten, „dat er geen haat-gedachten meer zullen zijn als ik hier niet meer ben. En vanmiddag zal ik met Titia spreken en zeggen, dat ik liefst zoo gauw mogelijk weg ga, want als ik het niet gauw doe, ga ik weifelen. Als ik eerst vader en moeder maar geschreven heb, dat ik

kom, dan sta ik vaster, dan weet ik, dat ik gaan zal."

Dien middag zat ze op Titia's kamer en stelde ze haar in kennis met haar besluit.

Titia's klare oogen bleven een moment op haar rusten.

Dan zei ze langzaam:

„Ik begrijp, Ruth, dat je er naar verlangt weer bij je ouders te zijn. Maar is je besluit niet wat overijld genomen? Is er hier niets wat je vasthoudt, niets dat sterker is, dan het verlangen weer bij je ouders te zijn?"

Ruth durfde de oogen haast niet op te slaan. Dan zou Titia immers zien *hoe* ze streed.

„Ruth," ging de heldere stem voort, de stem, die het meisje zoo graag hoorde, „heb ik 't erg mis als ik meen te weten, dat Tom's liefde voor jou beantwoordt wordt? Toe, Ruth, sluit je niet zoo op. Ik weet wel, hoe moeilijk 't voor je is je te uiten, maar met Tom's zuster kun je toch wel spreken. Zet de directrice van 't Eibersnest aan den kant."

Toen hief Ruth de oogen op en zag Titia er pas goed in de groote melancholie, die de oogen van Zuidelijke Volken kenmerkt.

„Ik probeer het uit te strijden," zei Ruth met gesmoorde stem. „Het zal niet gemakkelijk gaan, omdat er, buiten Tom, nog veel is waarnaar ik terug zal verlangen. Maar, mezelf kennend, weet ik, dat er, als ik bleef, toch altijd in me zou zijn, het wantrouwen en ik bij een onvoorzichtig, doch arge-loos gesproken woord, dat zou doelen op spot met een van mijn geloofsgenooten, tot in m'n ziel gekwetst zou zijn. Ik hoop, dat u me begrijpt, maar als ik met Tom getrouwd zou zijn, dan zou *hij* me misschien nooit kwetsen, maar het zou voor kunnen komen, dat een van z'n vrienden . . . of we zouden samen een tooneelstuk kunnen zien waarin . . . och neen, na al wat we ondervonden hebben kan ik het niet. Ik voel 't aan als ontrouw aan het Volk waartoe ik behoor, aan schending van iets Heiligs. Juist nu, juist nu, dat

we onze banier hoog en vlekkeloos moeten houden.”

Titia, die geboeid gekeken had naar den gloed in Ruth's oogen, waaruit nu alle melancholie verdwenen was, stond op en haar arm om Ruth's schouders slaande, zei ze zacht:

„Ik voel het, Ruth. Je kunt niet anders. Misschien is het beter zoo en zouden er inderdaad naderhand conflicten kunnen komen. Je zult een grooten strijd krijgen, kind, maar strijden voor een ideaal is mooi en verheft. Geve God, dat er zegen op mag rusten. En als ik je ooit met iets zal kunnen helpen, beschik dan over me. Je bent me in die maanden lief geworden en ik had je graag tot mijn zuster gehad. Voor je eigen en voor Tom's bestwil zou ik zeggen: „ga zoo gauw mogelijk en hoe ongaarne ik je ook laat gaan, hoe erg we je ook zullen missen, je bent vrij om te gaan wanneer je wilt.”

„Nu Tom nog,” dacht Ruth, toen ze terug was op haar kamertje. „En dat zal erger zijn, want dan is het moeilijk om sterk te blijven.”

's Morgens had Stefan haar getelefoneerd en in zijn stem had zooveel vreugde over den brief van „thuis” geklonken, dat het haar pijnlijk aandeed.

„Ben je zóó blij, dat je weg gaat?” had ze gevraagd en gelijk met die vraag was het tot haar doorgedrongen, dat ze in die maanden van elkaar vervreemd waren. *Zij* had niet gevoeld, *hoe* groot Stefan's heimwee naar de ouders was, hoe vreemd hij zich gevoeld had in de nieuwe omgeving, hij had niet geweten, hoe zij zich gehecht had aan de nieuwe vrienden, hoe veel ze was gaan houden van Tom, dien ze toch nog maar kort kende.

„Nu zal Stefan wel met Maarten gesproken hebben,” merkte ze voort. „En Maarten zal goed vinden, dat hij gaat wanneer hij er lust in heeft. En dat zal gauw zijn. Er zal geen enkel beletsel zijn voor ons vertrek naar Palestina. Zelfs niet

het geld voor de reis, dat, zooals moeder schreef, oom Paul ons uit Amsterdam zal toezenden. Moeder zegt, dat ze een werkkring voor ons gevonden hebben. Goddank! Alleen werken, hard werken zal me heen kunnen zetten over het gemis van wat ik voor de eerste maal in mijn leven heb leeren kennen en wat ik verdringen moet uit mijn hart. *Moet, moet.*" Ruth klemde de tanden opeen.

Maar als ze dacht aan de wandelingen met Tom, de lange gesprekken, waarin ze elkaar zoo volkomen begrepen hadden, zijn kleine, hartelijke attenties, zoo goed gekozen, soms een paar bloemen, dan weer een boek, altijd getuigend van zijn fijnen smaak, dan werd haar dit „moeten" zoo zwaar.

Tom zou dien avond komen, ze hadden afgesproken een wandeling langs het strand te maken en dan naar Pol te gaan.

Titia zag haar om zeven uur 's avonds weg gaan en in haar tragen loop, zag ze, dat deze gang haar zwaar viel.

Toen Ruth aan het strand kwam, zag ze Tom in de verte al heen en weer loopen, ongeduldig, als hij altijd was, als ze komen zou.

„Wat heeft me toch direct zoo tot hem aangetrokken," mijmerde Ruth, terwijl ze moeizaam door het zand liep. „Komt het door zijn diep-blauwe oogen, die je zoo lachend en vrijmoedig aankijken? door z'n fijnen geest en slagvaardigheid? Ik heb geprobeerd, vooral in dien eersten tijd, hem te zien, zooals Maarten zegt, dat hij vroeger was: een fat, met geen andere gedachten, dan mooie kleeren en pretjes. Maar zoo is hij niet meer, er is — Chita zegt het zelf — niets meer over van den vroegeren Tom en zooals hij nu is, is hij juist de man zooals ik me dien gedroomd heb en de tegenstelling van m'n eigen stroeve, alles een beetje zwaar nemende natuur. 't Was geweest, zooals bij vader en moeder. Vader, de ernstige, ietwat zwaartillende, moeder, die met één kwinkslag het ernstige gezicht kan doen opleven.

Naturen zooals vader en ik hebben dat noodig en we voelen er ons toe aangetrokken. Als er maar niet dat ééne was, dat ééne, waarvoor moeder ons zoo gewaarschuwd heeft vóór we naar Holland gingen. Ik zie nog haar oogen, die spreken-
de, zielvolle, toen ze zei: „juist nu, kinderen, juist nu moe-

„Maar Ruth weerde hem af!”

ten we ons dichter nog aansluiten, het eigen Volk hooghouden.” Ruth was zoo vervuld van haar droeve gedachten, dat ze niet eens had gezien, dat Tom haar tegemoet was gelopen en nu vlak bij haar was. „Ruth!” riep hij haar toe, in zijn stem die blijde klank waarmee hij haar altijd begroette. „Wat loop je te droomen, kind?”

Hij pakte haar twee handen, wilde haar naar zich toe trekken. Maar Ruth weerde hem af en toen hij, verbaasd,

haar in de oogen keek, trof hem een zóó smartelijke blik, dat hij verschrikt uitriep:

„Ruth, kind, wat is er?”

Wat er was. Zal ooit een man die werkelijk liefheeft willen begrijpen, dat er iets zou kunnen komen, dat een einde maakt aan al wat hij zich gedroomd heeft?

„Het kan niet Ruth,” hield hij voor de zooveelste maal halsstarrig vol, toen ze hem alles gezegd had, „dan houd je ook niet van me. Dan is het een voorbijgaande opwelling van je geweest en niets meer. Hoe zou er ooit iets tusschen ons kunnen komen? We begrijpen elkaar zoo heelemaal, onze smaken, onze sympathieën zijn dezelfde en juist de dingen waarin we verschillen, brengen ons nog dichter bijeen, omdat we elkaar daarin aanvullen. Ruth, welke duivel is er in je gevaren, en juist op het moment, waarop ik je wilde vertellen, dat ik alles met vader en moeder had besproken, die zóó ruim, zóó begrijpend waren en ons geluk in geen enkel opzicht in den weg willen staan.”

Ruth liet een ironisch lachje hooren en in haar oogen vlamde het.

„Zóó ruim, zóó begrijpend, zijn je ouders!” klonk het vlijm-scherp. „Wat weten ze van me? alleen, dat ik eigenlijk niet bij jullie hoor, maar ze willen dit wel over het hoofd zien, omdat vader Professor is, al is ie dan ook . . .”

„Ruth, houd op,” zei Tom kort. „Zoo ken ik je niet, zoo vijandig, zoo fel!”

„Nee, zoo ken je me niet en zoo zou je me telkens weer zien als er maar iets was, dat leek op een beleediging aan *mijn* ras.”

„Kindje, Ruth, wie heeft er iets beleedigends bedoeld. Je begrijpt het heelemaal niet. Misschien heb ik me verkeerd uitgedrukt,” trachtte hij haar te overtuigen.

„Toen Titia me straks zei, dat ik haar lief was geworden, dat ze me graag tot zuster had gehad, toen heb ik gevoeld,

dat ze meende wat ze zei en 't heeft me goed gedaan, meer dan ik je zeggen kan, Tom. Maar allebei de keeren, dat ik je vader en moeder heb gezien, Tom, heb ik gevoeld, dat het voor hun een overwinning zal zijn me in hun familie op te nemen. En dat *wil* ik niet, daarvoor ben ik teveel de dochter van mijn ouders, die liever zouden sterven, dan geduld te worden in een omgeving *die ruim genoeg is* om hen te willen accepteren."

Vlijmscherp sneed het door Tom's hart, toen hij den vastberaden trek om dien jongen mond zag, het vuur, dat brandde in die oogen.

„Je zult het te boven komen, Tom, en ik ook. Wel zijn allebei jong en het leven kan ons nog genoeg moois brengen. Laten we den korten tijd dien me nog rest niet bederven en leelijk maken wat mooi was. En Tom,” — daar was weer het vibreerende in haar donkere stem, dat zijn hart zoo week maakte — „maak het me niet moeilijk, laat dit ons afscheid zijn.”

„Ik kan niet,” zei hij en weer trachtte hij haar naar zich toe te trekken. „'t Is zoo onvoorbereid, zoo. . . .”

„Zeg dat niet, Tom. Hebben we niet eindelooze gesprekken gehouden over het niet te overbruggen rassenverschil? Heb ik je niet meerdere malen gezegd, dat een groote vriendschap mogelijk is, maar er in het huwelijk conflicten kunnen komen, die niet bij te leggen zijn. Je hebt me trachten te overtuigen, dat zooiets bij ons niet mogelijk zou zijn en ik heb je maar al te graag geloofd. Nu ik voor de groote keuze sta, weet ik, dat 't mijn heilige plicht is, jou en mij te bewaren voor iets wat veel erger is dan onze scheiding van nu. Wees een man, Tom! Zie het onder de oogen, dat ons sprookje aan de zee geëindigd is. Het was kort, maar mooi.”

— — — — —
 Titia, die dien avond in haar kamer voor het raam was blijven zitten, zag haar terug komen. Er was nog een stille

hoop in haar hart geweest, dat Ruth van gedachte zou zijn veranderd. Maar toen ze haar even langzaam terug zag komen als ze haar had zien weggaan, begreep ze.

Haar eerste opwelling was haar tegemoet te loopen en mee te nemen naar haar kamer, doch toen Ruth vlak bij was, ze het fiere hoofd met den vastgesloten mond zag, wist ze, dat het beter was haar alleen te laten.

„Ik zou ook geen inmenging kunnen velen als ik verdriet had,” dacht ze.

Een week later stond ze 's morgens vroeg met Chita en Maarten, Pim en Pol op het kleine station in Haastwijk om Ruth en Stefan uitgeleide te doen.

Aan het portierraampje de twee donkere hoofden, vlak naast elkaar. Er werd niet veel gesproken, in ieders hart was ontroering om de twee, die gingen naar het Heilige Land en hun jonge schouders wilden zetten onder het gezamenlijk ideaal tot nieuwen opbouw.

„Ik kan vanmorgen m'n draai niet vinden,” zuchtte Pim, toen ze onder koffie-tijd met Jan zat te praten. „Ik zie aldoor Ruth's oogen, zoo somber en groot.”

„Overdrijf 't geval niet. Ruth gaat naar haar ouders en ze vind er mooi werk te doen,” zei Jan. „Als ze werkelijk zóó dol veel van Tom had gehouden, zou ze hem voor geen enkele overtuiging, al was die ook nog zoo heilig, gelaten hebben. *Ik* kan me zooiets tenminste niet voorstellen.”

„Omdat je nog nooit in 't geval bent geweest.”

„Mogelijk hoor! maar dàt weet ik wel: als *ik* van een meisje houd, dan zou 't me niet kunnen schelen of ze uit de binnenlanden van Afrika kwam!”

„Zou 'n reuze aardig contrast zijn! Jij, echte zoon van de lauwe Westerstranden met een vrouw met 'n ring door d'r neus of zool!”

„Als ze lief en begripend zou zijn . . .”

„O, ze zou uit je hand eten!”

„Juffrouw Weldam,” stoorde de Chef hun gekout. „Wilt u straks die laatst binnengekomen brieven overtikken. Ik heb ze op uw schrijftafel gelegd.”

„Wat een toon!” morde Pim, toen de Chef was doorgelopen. „En dat snuit! gewoon azijn!”

„Je hebt natuurlijk zitten knoeien,” zei Jan. „Al je gedachten waren immers bij de donkere oogen van de Mendels!”

„Leuk ben je, zeg!”

„Wat ben je toch gauw uit je evenwicht. Neem de dingen eens wat rustiger op. Je gebruikt op die manier al je energie.”

„En wees jij niet zoo zedemeesterig,” zei Pim knorrig. Ze schoof haar stoel terug en ging naar de schrijf-machine, waar ze nijdig een nieuw vel papier inschoof, om dan in koortsachtig tempo te gaan tikken.

„Ben ik werkelijk zoo'n zedemeester als ze zegt?” dacht Jan, z'n pijp stoppend. „Kijk ze daar nou es nijdig zitten, klein opgewonden standje! geen aanmerking kan ze velen. En Bakels is nogal zoo tevreden den laatsten tijd. Als ik 't haar zeg gelooft ze het toch niet. Bakels kan nou eenmaal geen goed bij haar doen. Heb ik me dat nou verbeeld, dat die Mendel zoo smachtend naar haar keek? Is er misschien, toen ze in België waren iets tusschen Pim en hem geweest? van haar kant een onschuldige flirt, van zijn kant misschien een dieper gevoel? 't Zou geen wonder zijn, Pim is een kind om van te houden, met al haar onberekenbare grillen en haar egoïsme van verwend kind. Zijn ze thuis ook niet dol op haar? en eigenlijk is ze heelemaal niet het type meisje waar moeder van houdt. Hemeltjelief, ik wou, dat er betere tijden kwamen en ik opslag kreeg. Zooals 't nu is, durf ik op geen stukken na bij den ouden Weldam aan te komen om — zooals hij dat wel zal eischen — officieel de hand van z'n dochter te vragen.”

Jan's blikken gingen als in een liefkoozing over het blonde hoofd, dat gebogen was over de schrijfmachine. — „Hoe zou ze 't opnemen als ik er over begon? We kunnen tenslotte toch niet eeuwig met mekaar boomen, zonder hèt chapter aan te raken. Iederen dag neem ik me voor erover te beginnen en iederen keer zakt me de moed weer in de schoenen. Komt dat nou alleen door dat lamme salaris, of ben ik bang . . .” — de pijp, die eerst lustig gebrand had, was uitgegaan, maar Jan merkte het niet en zat kalm te trekken.

„Ze houdt wèl van me,” stelde hij zichzelf gerust. „Als dat niet zoo was, had ze zich lang niet zoo gemakkelijk geschikt in haar veranderd leven. Och neen, daar vergis ik me niet in. Trouwens Lies zegt het ook en die heeft haar oogen verduveld goed open. Als ik nou maar zeker wist . . .”

„Klaar!” riep Pim en haar gezicht was weer een en al vroolijkheid.

„Toch maar goed, dat ik 't meteen gedaan heb. Nou kan ik nog lekker even uitpuffen. Hoe laat is 't? Is er nog tijd voor een sigaret?”

„Kwart voor éénen! kom maar gauw zitten.” Hij haalde een doosje sigaretten uit z'n zak, bod er haar een aan, gaf haar daarna een vlammetje. „Hoe was 't gisteren met je vader?” vroeg hij dan.

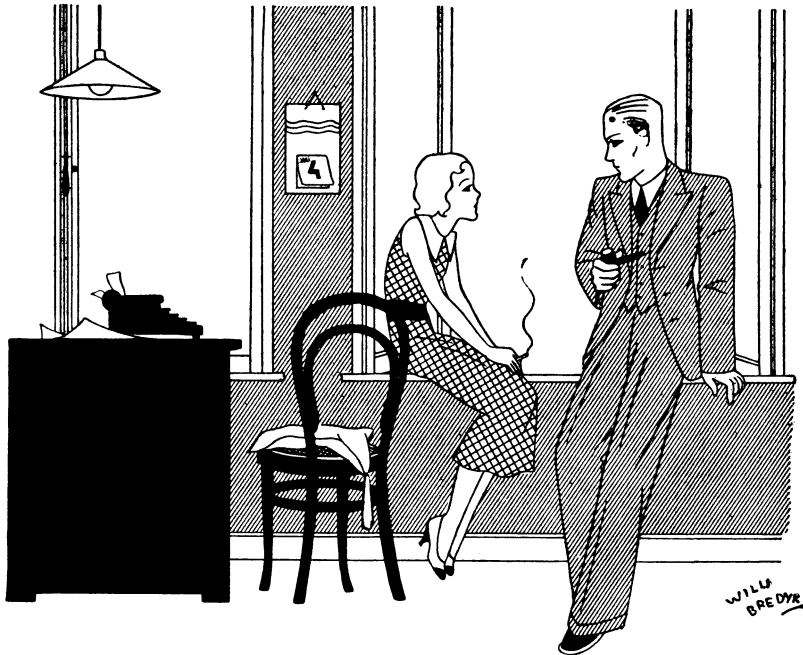
„Best, gelukkig. De bloeddruk is nog niet heelemaal je dàt, maar hij heeft toch minder last van duizelingen. Alleen zegt hij, dat ie steeds een stoomfluit hoort. Dokter zegt, dat 't wel weg zal gaan als de bloeddruk normaal is. Hij heeft al een paar uurtjes opgezeten.”

„Dat is mooi, zeg. En schikt ie er zich nogal in, dat hij een poos uit zaken zal moeten?”

„Ja, wonder boven wonder wel. En, wat zoo'n zegen is voor moeder, z'n humeur is gewoon fluweelig.”

„Meen je 't?” vroeg Jan en Pim verwonderde er zich over,

dat Jan's oogen plotseling zoo verheugd oplichtten, maar ze schreef het toe aan belangstelling in den toestand van háár vader. Hetgeen het dan ook was, maar toch eenigszins anders, dan Pim 't zich voorstelde. Jan had de pijp weer aangekregen en dampte als een schoorsteen.

„Hoe was 't gisteren met je Vader?” vroeg hij dan.

„Zeg,” zei Pim, keel-schrapend, „je mag hier wel even luchten; als straks de anderen komen, zul je wat hooren.”

„O, sorry!” hij sprong op en schoof een raam open. „Echt najaar,” zei hij, naar buiten blikkend. „Ik moest het ijzer maar smeden zoolang het heet is,” ging het door z'n hoofd. „Nu is de oude Weldam in een best humeur en loop ik de kans, dat ie een wat lange verloving niet zoo heel erg zal vinden. En als ik lang wacht, zou 't kunnen gebeuren, dat Pim op een goeien dag een ander ontmoet waar ze van gaat

houden en dan ben *ik* de sigaar! Vooruit Jan," sprak hij zichzelf moed in, „wees een kerel, hak den knoop door."

„Zeg, wat zie jij daar buiten voor moois?" vroeg Pim, terwijl ze naast hem kwam staan.

Jan schraapte z'n keel.

„Je lijkt vader wel, als ie iets gewichtigs moet zeggen! dat noemen we de gelegenheidskuch," lachte Pim.

„Misschien heb ik ook iets gewichtigs te zeggen," Jan haperde en tuurde weer naar buiten. „Pim . . eh . . zeg . . kan ik je vanmiddag . . ."

De deur ging met een zwaai open en een van de kantoorjuffrouwen kwam binnen.

„'t Was een mooi gezicht zoo van buiten af," plaagde ze, „jullie twee koppen voor het raam! waar kijken jullie zoo naar?"

„Naar eindeloze verten . . ." declameerde Pim.

Maar Jan kon zoo gauw den gewonen toon niet weer vinden en slenterde met een wat teleurgesteld gezicht naar zijn bureau, waar de cijfers dien middag een rondedans voor zijn oogen deden.

„Als er morgen een fout in m'n staten gevonden wordt, zal 't me niks verwonderen," dacht hij, „want ik heb er m'n kop vandaag niet bij."

Toen eindelijk de klok vijf uur sloeg, was 't hem een ware opluchting.

„Willen we naar Duinwyck wandelen," stelde hij voor, toen hij naast Pim de trap afging.

„Ja, 't is fijn wêer," zei Pim, „en zoo'n wandeling zal m'n stijve botten goed doen."

„Hallo!" riep een stem, toen ze de poort uitkwamen en Pol belast en beladen met pakjes en een welgevulden actemap, wachtte hen op. Jan begon aan een fatum te gelooven.

„Da's de eerste keer, dat jij me komt halen," zei Pim.

„Hemel, wat ben je een lastdier! Geef op, zal ik ook wat dragen. Waar kom je van daan?”

„Van sted!” lachte Pol. „Moeder heeft me er uitgejaagd, ik was jengelig, door het vertrek van de Mendels.”

„Ook al!” merkte Jan ironisch op.

„Was Pim ook melig? nou ja, 't zijn ook echte vrienden geworden en we zien ze misschien nooit meer terug.”

„Gode zij dank!” dacht Jan wraakzuchtig en het gold meer Stefan, dan Ruth, die hij au fond, dolgraag mocht lijden. Maar, dat zij z'n dag op zóó'n manier bedorven hadden vergaf ie ze geen van beiden. Want als ze nou niet juist vandaag . . .!

„Ik lijk wel gek!” kapittelde hij zichzelf. „De zaak is, dat ik vandaag de man ben die den moed heeft en ik er morgen misschien weer niet aan durf. In ieder geval zal de fluweelen stemming van den ouden heer Weldam nog wel even aanhouden.”

„Nou komt er niks van onze wandeling,” zei Pim. „Dan maar een anderen keer.”

„Hadden jullie terug willen kuieren?” vroeg Pol, die Jan's ontstemming al opgemerkt had. „Maar doen jullie dat toch, dan ga ik nu meteen met de bus.”

„Ik denk er niet aan,” zei Pim. „Veel te leuk, dat je gekomen bent.”

„Nou, zooals je wilt. Ga je mee met ons, Jan? Moeder wacht met de thee.”

„Een anderen keer graag. Ik breng jullie even naar de bus en dan verdwijn ik.”

„Wat zit er toch allemaal in die pakken?” vroeg Pim, toen ze in de bus zaten.

„Roze wol, witte wol, hemelsblauwe wol!”

„Waarvoor?”

„Nou, schaaap, natuurlijk voor het toekomstige kleinkind van opaas en omaas Weldam!”

„Goeie hemel, gaan jullie nu al aan den slag? en eerst was er zoo'n geheimzinnigheid!”

„Kloekje is niet te houden, die *moet* haar vreugde penklikkerend uiten!”

„Pol.”

„Ja?”

„Ik geloof al z'n leven, dat Jan me vanmiddag had willen . . . nou ja . . . zeggen . . .”

„Jakkie! en nou heb ik een spaak in 't wiel gestoken. Ik heb stierlijk 't land.”

„Ik niet! wil je gelooven, dat ik gewoon de kippetjeskoorts kreeg toen ie me vanmiddag 'n beetje haperend vroeg of ie me spreken kon. Zouden mannen altijd zoo schutterig doen bij zoo'n gelegenheid? hè, wat bonkt die bus weer vandaag! Jan deed gewichtig, hoor!”

„Houd je van 'm, Pim?”

„Ik wel! maar is dat nu een reden om zoo gewichtig te doen en met 'n keelschraap te vragen of ie me vanmiddag spreken mag? We spreken mekaar iederen dag en hij had er gelegenheid genoeg voor. Waarom dat nu juist vandaag moest en met . . . met zoo'n hoogehoedjesgezicht! ik kan er niet bij!”

„Je bent een raar kind, Pim! Zeg, ik kan me er eigenlijk niet goed indenken, dat m'n andere helft verloofd zal zijn.”

„Ik ook niet,” lachte Pim. „'t Zal eigenlijk niet zooveel verschil uitmaken. Jan en ik waren bijna al onzen vrijen tijd samen. Maar nu 't zoo'n beetje tegen den winter gaat, kunnen we toch niet eeuwig aan 't strand flaneeren. Misschien heeft ie dat ook wel bedacht.”

„Twee dakloozen!” schaterde Pol. „Stel je voor, dat je je daarom gaat verloven.”

„Och zeur niet! maar zeg, hoe zal vader 't opnemen?”

„Wacht nou maar eerst tot ie je gevraagd heeft,” plaagde Pol. „Misschien had ie je heel wat anders te zeggen!”

Toen de bus bij de eind-halte stopte zagen ze Chita staan, die hen toewuifde.

„Wat word ik „afgehaald” vandaag!” lachte Pim.

„Je vriend heeft bij ons opgebeld,” zei Chita. „Hij vroeg of je hem vóór je naar huis ging even op wou bellen.”

Pim en Pol wisselden een oolijken blik.

„Ik sjouw maar even mee met m'n bagage,” zei Pol. „Heb je nog thee, Chita? ik heb smoordorst.”

Toen gingen ze met hun drieën naar de Plaats.

Pim rende naar de telefoon, belde Jan's huis op.

Ze kreeg hem direct zelf aan de telefoon.

„Pim,” zei de heldere stem aan den anderen kant van den draad. „Wil je je vader vragen of ik in alle plechtstatigheid om je hand mag „aanhouden”?”

Pim proestte het uit.

„Hyper-modern, zeg! huwelijksaanzoek per telefoon!”

„Als Pol niet gekomen was . . . .”

„Kon je niet wachten tot morgen?”

„Stel niet uit tot morgen, hetgeen ge . . . Is het goed, Pimmeke?”

„Ja.”

„Fijn! dag! ik vertel het ze thuis meteen. Ze zullen er erg blij mee zijn. Zou je vader . . .?”

„Je opeten? met huid en haar. Zeg, Jan.”

„Ja?”

„Je laat nog niets op kantoor merken, hoor!”

„Ik zal oogkleppen voor doen.”

„Malle!”

„Schat!”

„Vlieg op!”

„Meen je geen cent van!”

„Dag!”

„Dáág!”

Pim lei den hoorn neer, bleef even kijken naar haar linker-

hand en dacht toen, hoe gek 't was, dat daar nu binnenkort een ring aan zou prijken. Toen, uitgelaten, nam ze uit een vaas een groote roode dahlia, pakte een hoed van Maarten van den kapstok, plantte er de bloem op en zette den hoed schuin op haar ondeugende hoofd.

Zoo kwam ze de kamer binnen, waar ze aan de thee zaten.

„Ik ben verloofd!” riep ze en de dahlia knikte vroolijk mee.

„Hoera!” gilde Maarten en hij sloeg z'n beenen in de lucht. „Kom hier, baby, krijg je m'n zegen! Wie is de ongelukkige?”

„Jan van paardendokter! Net of je 't niet wist!”

„M'n naam is Haas!”

„Leugenaar!” riep Pol. „Daarnet zei je nog . . .”

„Heeft ie je waarachtig per telefoon gevraagd?” vroeg Maarten. „Wat een fideele kerel!”

Chita, die 't allemaal een beetje erg onceremonieel vond, zei vermanend:

„Spreken jullie er nou thuis alsjeblieft niet over vóór vader z'n toestemming heeft gegeven. Ben je gelukkig, Pim?”

„En of, zeg! heb je een kopje thee? ik heb zoo'n droge keel.”

„Van ontroering,” stelde Maarten spottend vast.

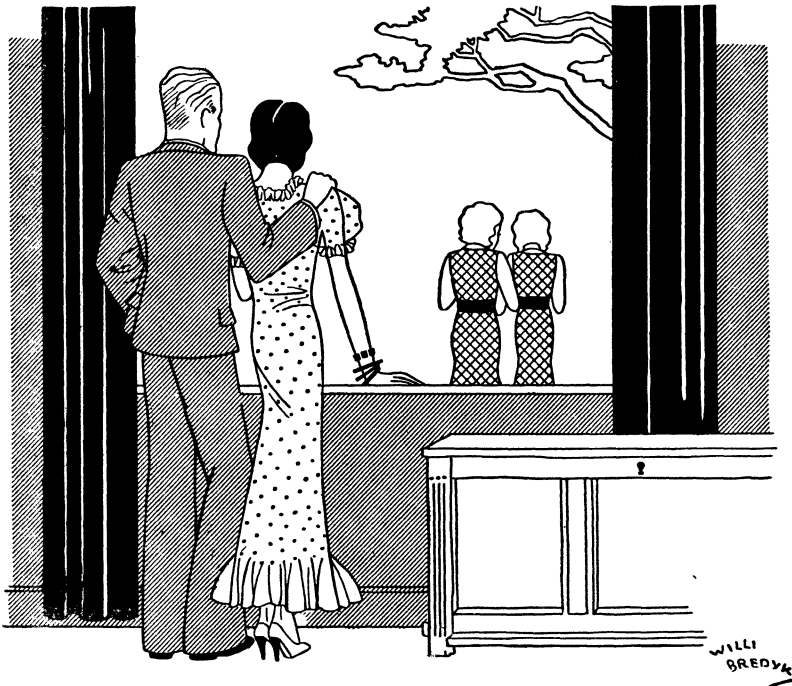
En Chita, thee schenkend, dacht, hoe weinig romantisch de meisjes van dezen tijd toch waren. Die Pim! Ze kon er niet bij.

„Wat gebeurt er den laatsten tijd toch vreeselijk veel,” mijmerde Pol en ze merkte niet eens, dat de pakken wol uit haar schoot gegleden waren en links en rechts om haar heen lagen. „Denk nu eens aan ons reisje naar België, Pim, in Mei! Nu is 't October en niets is meer zooals 't was.”

„We leven zoo snel tegenwoordig,” vond Pim.

„Zoo ben je gezond en zoo ben je verloofd,” plaagde Maarten.

„Dat zal een lange verloving worden, Pimmetje,” zei Chita.
 „Dat zit nog!” Pim’s gezicht was een en al brande. „We verdienen allebei en ik zal in Januari wel opslag krijgen. Dan nog een jaartje wachten misschien. We moeten alle twee netjes door blijven werken en maar „in pesjon” gaan

Ze keken hen na, toen ze gearmd samen den weg naar huis opliepen.

wonen. Dat hebben er bij ons op kantoor zooveel gedaan! Kan jij niet bij, hè, Vrouwe van de Plaats?”

„Pim, we moeten naar huis,” zei Pol, die opeens een vreeselijk verlangen naar moeder voelde.

„Laat al die pakken nou maar hier, die reik ik straks wel even aan als ik met den wagen naar Haastwijk ga,” zei Maarten hartelijk en hij gaf Pol een kameraadschappelijken klap op haar schouder.

Ze keken hen na, toen ze gearmd samen den weg naar huis opliepen.

„De Tweelingen,” er was lichte weemoed in Chita’s stem. „’t Is zuur voor Pol! ik getrouwd, Pim verloofd, Ruth weg en zij alleen bij vader en moeder.”

„Pol is een kei!” zei Maarten. „Geloof maar gerust, dat die zich overal in schikt. En als onze baby er is, dan zal ze daarin zoo opgaan, dat ze zich over het andere heen zet. En buitendien, Pol zal d’r heele leven niet alleen blijven, hoor!”

„Dat weet ik niet,” peinsde Chita. „Pol ziet er lief uit en ze is een schat — eigenlijk de beste van ons allemaal — en toch schijnt ’t...”

„Ja, gek is dat! Pol, Titia, toch allebei meisjes met bijzondere karakters en vaak zie je, dat juist zulke de minste bekoring voor een man hebben. Een fout in den smaak van ons mannen?”

„Ik weet ’t niet. Maar een feit is ’t, dat ’t niet altijd de...”

„Beste paarden zijn, die de haver krijgen!” lachte Maarten en hij trok z’n vrouw speelsch bij een om haar oor gekrulde donkere lok.

„Plaag!”

„Liefkel!”

Toen Pim en Pol thuis kwamen wachtte hun een verrassing. Ze vonden vader in de huiskamer.

„Dokter was erg tevreden,” zei mevrouw Weldam en ze glunderde. „Vader mag tot acht uur opblijven.”

„We gaan met reuzeschreden vooruit,” vond Pol.

De vader knikte hun tevreden toe.

Toen ze dien middag aan tafel zaten, zei Wim plotseling:

„Pim, wat heb jij vandaag? Je zit boven je soepbord te grijnzen of je een lot uit de loterij hebt getrokken. Heb je een goeie beurt gemaakt op kantoor?”

Pim en Pol schoten in een lach.

„Een reuze beurt!” schaterde Pol. „Niet, Pim?”

Pim, met een zijdelingschen blik op haar vader zei een beetje verlegen:

„Ja, hoor!” en ze sprak gauw over iets anders.

Na tafel zei Pol:

„Pim, we laten de vaten staan tot vader in z'n mandje is en we zetten vroeg thee, kan vader nog gezellig z'n kopje samen met ons drinken.”

De beide meisjes ruimden gauw af.

„Pim, ga nu niet direct naar boven,” bedisselde Pol. „'t Is zoo gezellig nu ons husje weer bij elkaar is,” en ze drukte even vader's hand.

„Fijn, hè, torteltjes?” zei Pim, toen de twee witte hoofden weer naast elkaar in de groote stoelen met de hooge ruggen zaten.

Er was even een stilte.

„O, hemel!” dacht Pim, die maar van één ding vervuld was. „De stilte vóór den storm!”

Toen — ze kuchte even en meteen lachend om haar eigen „gelegenheidskuch” — vroeg ze, terwijl ze zich naar haar vader toeboog:

„Paps, vin-je goed . . . dat Jan Bork . . . een dezer dagen bij je komt . . . praten?”

Haar moeder keek verrast op. Ze had wel zooiets vermoed, maar door al de misère met haar man had ze er niet meer aan gedacht.

„Je weet wel, man,” frischte ze haar man's geheugen op. „Die lange, blonde jongen met die heldere blauwe oogen, we hebben hem wel eens aan het strand ontmoet. Een aardig type, zoo'n open gezicht.”

Er trok een glimlach over meneer Weldam's gezicht, want hij doorvoelde z'n vrouw's aanbeveling.

„En,” vroeg hij langzaam, „wat wil die jongen van me?”

„Ik denk, dat ie wil bouwen,” lachte mevrouw, die Pim's

verlegenheid zag. „Hij zal je willen raadplegen voor het bouwen van . . .”

„Het toekomstige nest!” vulde Pol aan. „Ja, vader, we worden oud! Je krijgt een kleinkind en een tweeden zoon!”

„Heeft die jongen dan een positie om aan zooiets te durven denken?” vroeg meneer Weldam en er was iets van den vroegeren, wreveligen toon in zijn stem, iets, dat zijn vrouw aangenaam aandeed en haar in stilte deed denken: „hij wordt weer beter.”

„We gaan weer terug naar de tijden van vroeger,” zei ze dan. „Onze kinderen zullen net zoo tevreden zijn met een klein, eenvoudig huisje, zonder luxe, maar met een zee van intimiteit en knusheid, zooals wij, toen we trouwden.”

Hij knikte haar eens toe.

„Die Co'tje kan de dingen zóó voorstellen, dat er geen woord meer tusschen is te krijgen,” dacht hij vermaakt, „en meestal heeft ze 't niet zoo mis” — hij keek zijn kringetje eens rond en een dankbaar gevoel be kroop hem. „Hoe hadden ze hem op de handen gedragen tijdens z'n ziekte. En hoe goed hadden ze zich allemaal geschikt in de veranderde levensomstandigheden en . . .” zijn blikken dwaalden door de niet groote, maar gezellige kamer, bleven dan weer rusten op de drie hoofden onder de lamp. „'t Is weer net als toen ze klein waren. Ze zijn veel dichterbij ons gekomen, nu ze niet meer zooveel uit gaan,” en in de volheid van zijn dankbaar gemoed, zei hij: „Laat hem dan maar eens komen praten, Pim.”

Waarop Pim hem een klinkende kus gaf.

's Avonds zaten de beide meisjes op hun kamer nog wat na te praten. Pim zat op den rand van haar bed, een fotoalbum op haar knieën.

„Eenig toch, al die kiekjes,” zei ze. „Gewoon een roman in twee deelen: de rijke en de arme tijd. Hier,” ze wees op het kiekje waarop ze in de witte auto-jassen in Wim's wa-

gentje zaten. „Hier reden de freule's naar België. Hemel, Pol, wat heb ik me daar een roman van voorgesteld! O, kijk eens die schat van 'n kiek van Ruth en Stefan tusschen de bloeiende vruchtboomen. Wat *zijn* ze toch knap!”

. Ze sloeg de bladen van het album een voor een om. „Het oude huis: Weet je wel, dat hebben we op dien laatsten morgen genomen. En hier, als een nietig stulpje ernaast, Huize Jacoba. Dan Pim in actie! achter de schrijfmachine, eerste kiek die Jan van me maakte. Goed, hè? Zeg, Pol, maf je al? Wat is er, zeg?” Ze sprong van het bed en zette zich naast Pol aan tafel.

Pol, de armen lang uitgestrekt over de tafel, zat te staren.

„Is er wat?” vroeg Pim weer.

Pol's hoofd schudde van neen.

„Wèl waar! waarom doe je zoo vreemd? Wèes toch niet eeuwig zoo gesloten. Vin-je 't vervelend, dat ik me zal ver-
loven?”

„Neen,” zei Pol langzaam. „Dat is 't niet, tenminste niet in hoofdzaak. Ik weet eigenlijk zelf niet hoe 't komt, dat ik opeens zoo akelig melig ben. Maar ik heb 't sterke gevoel gekregen, dat niemand me noodig heeft en ik eigenlijk in me dooie eentje ben.”

„Jij, Pol?” verwonderde Pim zich. „En moeder en vader, waar je zoo alles voor bent?”

„Nonsens,” zei Pol een beetje wrevelig. „Moeder en vader hebben elkaar, jij hebt Jan, Chita heeft Maarten en Wim heeft z'n vrienden en die is buitendien bijna nooit thuis.”

Pim, terwijl ze haar arm om Pol heen sloeg, had plotseling een groot medelijden met haar. Ze had er nooit zoo over gedacht, maar was Pol inderdaad niet wat eenzaam?

„Als Chita's baby er is . . .” zei ze zacht.

„Dan zullen moeder en Chita wedijveren in hun goede zorgen voor het kind. En dat is ook heel begrijpelijk. Tante's staan op het tweede plan.”

„Doe nou niet zoo dramatisch,” trachtte Pim haar op te wekken. „Hoe heb je mij gekapitteld als ik de dingen overdreef.”

„Maar ik overdrijf ze niet. Weet je, Pim, in 't begin vond ik dat werken in de huishouding erg genoegelijk, maar den laatsten tijd bevredigt het me niet meer en zou ik toch liever een betrekking hebben waar ik al wat ik geleerd heb meer productief kan maken.”

„Dan zoeken we iets voor je. Natuurlijk zal er voor jou iets te vinden zijn.”

„'t Gaat nogal gemakkelijk tegenwoordig,” zei Pol bitter. „En vergeet niet, dat er dan hier hulp moet komen. Dat kunnen we immers niet betalen.”

„O, wat een ellende!” jammerde Pim, die opeens al haar vroolijkheid kwijt was.

„Wat is een ellende?” vroeg haar moeder, die binnen gekomen was en ze keek verbaasd naar de twee sombere gezichten van haar dochters. Ze keken allebei een beetje verlegen. Je kon moeder toch niet zeggen . . .

„Wat ziet u er moe uit,” vond Pol. „Waarom is u nog niet naar bed?”

„Omdat ik je nog even iets moest zeggen. Ik *ben* werkelijk wat moe. Natuurlijk de reactie van de laatste weken. En toch heb ik 't in die weken, dank zij ons Polletje, rustiger dan anders gehad. Maar angst maakt zenuwachtig en ik denk, dat ik daardoor dat gevoel van moeheid heb.”

„U gaat maar voortaan iederen middag wat rusten,” zei Pol.

„Welja, verpap jij je moeder maar. Zeg, Pol, ik kom je een kleine verrassing brengen. Je hebt ons zoo best geholpen deze weken, daar wor-je nou als een kleine meid voor beloond. Die kornalijnen ketting van m'n grootmoeder met het oude slotje, die jij zoo mooi vindt, is voor jou,” en mevrouw Weldam haalde uit haar tasch een doosje en zette

het voor Pol neer. „Laat nou eens zien, hoe ie je staat?”

„O, moeder, wat eenig!” Pol sprong op en omhelsde haar moeder. Toen deed ze de ketting om.

„Prachtig staat ie,” zei Pim verheugd. „En op een donkere jurk zal ie nog mooier staan.”

„Nu ga ik, kinderen, want ik ben toch wel erg moe. Even nog zeggen, Pol, dat vader straks zei: „wat een geluk, dat Pol nog thuis is, wat zouden we 't anders akelig stil krijgen nu Pim misschien ook gauw uit huis gaat. „Nacht kinderen, wel te rusten en blijf niet te lang praten, jullie moet allebei weer vroeg op.”

Toen de deur zich achter haar moeder gesloten had, zei Pol, terwijl ze de bloedroode kralen door haar vingers liet glijden:

„Of moeder het voelde!”

„Zie je nu, hoe noodig je bent? Je kreeg gewoon een antwoord op je vraag.”

„Och, alles kwam vandaag ook zoo'n beetje bij elkaar en dan laat je je gaan en ziet de dingen veel zwarter in, dan ze, au fond, zijn. Denk maar niet meer aan die nonsens van in betrekking gaan. Als ik vannacht lekker geslapen heb en de zon schijnt morgen over de duinen en de dauw ligt over de herfstseringen in ons tuintje, dan voel ik me weer Croesus. Nou Pim, ik tijd ter bedde.”

Pol lag al in bed, toen Pim nog in pyama door de kamer drentelde en hier en daar wat verschikte.

Toen draaide ze het licht uit.

De maan scheen in de kamer en van buiten drong alleen maar de regelmatige, doffe roep van den brulboei tot hen door.

Pim, zich buigend over Pol, zei zacht:

„Nacht, andere helpt! wil je er alsjeblieft aan denken, dat we nauwer aan elkaar verbonden zijn, dan zussen . . . die niet gelijktijdig op de wereld kwamen?”

Ze gaf haar een stevige zoen.

„Nacht,” zei Pol. „En Pimmetje, ik ben heel blij voor je. Ik ben wel eens bang geweest, dat je je leven zou verknoeien, maar nu ben ik volkomen gerust.”

Pim kroop onder de dekens en haar laatste gedachte was aan morgen, wanneer ze Jan zou zeggen, dat vader goed vond, dat hij kwam. Even later hoorde Pol aan haar rustige ademhaling, dat ze sliep.

„Ik *ben* blij voor haar,” dacht ze. „Al was ik vanmiddag wat uit de flank geslagen toen ik 't hoorde. 't Was geen jalouzie, 't was alleen maar het gevoel van nou blijf ik in m'n eentje over. Kwijt ben ik haar, dat is vast. En al zal ze zich in 't begin voornemen om „die goeie Pol” niet altijd aan haar lot over te laten, al heel gauw zal ze zich dit niet eens meer herinneren en meer in Haastwijk bij Jan zijn, dan hier. Dat is 't gewone verloop van het zaakje en 't is beter, dat ik maar direct m'n tanden op elkaar zet en het aanvaard zooals 't is. Tenslotte blijft er nog genoeg over en heb ik niet meer het zure gevoel voor niemand nodig te zijn.”

En met die gedachte, sliep ook Pol rustig in.
